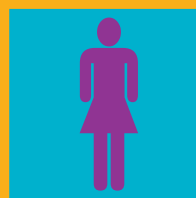

Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt 2009

Työperäisten sairauksien rekisteriin
kirjatut uudet tapaukset

Työterveyslaitos

Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt 2009

Työperäisten sairauksien rekisteriin
kirjatut uudet tapaukset

Panu Oksa
Lea Palo
Anja Saalo
Riitta Jolanki
Ilpo Mäkinen
Timo Kauppinen

Tilaukset ja tiedustelut

TYÖTERVEYSLAITOS
TTL-Kirjakauppa
Topeliuksenkatu 41 a A
00250 Helsinki

puh: 030 474 2543
faksi: 09 477 5071
<http://verkkokauppa.ttl.fi>
s-posti: kirjakauppa@ttl.fi

Kansi: Arja Tarvainen
Taitto: Vammalan Kirjapaino
© Työterveyslaitos ja kirjoittajat 2011

Tämän teoksen osittainenkin kopiointi on tekijänoikeuslain
(404/61, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen)
mukaisesti kielletty ilman nimenomaista lupaa.

Katsauksia 159
ISBN 978-952-261-087-4 (nid.)
ISBN 978-952-261-088-1 (PDF)

ISSN-L 0357-4296=Katsauksia
ISSN-L 1235-8614=Ammattitaudit

Vammalan Kirjapaino Oy, Sastamala 2011

Lukijalle

Työterveyslaitoksen Työperäisten sairauksien rekisteriin (TPSR) on vuodesta 1964 lähtien kerätty tietoa ammattitautien, ammattitautiepäilyjen ja eräinä työtapaturmina korvattavien vammojen vuoksi lääkäreiden tutkimuksissa olleista potilaista. Tapaturmavakuutuslaitosten liitto (TVL) ja Maatalousyrittäjien eläkelaitos (MELA) toimittavat ammattitauteja ja ammattitautiepäilyjä koskevat tiedot Työterveyslaitokseen.

Lääkäreiden työsuojeluviranomaiselle toimittamia tietoja käytetään näiden tietojen täydentämiseen etenkin hengitystieallergioissa ja ihotaudeissa.

Ammattitautien ja ammattitautiepäilyjen kokonaismäärien lisäksi julkaisussa on nyt toista kertaa erikseen vakuutuslaitosten ammattitautena vahvistamat sairaudet. Vahvistettu ammattitauti tarkoittaa, että vakuutuslaitos on saanut riittävät selvitykset ja tehnyt päätöksen pitää tutkitun sairautta ammattitautina. Vahvistettujen ammattitautien lukumäärä on sen hetken tieto, jolloin aineisto on saapunut Työterveyslaitokseen. Määrä kasvaa myöhemmin, koska tutkimusten valmistuessa osa epäilyistä varmentuu ammattitaudiksi. Siten tulevien vuosien julkaisuissa edellisten vuosien vahvistettujen ammattitautien määrä on aina jonkin verran suurempi.

Julkaisun katsausosassa käydään läpi ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt sairaus- tai altisteluokittain. Julkaisun taulukko-osassa on yksityiskohtaisempaa tietoa ammattitaukeista. Pienten lukumäärien vuoksi osassa taulukoissa esitetään vain ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt yhdessä. Taulukoissa käytetyt toimiala-, ammatti-, tauti- ja altisteluokitukset on kuvattu liitteessä 6. Tiedot on tallennettu rekisteriin suurimmalla perusaineiston sallimalla tarkkuudella. Altisteen ja diagnoosin välillä on osassa tapauksia ristiriitaisuus erityisesti silloin, kun ammattitautiepäily ei ole johtanut ammattitautidiagnoosiin vaan muuhun sairausdiagnoosiin. Ammattitautien ja ammattitautiepäilyjen määrän suhteuttamisessa työllisten määrään aiheuttaa vääristymää esimerkiksi se, että vain osa yrittäjistä on ottanut itselleen vapaaehtoisen tapaturma- ja ammattitautitapaukset korvaavan vakuutuksen. Kaikki yrittäjät ovat kuitenkin mukana työllisten määrässä. Toisaalta merkittävä osa asbestisairauksista todetaan jo työelämänsä päättäneillä henkilöillä.

Ammattitaukeista ja niiden aiheuttajista saa tietoa myös Työterveyslaitoksen verkkosivuilta (www.ttl.fi). Tämä julkaisu on luettavissa myös verkkojulkaisuna (www.ttl.fi/fi/verkkokirjat/ammattitaudit/Sivut/default.aspx).

Julkaisun laatimiseen on tekijöiden lisäksi osallistunut Työterveyslaitoksesta Riitta-Sisko Koskela, jota haluamme lämpimästi kiittää.

Lisätietoa antaa dosentti Panu Oksa (Työterveyslaitos, Topeliuksenkatu 41 a A, 00250 Helsinki, puh. 030 4741, sähköposti: panu.oksa@ttl.fi). Selvityspyynnöt ja vuositilastoa koskevat parannusehdotukset voi osoittaa tutkimussihteeri Lea Palolle (Työterveyslaitos, Topeliuksenkatu 41 a A, 00250 Helsinki, puh. 030 4741, sähköposti: lea.palo@ttl.fi).

Helsingissä kesäkuussa 2011

Tekijät

Sisältö

I	Katsaus ammattitauteihin ja ammattitautiepäilyihin vuonna 2009	7
1	Yleistä	8
2	Meluvammat	14
3	Rasitussairaudet	16
4	Hengitystieallergiat	19
5	Ihotaudit	22
6	Asbestisairaudet ja syövät	26
7	Muut ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt	29
8	EU ja ammattitaudit	31
9	Yhteenveto	32
10	Sammandrag	35
11	Summary	38
II	Taulukot ammattitaukeista ja ammattitautiepäilyistä vuonna 2009	41
1	Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt sukupuolen, iän ja tautiryhmän mukaan	43
2a	Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt maakunnan ja tautiryhmän mukaan	44
2b	Ammattitaudit maakunnan ja tautiryhmän mukaan	44
3	Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt diagnoosin ja sukupuolen mukaan	45
4	Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt ammattitautiasetuksen aiheuttajaluokituksen ja sukupuolen mukaan	47
5	Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt aiheuttajan ja sukupuolen mukaan	48
6	Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan ja tautiryhmän mukaan	51
7	Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan, aiheuttajan ja sukupuolen mukaan	54
8	Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt ammattialan, ammatin ja tautiryhmän mukaan	66
9	Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt ammattialan, ammatin, aiheuttajan ja sukupuolen mukaan	70
10a	Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan	87
10b	Ammattitaudit sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan	87
11a	Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt sosioekonomisen aseman, sukupuolen ja tautiryhmän mukaan v. 2009	88
11b	Ammattitaudit sosioekonomisen aseman, sukupuolen ja tautiryhmän mukaan v. 2009	89
12	Hengitystieallergiat: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan ja diagnoosin mukaan v. 2009	90
13	Hengitystieallergiat: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt aiheuttajan ja diagnoosin mukaan v. 2009	92

14	Ihotaudit: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan ja diagnoosin mukaan	94
15	Ihotaudit: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt aiheuttajan ja diagnoosin mukaan	97
16	Asbestisairaudet: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan ja diagnoosin mukaan	100
17	Muut ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt, diagnoosin ja sukupuolen mukaan	102
18	Suomen Euroopan unioniin (EU) ilmoittamat ammattitaudit EU:n ammattitautiluokituksen ja sukupuolen mukaan	103
19	Ammattitaudit sukupuolen ja EODS (European Occupational Diseases Statistics) tautikoodin mukaan	108
III	Liitteet	111
1	Työperäisten sairauksien rekisteri	112
2	Työperäisten sairauksien rekisteriä koskevat säädökset	117
3	Ammattitautilaki 1343/1988	120
4	Ammattitautiasetus 1347/1988	123
5	Laki tapaturmavakuutuslain muuttamisesta 1314/2002	130
6	Tilastoluokitukset	131

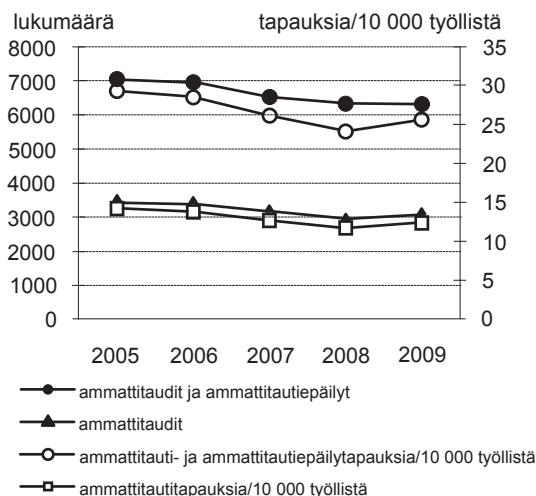

Katsaus ammatti- tauteihin ja ammatti- tautiepäilyihin vuonna 2009

- 1 Yleistä
- 2 Meluvammat
- 3 Rasitussairaudet
- 4 Hengitystieallergiat
- 5 Ihotaudit
- 6 Asbestisairaudet ja syövät
- 7 Muut ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt
- 8 EU ja ammattitaudit
- 9 Yhteenveto
- 10 Sammandrag
- 11 Summary

1 Yleistä

Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt v. 2005–2009

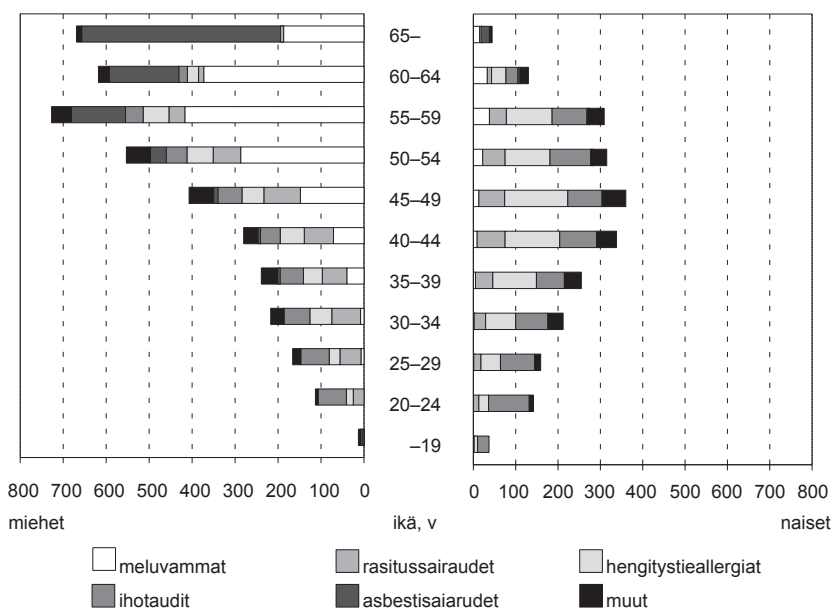

KUVA 1.

Vuonna 2009 kirjattiin yhteensä 6 299 ammattitautia ja ammattitautiepäilyä (kuva 1/taulukko 1). Työllisten määrään suhteutettuna ammattitauteja ja ammattitautiepäilyjä oli 25,6 tapausta 10 000 työssäkäyvää kohden. Ilmoitettujen tapausten määrä oli reilun prosentin verran suurempi kuin vuonna 2008 (6 104 tapausta, 24,1 tapausta 10 000 työssäkäyvää kohden). Kokonaismäärän kasvuun vaikuttaa se, että aikaisemmista julkaisuista poiketen tässä julkaisussa on myös maatalousyrittäjien osalta mukana ilmoitettujen ammattitautien lisäksi ammattitautiepäilyjen lukumäärät. Vahvistettujen ammattitautien osuus kaikista ammattitaudeista ja ammattitautiepäilyistä oli 3 057 (48,5 %, 48,3 % v. 2008). Vahvistettujen ammattitautien osuus on vuodesta 2005 pysynyt melko vakaana (kuva 1).

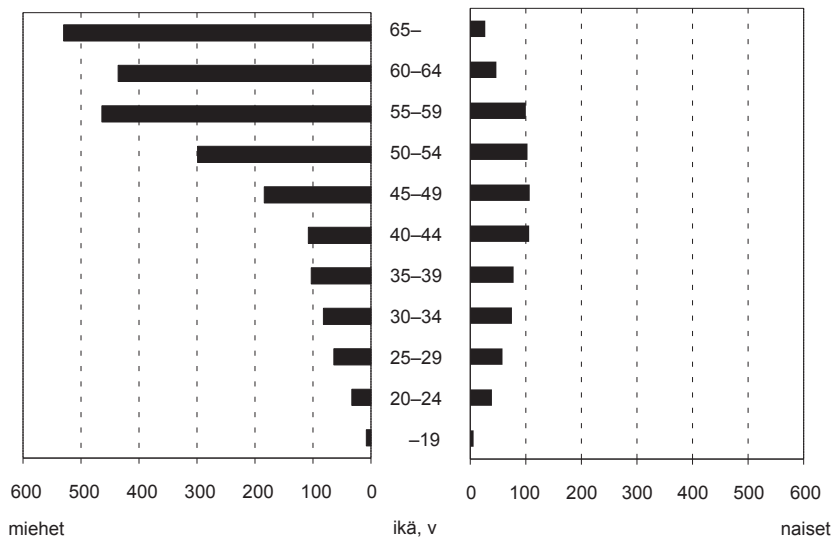
Vuonna 2009 kirjattiin miehillä 4 002 ja naisilla 2 297 ammattitauti- ja ammattitautiepäilytapauksia (taulukko 1). Naisten osuus oli 36 % eli sama kuin v. 2008 (36 %). Miehillä ammattitauteja ja ammattitautiepäilyjä kirjattiin eniten ikäryhmissä 55–59 ja yli 65 vuotta ja naisilla ikäryhmissä 45–49 ja 40–44 vuotta (kuvat 2a ja 2b). Miehillä meluvammat ja asbestisairaudet ovat ammattieroista johtuen yleisempiä kuin naisilla. Meluvammat ja asbestisairaudet todetaan yleensä vasta vanhemmalla iällä, koska altistumisen ja sairastumisen välillä on näillä altis-

Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt ikäryhmän, sukupuolen ja tautiryhmän mukaan v. 2009

KUVA 2a.

Ammattitaudit ikäryhmän ja sukupuolen mukaan v. 2009

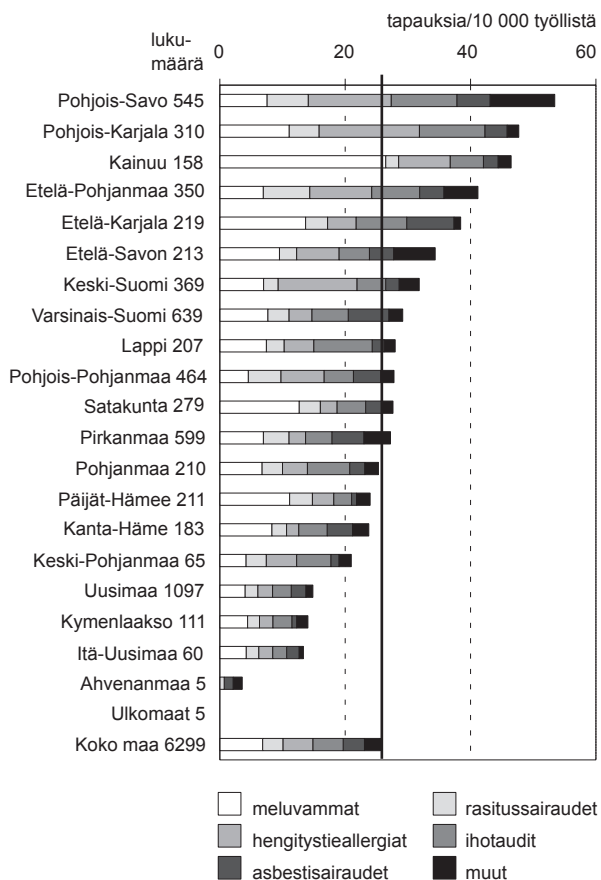

KUVA 2b.

teilla yleensä vuosikymmenien viive. Vahvistettujen ammattitautien osuus kaikista tapauksista oli miehillä 58 % ja naisilla 32 %. Asbestisairauksien ja meluvammojen osalta miehillä olivat vahvistettujen ammattitautien osuudet suurimmat 76 % ja 69 %. Naisilla vahvistettujen ammattitautien osuudet olivat suurimmat asbestisairauksissa ja ihotaudeissa 68 % ja 46 %. Pienin vahvistettujen ammattitautien osuus oli hengitystieallergioissa, miehillä 23 % ja naisilla 21 %. Rasitussairauksissa vahvistettujen osuudet olivat miehillä 41 %, naisilla 34 %. Ihotaudeissa oli naisilla vahvistettujen osuus suurempi (46 %) kuin miehillä (44 %). Vahvistettujen ammattitautien osuuteen vaikuttavat monet tekijät kuten kynnyksellä oire tai sairaus hyväksytään perustelluksi ammattitautiepäilyksi, miten selkeää kunkin sairauden osalta on diagnoosin tekeminen ja työperäisen syyn tunnistaminen. Eroa sukupuolten välillä voi selittää naisten herkempi hakeutuminen tutkimuksiin.

Maakunnittain kirjattiin ammattitauti- ja ammattitautiepäilytapauksia ahvenan-

Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt tautiryhmän ja maakunnan mukaan v. 2009

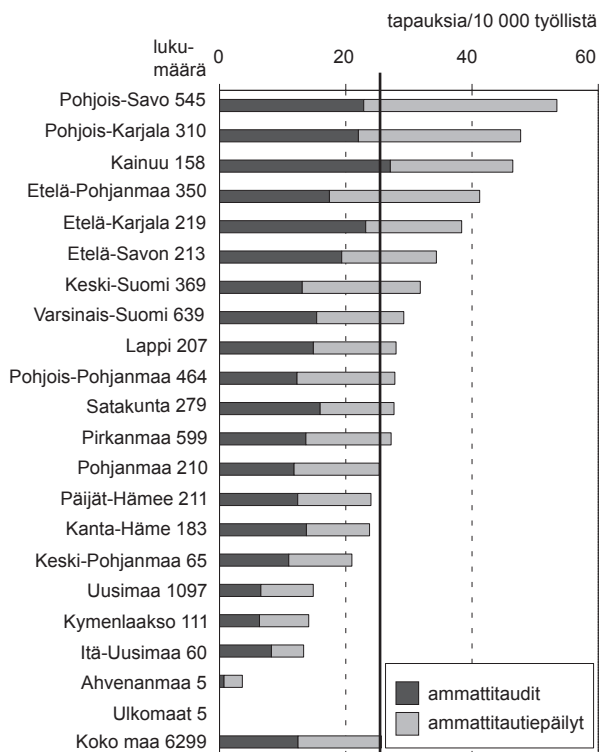

KUVA 3a.

maalaisten 3,6 tapauksesta pohjoissavolaisten 53,4 tapaukseen 10 000 työllistä kohden (kuvat 3a ja 3b). Vahvistettujen ammattitautien osuus vaihteli Ahvenanmaan 20 %:sta Etelä-Karjalan 60 %:iin. Alueelliset erot toimialarakenteessa selittävät osan erosta ammattitautien ja ammattitautiepäilyjen määrässä. Myös ammattitautien toteamiskäytännöissä voi olla alueellisia eroja. Osa luvuista on myös niin pieniä, että muutaman tapauksen muutos aiheuttaa ison prosentuaalisen muutoksen.

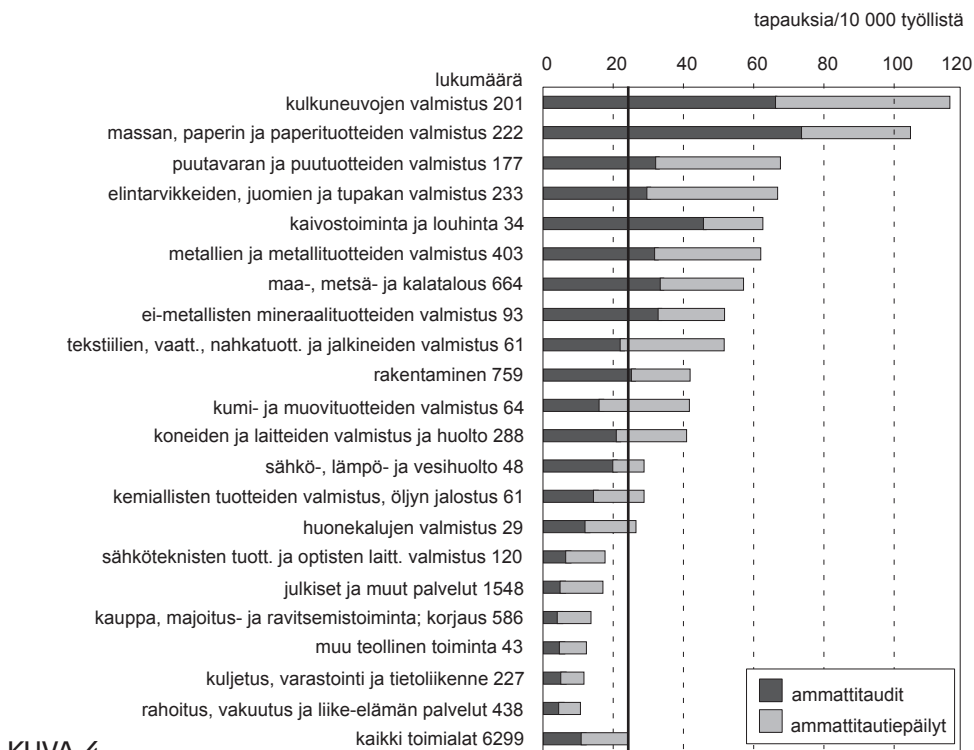
Ammatti kuvastaa riskiä sairastua ammattitautiin paremmin kuin toimiala. Ammattitautivaara eli tapausmäärä 10 000 työllistä kohden oli suurin elintarviketeollisuustyössä, 116/10 000 (104/10 000, v. 2008), kemian prosessi-, massa- ja paperityössä, 91/10 000 (86/10 000, v. 2008), metalli-, valimo- ja konepajatyössä, 90/10 000 (81/10 000, v. 2008) ja rakennustyössä, 73/10 000 (62/10 000, v. 2008) (kuvat 4 ja 5). Vahvistettujen ammattitautien osuus kaikista ilmoitetuista ammattitaukeista ja epäilyistä vaihteli jonkin verran ammattiteittain ja toimialoittain liittyen

Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt maakunnan mukaan v. 2009

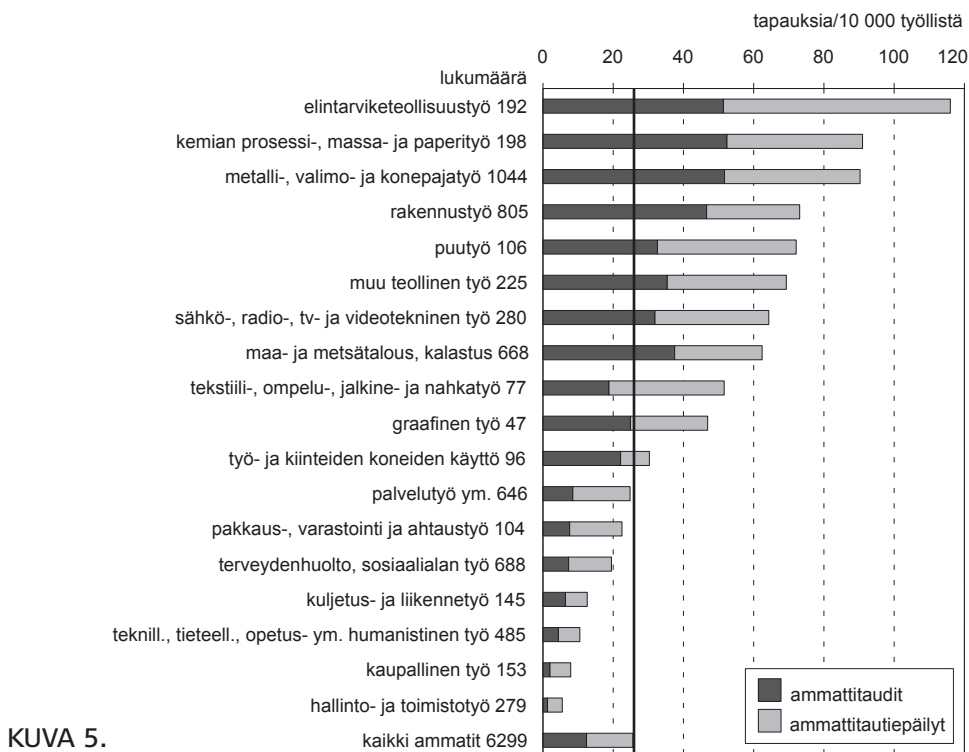
KUVA 3b.

Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialaryhmien mukaan v. 2009

KUVA 4.

Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt ammattiryhmän mukaan v. 2009

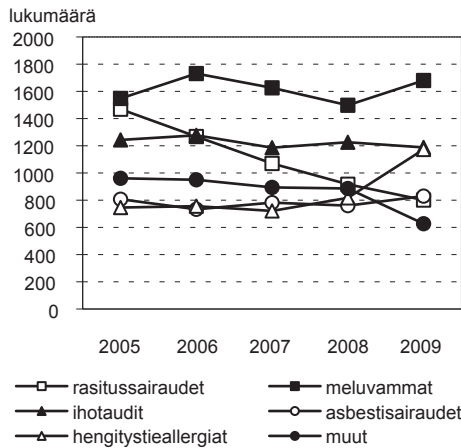
KUVA 5.

lähinnä erilaiseen tautijakaumaan.

Ammattitautien ja ammattitautiepäilyjen määrä on vuoteen 2005 verrattuna laskenut, mutta hivenen noussut vuoteen 2008 verrattuna sekä lukumääräisesti että tapauksina 10 000 työllistä kohti. Nousu edelliseen vuoteen johtuu paitsi maanviljelijöiden ammattitautiepäilyjen mukaantulosta myös hengitystieallergioiden määrän kasvusta. Rasitussairauksien määrät vähenivät myös tänä vuonna (kuvat 6a ja 6b).

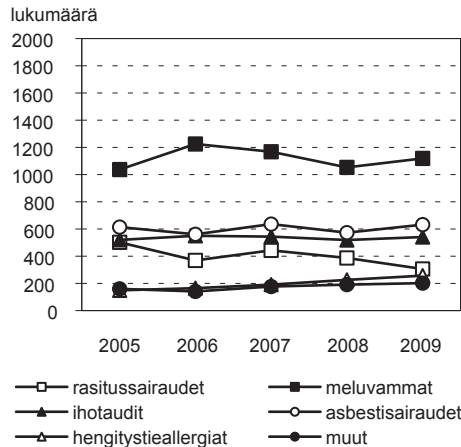
Ammattitauteja ja ammattitautiepäilyjä käsitellään tässä julkaisussa tarkemmin seuraavissa sairaus- ja altisteryhmissä: meluvammat, rasitussairaudet, hengitystieallergiat, ihotaudit, asbestisairaudet, syövät ja muut taudit.

Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt tautiryhmän mukaan v. 2005–2009

KUVA 6a.

Ammattitaudit tautiryhmän mukaan v. 2005–2009

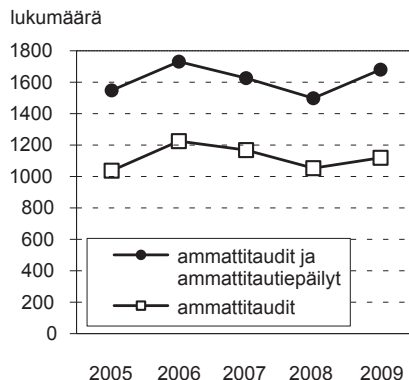

KUVA 6b.

2 Meluvammat

Ammattitaudit ja ammatittautiepäilyt:

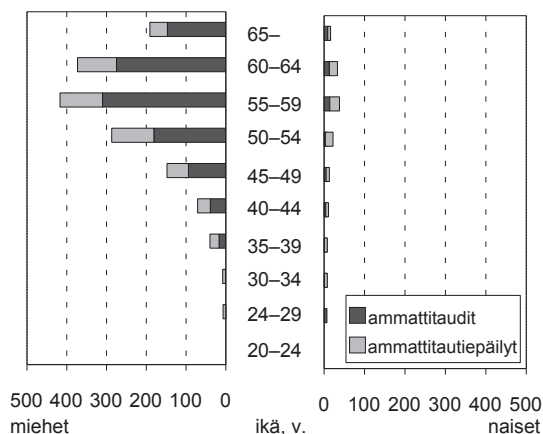
Meluvammat v. 2005–2009

KUVA 7.

Meluvammat

ikäryhmän ja sukupuolen mukaan v. 2009

KUVA 8.

Tärkein työperäinen korvasairaus on krooninen meluvamma, joka on pitkäaikaisen melulle altistumisen aiheuttama sisäkorvavamma. Meluvamman kehittymiseen vaikuttavat äänen voimakkuus, taajuus, laatu ja meluannos. 2000-luvulla kirjatut meluvammat ovat pääasiassa seurausta 1980-luvun tai aikaisemmasta altistumisesta melulle. Vuonna 2009 ilmoitettiin 1 680 meluvammaa, joka on 27 % kaikista kirjatusta ammatittauti- ja ammatittautiepäilytapauksista (kuva 7/taulukko 1). Meluvammojen määrä nousi 12 % vuodesta 2008. Meluvamman aiheuttama haitta oli valtaosassa uusista tapauksista alle korvattavan tason.

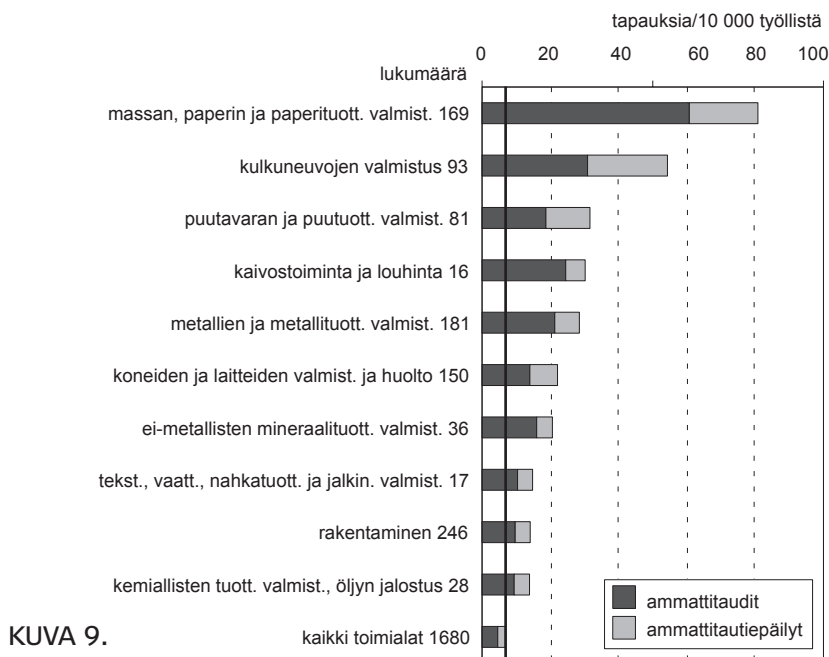
Meluvammoja ilmoitettiin eniten ikäryhmässä 55–59 (kuva 8/taulukko 1). Meluvammoista vain 8 % oli naisilla, mikä johtuu naisten pienestä työvoimaosuudesta meluisissa ammateissa. Toimialoista eniten meluvammoja työllisten määrään suhteutettuna todettiin massan, paperin ja paperituotteiden valmistuksessa (81/10 000), kulkuneuvojen valmistuksessa (54/10 000), puutavaran ja puutuotteiden valmistuksessa (31/10 000) sekä kaivostoiminnassa ja louhinnassa (30/10 000) (kuva 9). Ammattiryhmistä eniten meluvammoja työllisten määrään suhteutettuna todettiin kemian prosessi-, massa- ja paperityössä (54/10 000), metalli-, valimo- ja konepajatyössä (43/10 000), puutyössä (29/10 000) ja rakennustyössä (22/10 000) (kuva 10).

Meluvammojen määrä siis nousi vuodesta 2008 jäädessä kuitenkin vielä vuoden 2006 tason alle. Nousua oli tasaisesti eri ammatti- ja toimialaryhmissä. Tapausmäärien erot verrattuna vuoteen 2002 ja sitä aikaisempiin heijastelevat todennäköisesti täyskustannusvastuumuutoksen vaikutusta (kuva 7). Vuonna 2006 voimaan astuneen Valtioneuvoston asetuksen työntekijöiden suojelemisesta melusta aiheutuvilta vaaroilta (85/2006) toimenpiderajoineen ja vuoden 2005 aikana toteutetun työmelun ehkäisyyn liittyneen kampanjan (Meteli ei vetele!)

sekä niiden myötä aktivoituneen kuulontutkimusten toteuttamisen ajateltiin nostaneen vuosien 2006 ja 2007 lukumääriä. Uudelle vuoden 2009 nousulle ei yksittäistä syytä ole tunnistettavissa.

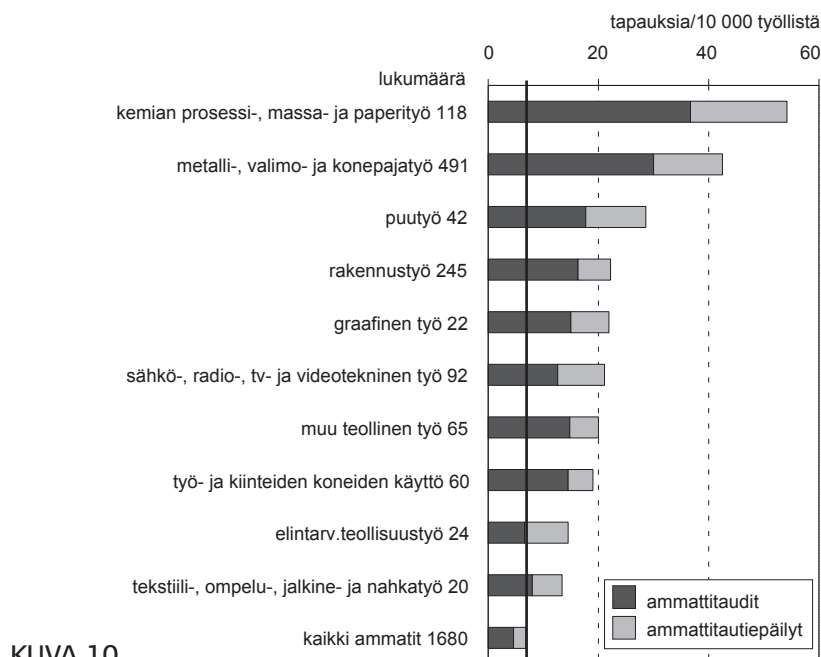
Vahvistettujen meluvammojen osuus kaikista tapauksista on 67 %. Keskiarvoa suurempi prosentti selittyy työperäisen altistumisen mittaamisen helppoudella ja meluvammadiagnostiikan selkeydellä.

Meluvammat toimialaryhmän mukaan v. 2009

KUVA 9.

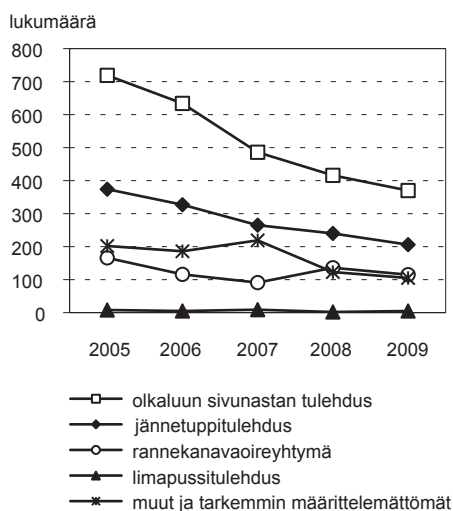
Meluvammat ammattiryhmän mukaan v. 2009

KUVA 10.

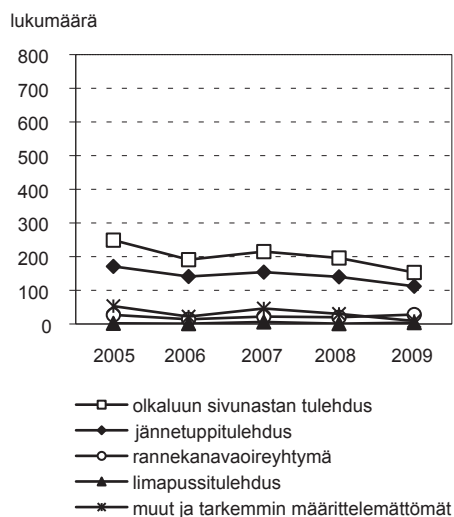
3 Rasitussairaudet

**Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt:
Rasitussairaudet diagnoosin mukaan
v. 2005–2009**

KUVA 11a.

**Ammattitaudit:
Rasitussairaudet diagnoosin mukaan
v. 2005–2009**

KUVA 11b.

Työhön yleisesti liittyviä tuki- ja liikuntaelinsairauksia ovat selkäsairaudet, nivelrikko ja niska- ja hartiaseudun kiputilat. Näissä sairauksissa työperäisyyttä on vaikea osoittaa yksilötasolla, joten niitä ei nykyisen korvauskäytännön mukaan yleensä korvata ammattitautteina. Yläraajojen jänneiden ja jännetuppien tulehdukset, jänneiden kiinnityskohtien tulehdukset ja rannekanavaoireyhtymä ovat yläraajoja fyysisesti kuormittavassa työssä yleisiä sairauksia, joiden työperäisyyden osoittaminen on selvempää kuin yllä mainituissa sairauksissa (Ammattitautilaki 4 a § 1315/2002) (Liite 3). Vuonna 2009 kirjattiin 801 rasitussairautta. Rasitussairauksien osuus kaikista ammattitauhteista ja ammattitautiepäilyistä oli 13 %. Hengitystieallergioiden lukumäärän noustua rasitussairaudet ovat pudonneet neljänneksi yleisimmäksi tautiryhmäksi (taulukko 1). Yleisin rasitussairaus oli olkaluun sivunastan tulehdus, joka muodosti lähes puolet kaikista tapauksista. Toiseksi yleisimpiä olivat jänne- ja jännetupittulehdukset. Rannekanavaoireyhty-

miä (tautiluokituksessa hermoston sairauksia) kirjattiin 115 tapausta (kuvat 11a ja 11b/taulukko 3). Lisäksi kirjattiin 33 hartian ja olan alueen sairautta ja 16 niskan tai selän alueen sairautta. Limapussitulehduksia kirjattiin 5 tapausta.

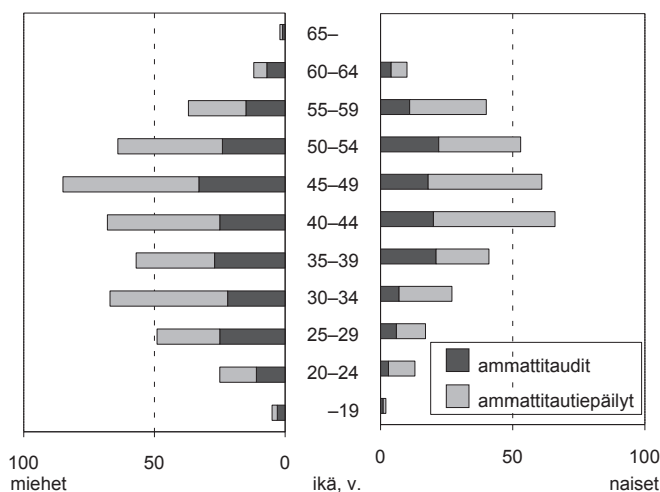
Naisten osuus rasisussairauksista oli 41 % (taulukko 1). Rasisussairauksia esiintyi kaikissa ikäryhmissä. Eniten niitä todettiin ikäryhmissä 40–44, 45–49 ja 50–54 vuotta (kuva 12).

Toimialoista työllisten määrään suhteutettuna todettiin eniten rasisussairauksia elintarvikkeiden, juomien ja tupakan valmistuksessa (24/10 000), tekstiilien, vaatteiden, nahkatuotteiden ja jalkineiden valmistuksessa (17/10 000) sekä puuta-varan ja puutuotteiden valmistuksessa (9/10 000) ja maa-, metsä- ja kalataloudessa (9/10 000) (kuva 13).

Ammateittain tarkasteltuna rasisussairauksia kirjattiin suhteellisesti eniten elintarviketeollisuustyössä (48/10 000), tekstiili-, ompelu-, jalkine- ja nahkatyössä (15/10 000), puutyössä (13/10 000) sekä muussa teollisessa työssä (11/10 000) (kuva 14). Rasisussairauksien määrä väheni 13 % vuodesta 2008.

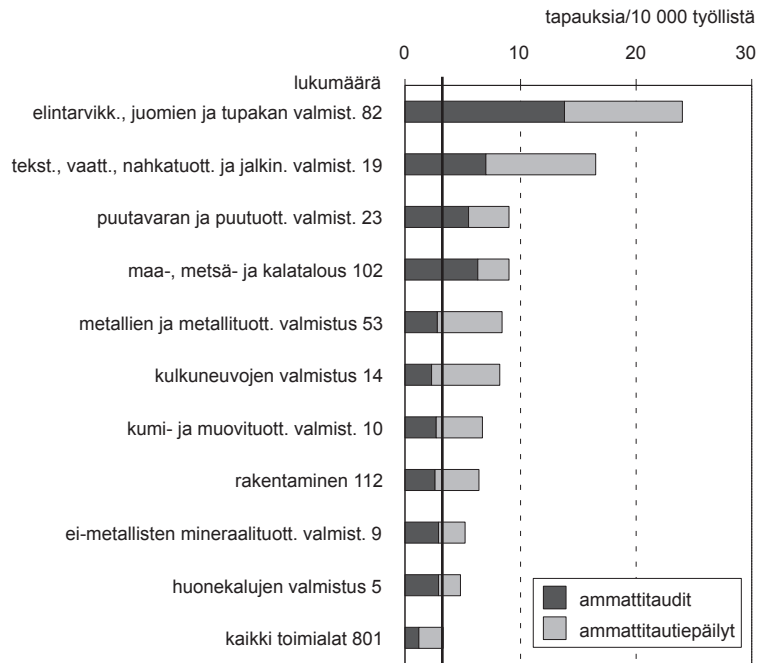
Vakuutuslaitosten vahvistamien ammattitautien osuus kaikista rasisussairauksista oli 38 %. Diagnooseittain vaihtelu oli rannekanavaoireyhtymän 24 %:sta jännetuppitulehduksen 54 %:iin. Myös viidestä limapussintulehduksesta neljä vahvistettiin. Rannekanavaoireyhtymässä työperäisen altistumisen osuus taudin aiheuttajana ei ole helppo arvioida. Se johtanee suhteellisen suureen määrään epäilyjä.

Rasisussairaudet ikäryhmän ja sukupuolen mukaan v. 2009

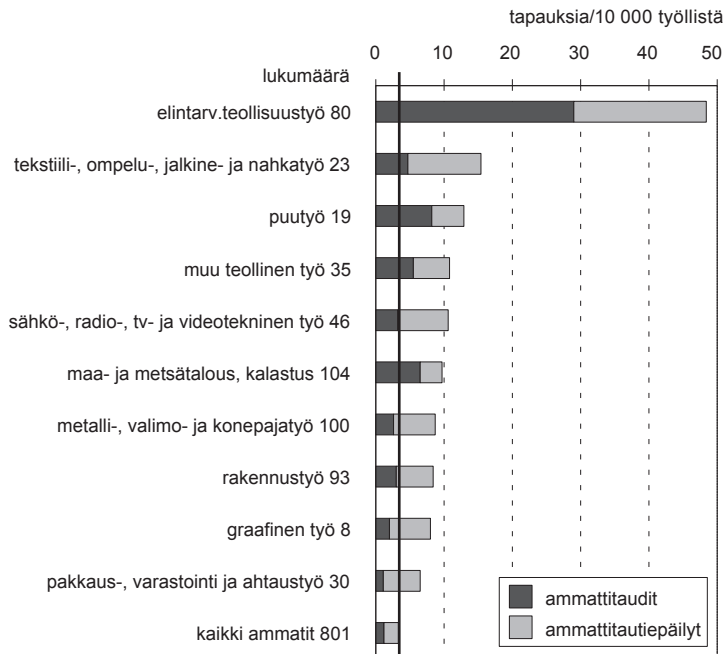
KUVA 12.

Rasitussairaudet toimialaryhmän mukaan v. 2009

KUVA 13.

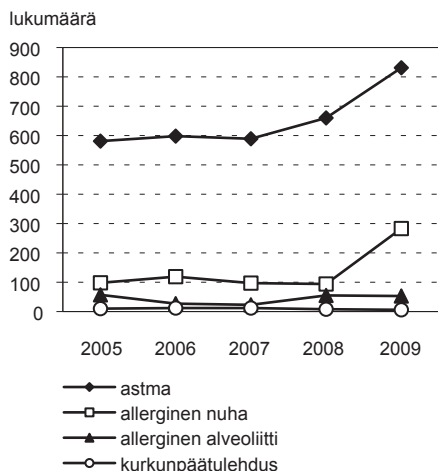
Rasitussairaudet ammattiryhmän mukaan v. 2009

KUVA 14.

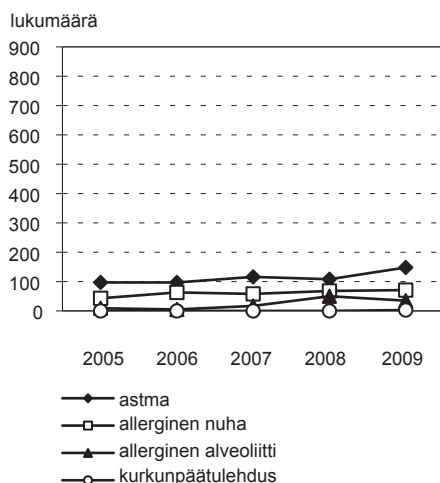
4 Hengitystieallergiat

**Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt:
Hengitystieallergiat diagnoosin mukaan
v. 2005–2009**

KUVA 15a.

**Ammattitaudit:
Hengitystieallergiat diagnoosin mukaan
v. 2005–2009**

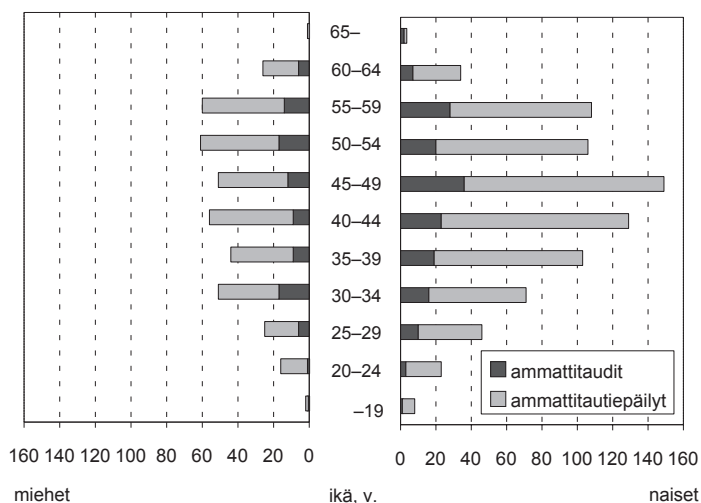

KUVA 15b.

Työperäisiin allergisiin hengityselinsairauksiin kuuluvat ammattiastma, ammatinuhua ja ammattikurkunpää tulehdus sekä työperäinen allerginen keuhkorak-
kulatulehdus eli allerginen alveoliitti (kuvat 15a ja 15b). Vuonna 2009 kirjattiin 1 173 hengitystieallergiaa (817 v. 2008), joka oli 19 % kaikista ammattitauti- ja ammattitautiepäilytapauksista. Naisilla kirjattiin 780 ja miehillä 393 hengitystieallergiaa (kuva 16/taulukko 1). Vuonna 2009 kirjattiin 831 ammattiastmaa ja ammattiastmaepäilyä (660 v. 2008), 283 ammatinuhua ja ammatinuhuaepäilyä (94 v. 2008), 53 allergista alveoliittia ja allergisen alveoliitin epäilyä (55 v. 2008) sekä 6 allergista kurkunpää tulehdusta ja allergisen kurkunpää tulehduksen epäilyä (8 v. 2008) (taulukot 12 ja 13). Tutkittujen astmojen ja nuhiin kokonaislukumäärää nosti rekisteriin tulevan tiedon laadun paraneminen. Sen ansioista aikaisemmin ryhmään ”muut” joutuneita tapauksia voitiin kirjata tutkituiksi ammatinuhua- tai astmaepäilyiksi. Kuitenkin myös vahvistettujen astmojen lukumäärä nousi 108:sta (2008) 148:aan (2009) osoittaen todellista allergisten sairauksien lukumäärän kasvua.

Eniten allergisia hengityselinsairautapauksia oli työllisten määrään suhteutettuna toimialoilla maa- ja metsätalous, kalastus (20/10 000), elintarvikkeiden, juomien ja tupakan valmistus (13/10 000) sekä puutavaran ja puutuotteiden valmistus (11/10 000). Lukumääräisesti suurin osa (507) hengitystieallergioista

Hengitystieallergiat ikäryhmän ja sukupuolen mukaan v. 2009

KUVA 16.

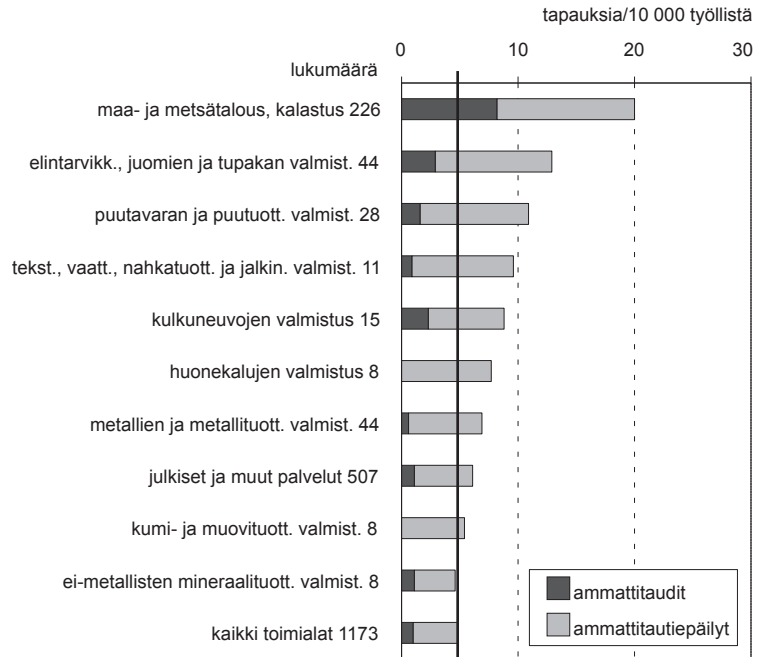
oli toimialalla julkiset ja muut palvelut. Tähän isoon ryhmään kuuluu yli 800 000 palkansaajaa, jotka toimivat mm. kouluissa, sairaaloissa tai ovat kuntien maatalouslomittajia. Ammattiryhmittäin korkeimmat ilmaantuvuusluvut olivat edelleen elintarviketeollisuustyön ammateissa (27/10 000), maa- ja metsätalouden sekä kalastuksen ammateissa (21/10 000) ja puutyössä (13/10 000) (kuvat 17 ja 18).

Ammattiastman ja ammattiastmaepäilyn yleisimmät aiheuttajat olivat homesienet (374/831), eri kemialliset tekijät sekä jauhot, eläinten epiteeli, karvat tai eritteet ja viljat ja rehut. Ammattinuhia aiheuttivat eniten homesienet (68/283), eri kemialliset tekijät sekä jauhot, viljat ja rehut, eläinten epiteeli, karvat tai eritteet ja punkit (taulukko 13). Lehmän epiteelin aiheuttamia astmoja oli 39 ja nuhia 13.

Homesientien aiheuttamiksi todettujen tai epäiltyjen hengitystieallergioiden suuri määrä on osoituksena edelleen jatkuvista työpaikkojen sisäilmaongelmista. Kemikaalien aiheuttamiksi vahvistettujen ja epäiltyjen hengitystieallergioiden yleisimmät aiheuttajat vuonna 2009 olivat kampaajan altisteet sekä muovikemikaalit. Homesientien aiheuttamien astmojen lisäksi ilmoitettiin enemmän eläinepiteeliastmoja (56, 30 v. 2008), jauhoastmoja (30, 20 v. 2008). Puupölyn ja kosmeettisten aineiden aiheuttamat astmat vähenivät. Isosyanaattiastmoja ilmoitettiin 8.

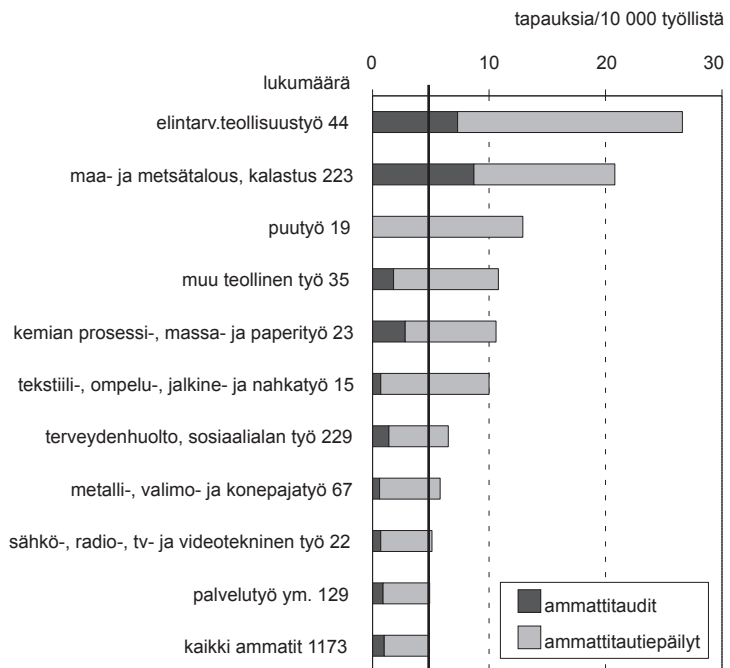
Vakuutuslaitosten vahvistamia ammattitauteja oli kaikista hengitystieallergioista 257, 22 %. Allergisista alveoliiteista vahvistettiin 66 %, allergisista nuhista 25 % ja astmoista 18 %. Kolme ilmoitetuista kuudesta allergisesta kurkunpää-tulehduksesta oli vahvistettu. Vähäinen vahvistettujen ammattiastmojen osuus ilmoitetuista astmatapauksista osoittaa työperäisten hengitystieoireiden yleisyyttä ja aiheuttajien tunnistamisen vaikeutta. Työpaikoilla on edelleen paljon sisäilma-ongelmia ja kosteusvaurioita, ja koska myös hengitystieoireet ovat yleisiä, johtaa tämä yhdistelmä usein ammattitautiepäilyn vuoksi tutkimuksiin.

Hengitystieallergiat toimialaryhmän mukaan v. 2009

KUVA 17.

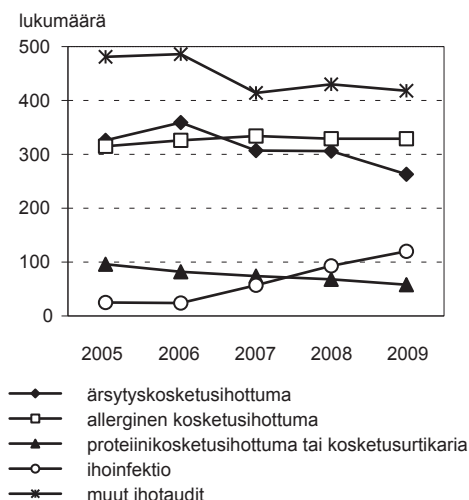
Hengitystieallergiat ammattiryhmän mukaan v. 2009

KUVA 18.

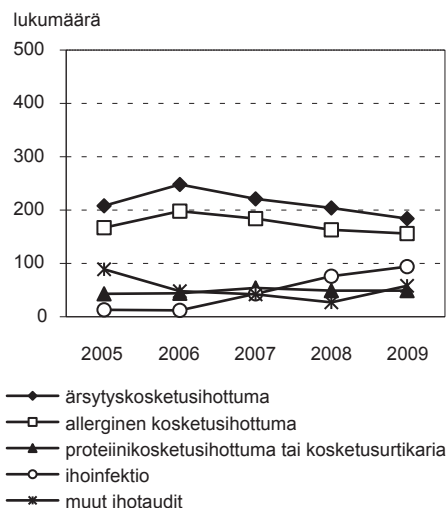
5 Ihotaudit

**Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt:
Ihotaudit diagnoosin mukaan
v. 2005–2009**

KUVA 19a.

**Ammattitaudit:
Ihotaudit diagnoosin mukaan
v. 2005–2009**

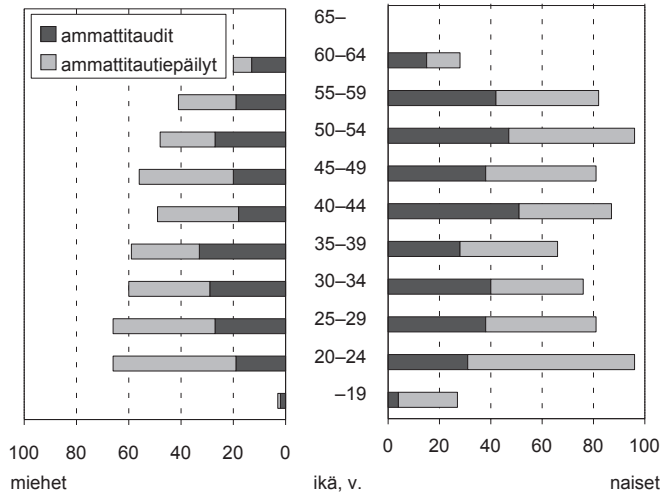

KUVA 19b.

Vuonna 2009 kaikista ammattitau-
deista ja ammattitautiepäilyistä ihotauteja oli
19 % eli 1 188 tapausta, keskimäärin 4,8 tapausta 10 000 työllistä kohden. Määrä
oli 3 % pienempi kuin vuonna 2008 (vähennystä 38 tapausta). Vakuutuslaitosten
ammattitaudiksi vahvistamia ihotauteja oli 541 tapausta (46 %). Kaikista ihotaui-
deista 329 oli allergisia kosketusihottumia (niistä vakuutusyhtiöiden ammattitau-
diksi vahvistamia 47 %), 263 ärsytyskosketusihottumia (vahvistettuja 70 %), 58
kosketusurtikarioita tai proteiinikosketusihottumia (vahvistettuja 84 %) ja 120
ihoinfektioita (vahvistettuja 78 %). Muita ihotauteja oli 418 (vahvistettuja 14 %),
joista tarkemmin selvittämättömiä (allergia/ärsytys) kosketusihottumia oli 36 (vah-
vistettuja 8). Ammattitau-
deiksi vahvistettuja tapauksia oli edellä mainittujen lisäksi
4 infektioekseemaa, 2 alaraajojen syöpymää, 2 nokkosihottumaa, 1 ammattiakne,
1 kynsivallin tulehdus, 1 yläraajan pinnallinen paleltumavamma, 1 parvorokko ja
1 seborroinen ihottuma ja 2 tapausta, joissa diagnoosiksi oli ilmoitettu diagnostiset
iho- ja yliherkkyydestit, sekä 12 atooppista ihottumaa (oikea luokitus lienee ärsy-
tysihottuma). Muissa ihotaudeissa oli peräti 116 ammattitautiepäilytapausta, joita
ei ollut vahvistettu ammattitaudiksi. Lisäksi rekisteriin ilmoitettiin 178 tapausta,
joissa tarkkaa ihotautidiagnoosia ei ilmoitettu. Näistä vahvistettuja ammattitau-
teja oli 23 (kuvat 19a ja 19b/taulukot 14 ja 15).

Henkilöiden, joiden ihottumasta oli tehty ilmoitus rekisteriin, keski-ikä
(39,3 vuotta) oli alempi kuin kaikilla rekisteriin ilmoitetuilla (49,5 vuotta)

Ihotaudit ikäryhmän ja sukupuolen mukaan v. 2009

KUVA 20.

(kuva 20). Naisten osuus kaikista tapauksista oli 61 % (taulukko 1). Naiset käsittelevät useammin kuin miehet työperäisten ihotautilien tavallisimpia aiheuttajia, kuten pesuaineita ja elintarvikkeita, tai heidän työnsä on ihottumalle altistavaa märkää työtä (esim. karjanhoito-, kampaamo- ja hoitoalan työt).

Toimialaryhmittäin työllisten lukumäärään suhteutettuna eniten ammatti-ihotauteja tai -epäilyjä ilmeni kumi- ja muovituotteiden valmistuksessa (13/10 000), elintarvikkeiden, juomien ja tupakan valmistuksessa (11/10 000) sekä maa-, metsä- ja kalataloudessa (10/10 000), metallien ja metallituotteiden sekä tekstiilien, vaatteiden, nahkatuotteiden ja jalkineiden valmistuksessa (9/10 000), puutavaran ja puutuotteiden valmistuksessa (8/10 000) ja koneiden ja laitteiden valmistuksessa (7/10 000) (kuva 21/taulukko 14).

Ammateittain ihotauteja rekisteröitiin eniten elintarviketeollisuustyössä (19 tapausta/10 000 työllistä), muussa teollisessa työssä sekä metalli-, valimo- ja konepajatyössä (12/10 000), maa- ja metsätaloudessa ja kalastuksessa sekä kemian prosessi-, massa- ja paperityössä (11/10 000) (kuva 22).

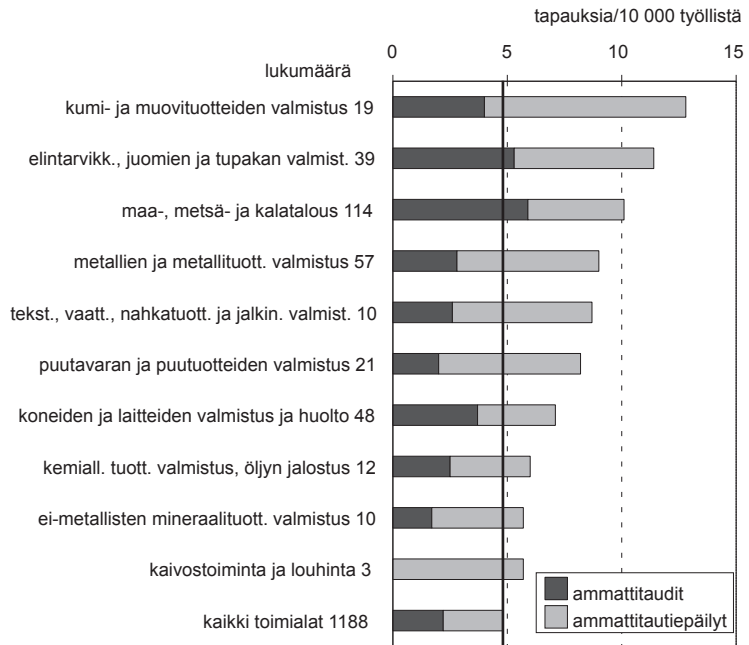
Märkätyön aiheuttamiksi ilmoitettiin 91 ihotautitapausta (8 %) (taulukko 15). Paljon ihottumia aiheuttivat myös metallit (49 tapausta, erityisesti kromiparkitusta nahasta liukenevat kromiyhdisteet sekä nikkeli ja koboltti), kumi ja kumikemikaalit (42 tapausta), eläinperäiset altisteet (42 tapausta), öljyt ja voiteluaineet (39 tapausta), pesuaineet (37 tapausta), kosmeettiset aineet (25 tapausta, lisäksi mm.

hiusvärien aiheuttamia tapauksia) ja likainen työ (18 tapausta) sekä tarkemmin määrittämättömät metallityön (30 tapausta), keittiö- ja elintarviketyön (29 tapausta), nautakarjatalouden (25 tapausta) ja siivoustyön altisteet (24 tapausta). Suojakäsineet, tarkemmin ilmoittamatta käsinemateriaalia, olivat aiheuttajina 13 tapauksessa. Syyhypunkin aiheuttamia ihoinfektioita ilmoitettiin 99. Työperäistä syyhyä todetaan hoitoaloilla työskentelevillä.

Märän ja likaisen työn sekä pesuaineiden aiheuttamat ihottumat ovat yleensä ärsytysihottumia ja kumikemikaalien aiheuttamat allergisia kosketusihottumia (33 tapausta). Muovikemikaalien, maalien ja liimojen aiheuttamia allergisia kosketusihottumia oli 63 tapausta; yleisimpiä aiheuttajia olivat epoksihartsit, -maalit ja -liimat (34 tapausta) sekä akrylaatit ja metakrylaatit (14 tapausta). Nikkelin aiheuttamia allergisia kosketusihottumia oli 12 ja kromiyhdisteiden aiheuttamia 11.

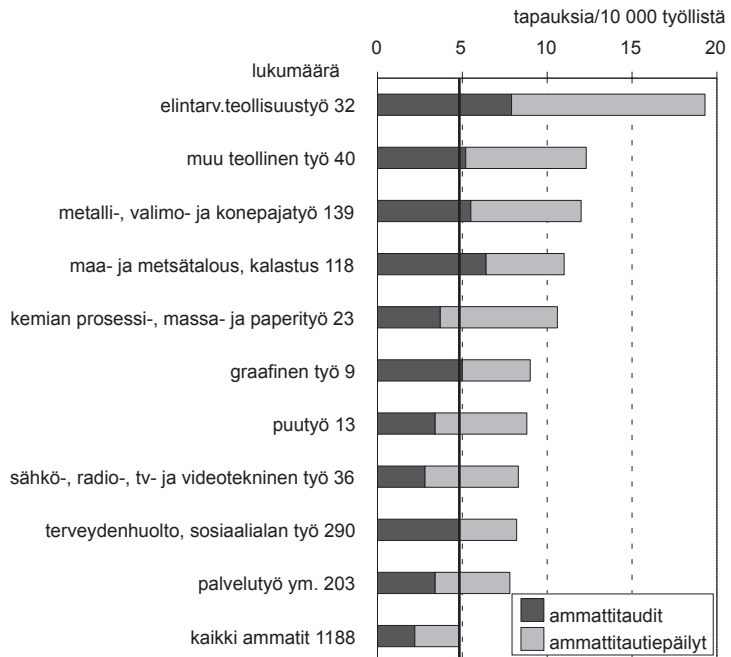
Lehmäihottumat (29 tapausta) sekä jauho-, vilja- ja rehuihottumat (13 tapausta) ovat lähes aina kosketusurtikarioita tai proteiinikosketusihottumia. Luonnonkumin proteiinien aiheuttamaa nokkosrokkoa eli kumiurtikariaa ilmoitettiin 5 tapausta, kun vuonna 2000 niitä oli vielä 21 tapausta. Valistustyö lienee tehonnut käsinevalintoihin.

Ihotaudit toimialaryhmän mukaan v. 2009

KUVA 21.

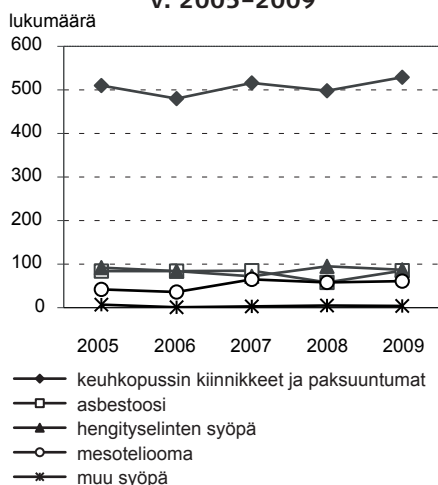
Ihotaudit ammattiryhmän mukaan v. 2009

KUVA 22.

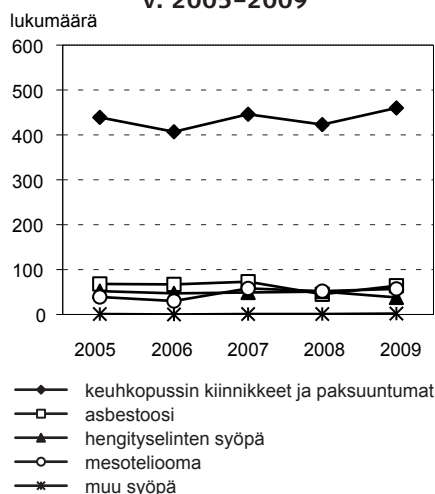
6 Asbestisairaudet ja syövät

**Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt:
Asbestisairaudet diagnoosin mukaan
v. 2005–2009**

KUVA 23a.

**Ammattitaudit:
Asbestisairaudet diagnoosin mukaan
v. 2005–2009**

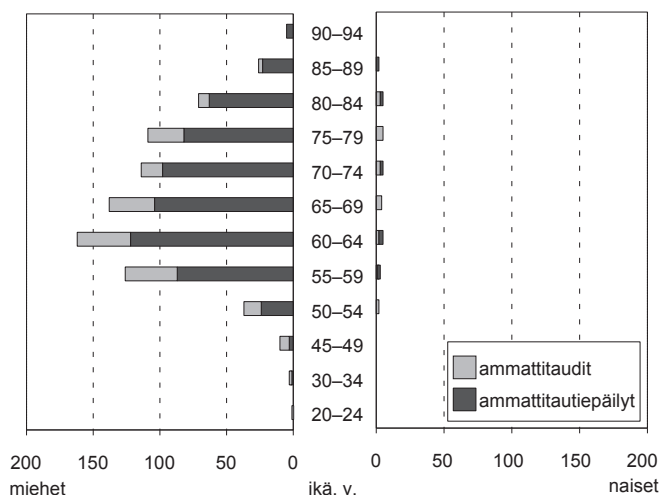

KUVA 23b.

Mineraalipölyt voivat kertyä keuhkoihin ja aiheuttaa muutoksia keuhkopussiin, keuhkokudokseen tai vatsakalvoon. Mineraalipölyistä yleisimmin sairauksia aiheuttavat asbesti ja kvartsipöly. Asbestipölyn aiheuttamia sairauksia kirjattiin vuonna 2009 kaikkiaan 830 tapausta (760 v. 2008), mikä oli 13 % kaikista ammattitauti- ja ammattitautiepäilytapauksista (taulukko 1 ja 16). Tavallisin asbestin aiheuttama sairaus oli keuhkopussin kiinnikkeet ja paksuuntumat, joita todettiin 529 eli 64 % kaikista asbestisairauksista. Keuhkopussin kiinnikkeet ja paksuuntumat aiheuttavat harvoin oireita tai todettavissa olevaa keuhkojen toiminnan alenemista. Asbestoosia ilmoitettiin 85 (58 v. 2008). Asbestoosien määrä nousi näin vuotta 2008 edeltäneelle tasolle (kuvat 23a ja 23b/taulukko 16).

Asbestin aiheuttamaksi epäiltyjä syöpiä rekisteröitiin 152 (158 v. 2008 ja 140 v. 2007). Hengityselinten syöpiä kirjattiin 87 ja mesoteliomia 61. Muita asbestin aiheuttamaksi epäiltyjä syöpiä oli 4 (kuvat 23a ja 23b/taulukko 16). Ilmoitettujen mesoteliomien määrät ovat olleet vuosina 2007–2009 aikaisempia vuosia suuremmat. Vuosina 2005 ja 2006 keskiarvo (ka.) 39/vuosi ja vuosina 2007–2009 ka. 61/vuosi. Hengityselinsyöpien määrä puolestaan on pysytellyt samalla tasolla (2005–2006 ka. 88 ja 2007–2009 ka. 85). Asbestialtistumisen osoittajana pidetyn mesotelioman ilmaantuvuus on 2000-luvulla ollut Suomen Syöpärekisterin mukaan noin 60–80 tapausta vuodessa. Vuonna 2009 Syöpärekisteriin ilmoitettiin

Asbestisairaudet ikäryhmän ja sukupuolen mukaan v. 2009

KUVA 24.

77 uutta tapausta.

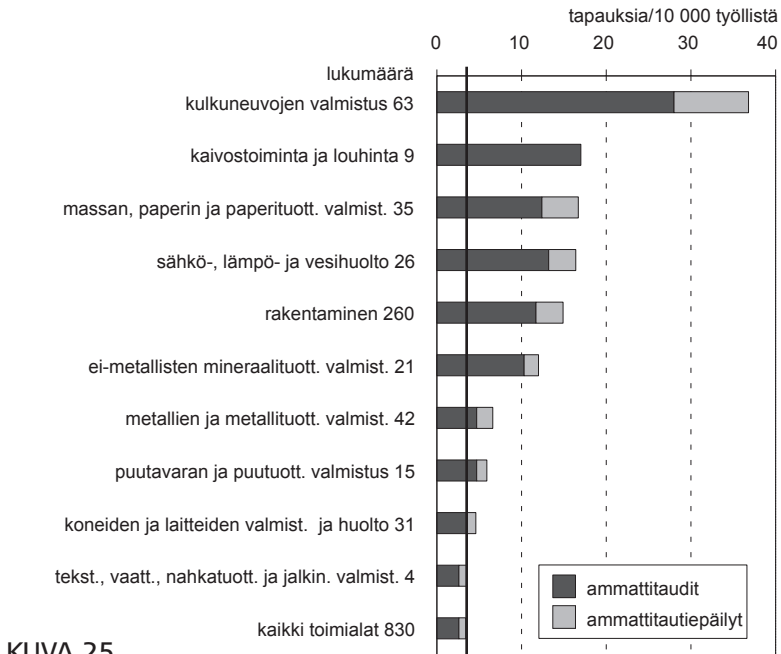
Muita kuin asbestiin liittyviä syöpiä kirjattiin 6, joista 2 keuhkosyöpiä, aiheuttajina tai epäiltyinä aiheuttajina kromi ja sen yhdisteet sekä maatalouden altisteet. Muita kuin keuhkosyöpiä ilmoitettiin 1 nenän sivuontelosyöpä (kovapuupöly), 1 okasolusyöpä (arseeni), 1 aivosyöpä (ionisoiva säteily) ja 1 lymfooma (pentaani).

Vuonna 2009 asbestisairauksista 31 % oli rakentamisen toimialalla. Asbestisairauksia oli työllisten määrään suhteutettuna eniten kulkuneuvojen valmistuksen (37/10 000) ja kaivostoiminnan ja louhinnan (17/10 000) toimialoilla. Altistuminen asbestille on ollut aikaisemmin tavallisinta juuri talonrakennusalan, asbestituotteiden valmistuksen ja telakkateollisuuden ammattiteissa (kuva 25 ja 26/taulukko 16). Ammattiryhmittäin asbestisairauksien ilmaantuvuus oli suurinta rakennustyössä (30/10 000), sähkö-, radio-, tv- ja videoteknisessä työssä (17/10 000) sekä metalli-, valimo- ja konepajatyössä (16/10 000).

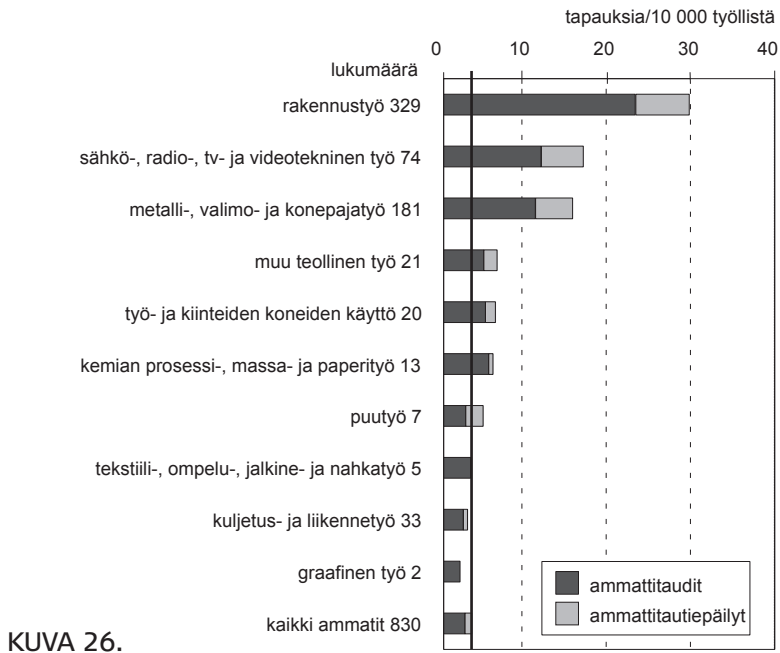
Asbestisairauden kehittymiseen vaaditaan pitkäkestoinen ja voimakas altistuminen. Asbestille altistumisen ja sairauden kehittymisen välillä on yleensä 20–40 vuoden viive. Asbestisairauksia todettiin eniten 60–64-vuotiaiden ikäryhmässä (kuva 24/taulukko 1). Kaikista asbestisairauksista todettiin 65 vuotta täyttäneillä 58 %. Sairastuneiden keski-ikä oli 67,7 v. Asbestisairaus voidaan todeta ammattitautina myös työelämän päättymisen jälkeen, mikä vaikeuttaa ilmaantuvuuslukuja (tapauksia/10 000 työllistä) arviointia, koska ilmaantuvuusluku suhteutetaan rekisteröitymisvuoden työllisten määrään.

Kaikista asbestisairauksista vakuutuslaitokset vahvistivat ammattitaudeiksi 75 %, mesoteliomista kuitenkin yli 90 %. Keskiarvoa suurempi prosenttiosuus osoittaa diagnostiikan ja altistumisen arvioinnin olevan selkeää. Asbestiammattitautien toteamisessa on vakiintuneet käytännöt, joihin säädösmuutokset vaikuttavat vähemmän kuin monissa muissa työperäisissä sairauksissa (kuva 23b).

Asbestisairaudet toimialaryhmän mukaan v. 2009

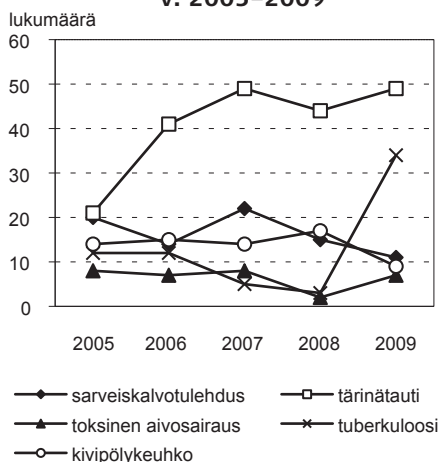
Asbestisairaudet ammattiryhmän mukaan v. 2009

7 Muut ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt

Eräitä muita ammattitau-teja ja ammattitautiepäilyjä

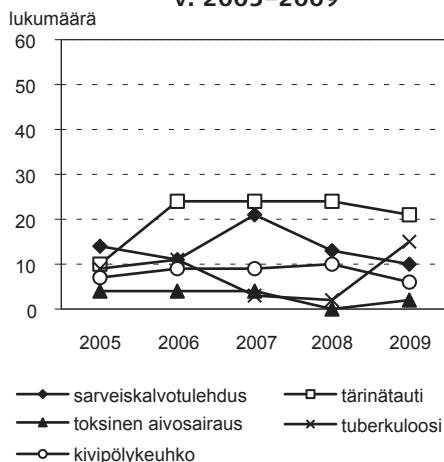
v. 2005–2009

KUVA 27a.

Eräitä muita ammattitau-teja

v. 2005–2009

KUVA 27b.

Edellisten lukujen ryhmittelyyn sisällyttämättömiä ammattitau-teja ja ammattitautiepäilyjä rekisteröitiin 627 (886 v. 2008), joka on 10 % kaikista tapauksista. Tarkemmin määrittelemättömien sairauksien lukumäärää laski rekisteriin saapuvan tiedon laadun paraneminen. Erityisesti hengitystieoireiden vuoksi tutkittuja voitiin siirtää ammattinuha- ja ammattiastmaepäilyinä hengitystieallergiat-tautiryhmään. Tartunta- ja loistauteja kirjattiin yhteensä 147 tapausta (ihon infektiotaudit 120 tapausta (kuten syyhy, ruusu, silsa) luetteloidaan ihotauteihin). Yleisin infektiotautisairauksista oli munuaisoireinen verenvuotokuume (myyräkuume), 86 tapausta (71 vuonna 2008, 36 v. 2007, 86 v. 2006 ja 84 v. 2005). Jänisruttotapauksia oli 17 (8 vuonna 2008, 1 v. 2007, 5 v. 2006 ja 7 v. 2005) ja tuberkuloosia 34 tapausta (3 vuonna 2008, 5 v. 2007, 12 v. 2005) (kuvat 27a ja 27b/taulukko 17). Myyräkuumeen ja jänisruton ammattitautimäärät heijastelevat kyseisten sairauksien yleistä epidemiatilannetta, joka vaikuttaa myös työssä esiintyviin tartunnan todennäköisyyksiin. Tuberkuloositartunnat ovat kahdelta eri paikkakunnalta.

Hermoston sairauksia kirjattiin 15 tapausta (11 v. 2008), näistä toksisia aivosairauksia oli 7 tapausta (2 v. 2008) (kuva 27a/taulukko 17).

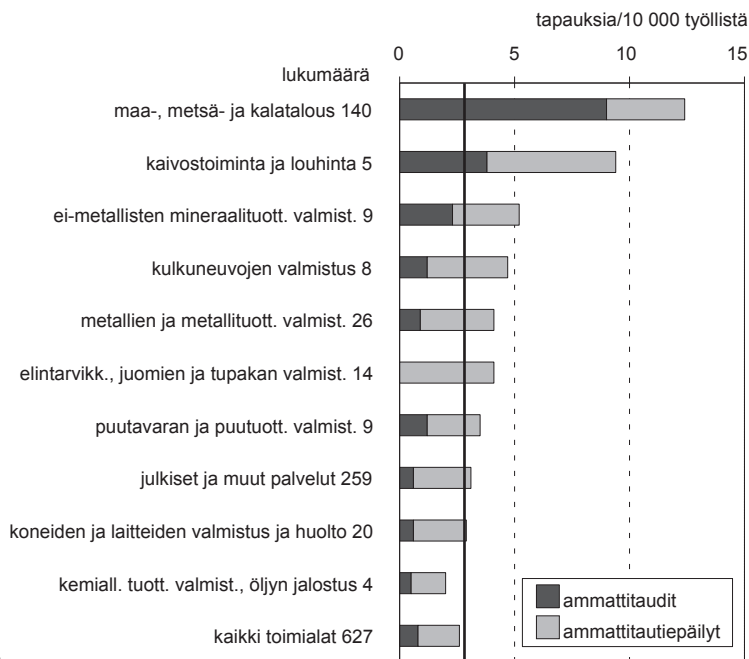
Silmän ja apuelinten sairauksia kirjattiin 36 (42 v. 2008). Eniten kirjattiin silmän sidekalvotulehduksia, joita oli 17. Sarveiskalvotulehduksia kirjattiin 11 (kuva 27a).

Verenkiertoelinten sairauksia kirjattiin 50 (44 v. 2008). Yksi oli sydämen rytmihäiriö, muut olivat tärinään liittyvää valkosormisuutta (44 v. 2008, 49 v. 2007, 41 v. 2006, 21 v. 2005). Tapauksen lisääntyminen selittyy Pirkanmaan seudulla tehdyllä laajalla seulonnalla ja sen jälkeen tapahtuneella ammattitautidiagnostiikan valpastumisella.

Kivipölykeuhkoja oli 9 tapausta (17 v. 2008, 14 v. 2007) (kuva 27a). Tarkemmin määrittelemättömiä nuhia oli 90 (269 v. 2008).

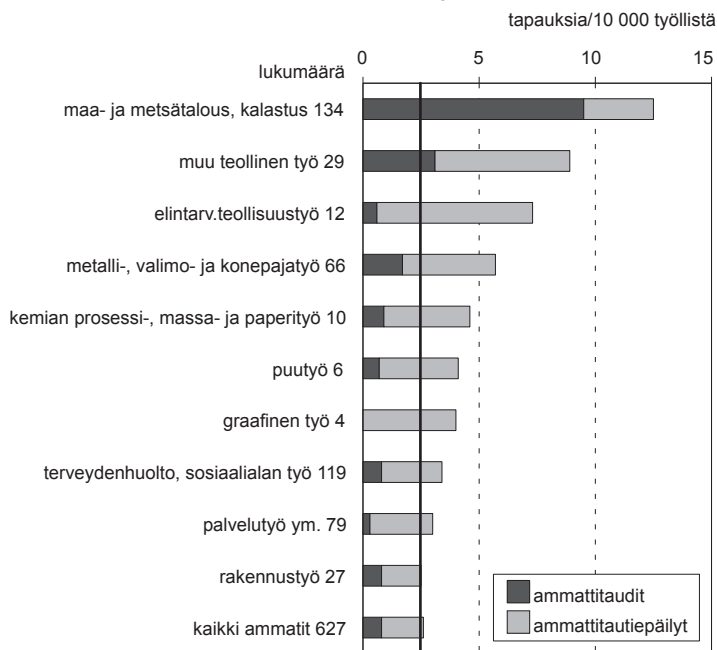
Vakuutuslaitosten vahvistamia ammattitauteja tästä ryhmästä oli 33 %.

Muut sairaudet toimialaryhmän mukaan v. 2009

KUVA 28.

Muut sairaudet ammattiryhmän mukaan v. 2009

KUVA 29.

8 EU ja ammattitaudit

Euroopan komissio julkaisi 22.5.1990 ammattitautisuosituksen (90/326/EEC), jonka liiteluettelon mukaisesti jäsenmaiden suositeltiin tilastoivan ammattitaudit. Komission tilasto-osasto (Eurostat) keräsi vuonna 1998 vuoden 1995 tapauksia koskevan koetilaston 31 ammattitautinimikkeen osalta. Koetilaston analysointi paljasti huomattavia vertailua vaikeuttavia ongelmia kattavuudessa, lievien ammattitautien korvattavuudessa, korvauskriteereissä sekä eräiden ammattitautien sisällyttämisessä valittuihin nimikkeisiin (Eurostat Working papers 3/1999/E/no. 2).

Komissiossa saatiin syyskuussa 2003 päätökseen suosituksen ja liiteluettelon uudistaminen (2003/670/EY tiedoksi annettu numerolla K(2003)3297). Suosituksen liitteessä 1 esitetty eurooppalainen ammattitautiluettelo sisältää edelleen sekä aiheuttajan että diagnoosin mukaan määriteltäviä nimikkeitä. Taulukossa 18 esitetään Suomessa vuonna 2009 rekisteröidyt ammattitaudit luokiteltuna EU:n suosituksen liiteluettelon mukaisesti.

Liiteluettelon ohella komission suositus kehottaa tilastoimaan kustakin ammattitautitapauksesta ainakin sukupuolen, diagnoosin ja aiheuttajan. Diagnoosin ja aiheuttajan kirjaamista erillisinä muuttujina pidetään tilastotarkoituksiin tärkeänä, koska monista ammattitaudeista (esim. syövät, astma, ihotaudit) osa kirjautuu aiheuttajan ja osa diagnoosin mukaan määritelyihin luokkiin. Komissiolle (Eurostat) toimitetaan vuosittain vahvistetut ammattitautitiedot, joihin sisältyvät diagnoosit on määritellyt EODS Phase 1 Methodology-Working Paper 3/2000/E/no. 19 liiteluettelossa. Luettelo sisältää 68 ensisijaisesti ilmoitettavaa ja 41 vapaaehtoisesti ilmoitettavaa diagnoosia. Ammattitaudit esitetään EODS-diagnoosin mukaan tarkemmin taulukossa 19. EODS-tiedonkeruuseen on valittu mukaan vain sellaiset ammattitautinimikkeet, jotka sisältyvät kaikkien (tai ainakin useimpien) jäsenmaiden ammattitautiluetteloihin.

Vuonna 2009 vahvistetuista ammattitaudeista 2 845 (93 %) oli luokiteltavissa liiteluettelon perusteella. Eurostatiin ilmoitetuista varsinaisen EODS-listan ammattitaudeista tärkeimmät olivat melun vaikutus sisäkorvaan (1 117), keuhkopussin plakit (457), allerginen kosketusihottuma (187), ei-allerginen kosketusihottuma (184), astma (148) ja lateraalinen epikondyliitti (142). Vapaaehtoisen EODS-listan taudista tavallisimmat olivat myyräkuume (82) ja jänisrutto (17). Luokituksen ulkopuolelle jäävistä vahvistetuista ammattitautitapauksista suurimmat ryhmät olivat syyhy (82) ja sarveiskalvon tulehdus (10). Suomessa suurimmalle osalle ammattitautinimikkeistä (66 %) ei kirjattu yhtään tapausta vuonna 2009.

9 Yhteenvedo

Työterveyslaitoksen Työperäisten sairauksien rekisteriin (TPSR) kirjattiin vuodelta 2009 yhteensä 6 299 ammattitautia tai ammattitautiepäilyä eli 26 tapausta 10 000 työllistä kohden. Kokonaislukumäärän nousu selittyy pääosin sillä, että ensi kertaa luvussa on mukana myös maatalousyrittäjien osalta ammattitautiepäilyt, kun aikaisemmin rekisteröitiin vain vahvistetut ammattitaudit. Työllisten määrään suhteutettu luku on vuotta 2008 suurempi työllisten määrän vähennyttyä yli 70 000:lla. Naisten tapausten osuus oli 36 %, eli jokseenkin sama kuin vuonna 2008 (37 %).

Nämä tiedot kattavat Tapaturmavakuutuslaitosten liittoon (TVL) ja Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen (MELA) vuonna 2009 ilmoitetut ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt. Ilmoitusjärjestelmässä ja korvausperiaatteissa tapahtuneiden muutosten takia vuosien 2005–2009 tiedot ovat keskenään vertailukelpoisia, mutta niitä ei pidä suoraan verrata TPSR:n aikaisempien tietojen kanssa.

Tässä julkaisussa esitetään nyt toista kertaa ammattitautien ja ammattitautiepäilyjen kokonaismäärien lisäksi erikseen ne tapaukset, joiden kohdalla vakuutuslaitokset ovat katsooneet ammattitautilaissa säädettyjen ammattitautien korvausedellytysten täyttyneen. Näiden vahvistettujen ammattitautien lukumäärä on sen hetken tieto, jolloin aineisto on saapunut Työterveyslaitokseen. Mikäli vielä käsittelyssä olevia ammattitautiepäilyjä vahvistetaan ammattitaudeiksi, tässä esitetyt lukumäärät muuttuvat vastaavasti. Vakuutuslaitosten vahvistamien ammattitautien osuus kaikista oli 48,5 %, sama kuin vuonna 2008. Vahvistettujen ammattitautien suhteellinen osuus oli suurin meluvammoissa ja asbestisairauksissa ja pienin astmoissa ja muut sairaudet -ryhmässä. Vahvistettujen ammattitautien suhteelliseen osuuteen vaikuttavat monet tekijät kuten kynnys hakeutua tutkimuksiin oireiden vuoksi, kynnys hyväksyä tapaus perustelluksi ammattitautiepäilyksi sekä se, miten selkeää ja luotettavaa kunkin sairauden osalta on diagnoosin tekeminen ja työperäisen syyn tunnistaminen. Ammattitautiepäilyjen osuus, noin puolet kaikista tapauksista, osoittaa, että järjestelmä eli ammattitautilainsäädäntö ja käytäntö toimivat ja tutkituksi tulevat alhaisenkin epäilykynnyksen omaavat tapaukset. Toisin sanoen lieväkin epäily voi aiheuttaa tarkemman selvityksen tapauksen työperäisyydestä ja varmistuksen sairauden ja altistumisen välisestä yhteydestä luotettavia klinisiä testejä käyttäen.

Yleisimpiä ammattitauteja tai ammattitautiepäilyjä olivat meluvammat 1 680 tapausta. Niistä vakuutuslaitosten vahvistamia ammattitauteja oli 67 %. Meluvammat ovat pääasiallisesti seurausta altistumisesta melulle 1980-luvulla tai jo aikaisemmin. Miehillä meluvammoja esiintyy yli kymmenkertainen määrä verrattuna naisiin. Eniten meluvammoja työllisten määrään suhteutettuna todettiin massan, paperin ja paperituotteiden valmistuksessa, kulkuneuvojen valmistuksessa, puutavaran ja puutuotteiden valmistuksessa ja mineraalien kaivussa. Meluvammojen haitta oli valtaosassa tapauksista alle korvattavan tason. Vuodesta 2008 tapausmäärä nousi 12 %.

Toiseksi suurin ammattitauti- ja ammattitautiepäilyryhmä oli ihotaudit 1 188 tapausta. Näistä 28 % oli allergisia kosketusihottumia ja 22 % ärsytyskosketus-

ihottumia. Vakuutuslaitosten vahvistamia ammatti-ihotauteja oli 46 % kaikista ilmoitetuista. Ammatti-ihotauteja esiintyi naisilla enemmän kuin miehillä. Ammatti-ihotauteja esiintyi kaikenikäisillä työntekijöillä. Henkilöiden, joiden ihottumasta oli tehty ilmoitus rekisteriin, keski-ikä oli alempi (39 vuotta) kuin kaikilla rekisteriin ilmoitetuilla (49 vuotta). Ammattitautien ihotauteja rekisteröitiin eniten elintarviketeollisuustyössä, muussa teollisessa työssä sekä metalli-, valimo- ja konepajatyössä. Märkätyön aiheuttamiksi ilmoitettiin 91 ihotautitapausta. Paljon ihottumia aiheuttivat myös metallit, kumi ja kumikemikaalit ja eläinperäiset altisteet. Syyhypunkin aiheuttamia ihoinfektioita ilmoitettiin 99. Työperäistä syyhyä todetaan hoitoaloilla työskentelevillä.

Rasitussairauksia kirjattiin 801. Yleisin rasitussairaus oli olkaluun sivunastan tulehdus, joka muodostaa lähes puolet tapauksista. Toiseksi yleisimpiä olivat jänne- ja jännetupittulehdukset. Rannekanavaoireyhtymiä oli 115. Vahvistettujen rasitussairauksien määrä oli 38 %. Vähiten oli vahvistettu rannekanavaoireyhtymäsairautta, mikä osoittaa työperäisen syyn tunnistamisen vaikeutta. Naisten osuus rasitussairauksista oli 41 %. Rasitussairauksia esiintyi kaikissa ikäryhmissä, ikäkeskiarvo oli 42 v. Ammattitautien tarkasteltuna rasitussairauksia oli suhteellisesti eniten elintarviketeollisuustyössä, tekstiili-, ompelu-, jalkine- ja nahkatyössä ja puutyössä. Rasitussairauksien määrä väheni 13 % vuodesta 2008.

Asbestin aiheuttamia ammattitautia ja ammattitautiepäilyjä kirjattiin 830 tapausta. Tavallisin asbestin aiheuttama sairaus (529 tapausta) oli keuhkopussin kiinnikkeet ja paksuuntumat, jotka aiheuttavat harvoin oireita tai todettavissa olevaa keuhkojen toiminnan alenemista. Asbestoosia (asbestipölykeuhkoja) ilmoitettiin 85 ja asbestin aiheuttamaksi todettuja tai epäiltyjä syöpiä 152. Vakuutuslaitoksen vahvistamia ammattitautia asbestisairauksista oli 75 %. Asbestisairaudet kehittyvät hitaasti ja niitä esiintyy yleisimmin iäkkäillä miehillä. Yli puolet todettiin yli 64-vuotiailla, ikäkeskiarvo oli 68 v. Asbestisairauksia kirjattiin työllisten määrään suhteutettuna eniten kulkuneuvojen valmistuksen ja rakentamisen toimialoilla. Näillä toimialoilla altistuminen asbestille on ollut aikaisemmin tavallista.

Hengitystieallergiat olivat lisääntyneet. Niitä kirjattiin 1 173 (817 v. 2008). Astmoja näistä oli 831 (660 v. 2008), allergisia nuhia 283 (94 v. 2008) ja allergisia alveoliitteja (homepölykeuhkoja) 53 (55 v. 2008). Naisten osuus hengitystieallergioista oli 66 % ja niitä esiintyi eniten 40–49-vuotiailla. Korkeimmat ilmaantuvuusluvut olivat elintarviketeollisuustyössä ja maatalouden ammattiteissa. Ammattiastman ja epäilyn yleisimmät aiheuttajat olivat homesienet, jauhot, viljat ja rehut sekä eläinten epiteeli, karvat tai eritteet. Kemikaaleista yleisimmin hengitystieallergioita aiheuttivat kosmeettiset aineet, muovikemikaalit kuten isosyanaatit. Vakuutuslaitosten vahvistamia ammattitautia oli kaikista hengitystieallergioista 22 %. Astmoja vahvistettiin vähiten. Vähäinen vahvistettujen ammattiastmojen osuus ilmoitetuista osoittaa astman aiheuttajien tunnistamisen vaikeutta. Työpaikoilla on edelleen paljon sisäilmaongelmia ja kosteusvaurioita, ja koska myös hengitystieoireet ovat yleisiä, johtaa tämä yhdistelmä usein ammattitaudin epäilyn vuoksi tutkimuksiin.

Muita ammattitautia ja ammattitautiepäilyjä kirjattiin 627 tapausta (886 v. 2008). Lukumäärää pienensi rekisteriin saapuvan tiedon laadun paraneminen. Erityisesti hengitystieoireiden vuoksi tutkittuja voitiin siirtää ammattinuha- ja

ammattiaistmaepäilyinä hengitystieallergiat-tautiryhmään. Muita ammattitauteja olivat mm. muu kuin allerginen nuha (90 v. 2009, 269 v. 2008), tärinään liittyvä valkosormisuus (49), munuaisoireinen verenvuotokuume eli myyräkuume (86), silmän sidekalvotulehdus (17), kivipölykeuhko (9), toksinen aivosairaus (7) ja tuberkuloosi (34). Tuberkuloositartuntojen ja kontaktien suuri määrä oli seurausta kahdesta erillisestä tapahtumasarjasta. Muiden ammattitautien ja ammattitautiepäilyjen ryhmään kuuluu myös huomattava määrä tapauksia, joissa diagnoosi oli ilmoitettu epätarkasti. Vakuutuslaitosten vahvistamia ammattitauteja tästä ryhmästä oli 32 %.

10 Sammandrag

I Arbetshälsoinstitutets register över arbetsrelaterade sjukdomar (RARS) registrerades sammanlagt 6 299 fall av yrkessjukdom eller misstänkt yrkessjukdom för år 2009, vilket motsvarar 26 fall per 10 000 yrkesverksamma personer. Jämfört med 2008 har antalet fall ökat ca tre procent. Mesta dels detta beror på att ny registrerades också lantbrukarnas misstänkta yrkessjukdomar, inte bara fastställda yrkessjukdomar som tidigare. Trettiosex procent av fallen gällde kvinnor, det vill säga i stort sett samma som 2008 (trettiosju procent).

I dessa uppgifter ingår de fall av yrkessjukdom eller misstänkt yrkessjukdom som anmälts till Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund (OFF) och till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA) På grund av förändringar i anmälnings-systemet och ersättningsgrunderna är uppgifterna för åren 2005–2009 jämförbara sinsemellan, men de bör inte jämföras direkt med tidigare uppgifter i RARS.

För andra gången i denna publikation presenteras förutom det totala antalet fall av yrkessjukdomar och misstänkta yrkessjukdomar separat sjukdomar som försäkringsanstalterna fastställt som yrkessjukdomar. Antalet fall av fastställda yrkessjukdomar gäller för den tidpunkt då materialet har kommit till Arbetshälsoinstitutets kännedom. På så sätt ändras informationen allt eftersom misstänkta fall fastställs som yrkessjukdomar. Andelen av de fall av yrkessjukdomar som försäkringsanstalterna fastställt utgör fyrtioåtta komma fem procent av alla anmälda fall, som också i år 2008. Av de fastställda yrkessjukdomarna var den relativa andelen störst inom bullerskador och asbestsjukdomar och minst inom gruppen astma och andra sjukdomar. Andelen beror på många faktorer, till exempel hur hög tröskeln är att söka vård, om sjukdomen eller symtomen godkänns som grundad misstänkt yrkessjukdom samt hur lätt det är att ställa diagnos och identifiera den arbetsrelaterade orsaken för varje enskild sjukdom. Andelen fastställda yrkessjukdomar, det vill säga ca hälften av de anmälda, visar att tröskeln som leder till undersökningar inte är för hög.

De vanligaste yrkessjukdomarna eller misstänkta yrkessjukdomarna är bullerskador, av vilka 1 680 fall registrerades. Av dem utgör sextiosju procent yrkessjukdomar som fastställts av försäkringsanstalterna. De bullerskador som anmälts till försäkringsanstalterna är huvudsakligen en följd av exponering för buller under 1980-talet eller tidigare. Incidensen av bullerskador var över tio gånger högre bland män än bland kvinnor. I förhållande till antalet anställda konstaterades den högsta incidensen av bullerskador inom massa-, pappers- och pappersvaruindustrin, inom tillverkningen av transportmedel, inom virkes- och trävaruindustrin samt inom mineralutvinning. I de flesta fallen låg menen av bullerskadorna under den ersättningsberättigade nivån. Antalet fall ökade med tolv procent jämfört med 2008.

Den näst största gruppen yrkessjukdomar och misstänkta yrkessjukdomar var hudsjukdomarna, av vilka 1 188 fall anmälades. Av dessa utgjorde tjugioåtta procent allergisk och tjugotvå procent irriterativ kontaktdermatit. Yrkesrelaterade hudsjukdomar som fastställdes av försäkringsanstalterna utgjorde trettiosex procent av alla anmälda fall. Yrkesrelaterade hudsjukdomar var något vanligare bland kvinnor

än bland män. Yrkesrelaterade hudsjukdomar förekommer bland anställda i alla åldrar, men medelåldern, 39 år, bland de drabbade var tio år lägre än i andra kategorier, 49 år. I de olika yrkeskategorierna förekom hudsjukdomar främst inom livsmedelsindustrin, annat industriellt arbete samt inom metall-, gjuteri- och maskinverkstadindustri. "Vått arbete" förorsakade nittioett yrkesrelaterade hudsjukdomar. Också olika metaller, gummi och gummi kemikalier och animaliska ingredienser förorsakade flere hudsjukdomar. Antalet fall av hudinfektioner förorsakad av skabbdjur var nittionio. Yrkesrelaterade skabb förekommes mest i hälsovård.

801 fall av belastningsskador registrerades. Den vanligaste belastningsskadan var epikondylit i överarmen, som utgjorde nästan hälften av fallen. De näst vanligaste skadorna var senskide- och slem säcksinflammationer. 115 fall av

karpaltunnelsyndrom registrerades. Andelen fastställda belastningsskador uppgick till trettioåtta procent. Antalet fastställda fall var lägst beträffande karpaltunnelsyndrom, vilket visar på svårigheten att identifiera den arbetsrelaterade orsaken. Fyrtioen procent av de registrerade fallen av belastningsskador förekom bland kvinnor. Belastningsskador förekom i alla ålderskategorier. En granskning av de olika yrkeskategorierna visar att flest belastningsskador anmäldes inom livsmedelsindustrin samt inom textil-, sömnads-, sko-, läder- och träarbete. Antalet fall sjönk med tretton procent jämfört med 2008.

830 fall av yrkessjukdomar och misstänkta yrkessjukdomar orsakade av asbest registrerades. Den vanligaste asbestorsakade sjukdomen (529 fall) var sammanväxningar och förtjockningar i lungsäcken som sällan ger symtom eller någon konstaterbar nedsättning av lungfunktionen. Antalet anmälda fall av asbestos (asbestdammlunga) uppgick till 85 och antalet fall av konstaterad eller misstänkt cancer till 152. Sjuttiofem procent av asbestsjukdomarna var fastställda av försäkringsanstalterna som yrkessjukdom. Asbestsjukdomarna utvecklas långsamt och förekommer främst bland äldre män. Över hälften av fallen förekom hos personer över 64 år, medelålder var 68 år. I förhållande till antalet anställda registrerades den högsta incidensen av asbestsjukdomar inom tillverkningen av transportmedel och inom byggindustrin. I dessa branscher var exponeringen för asbest tidigare vanlig.

Antalet fall av luftvägsallergier ökade med fyrtiofyra procent jämfört med 2008. 1173 fall registrerades, av vilka 831 var astma, 283 allergisk snuva och 53 allergisk alveolit (mögeldammlunga). Kvinnornas andel av luftvägsallergierna utgjorde sextiosex procent och förekomsten var störst i åldersgruppen 40–49 år. Incidensen var högst inom livsmedelsindustrin och inom lantbruksyrken. De vanligaste orsakerna till yrkesrelaterad astma var mögelsvampar, mjöl, spannmål och foder samt epitel, hår och avsöndringar från djur. De kemikalier som oftast orsakade luftvägsallergier var kosmetiska ämnen, hartser och plaster samt isocyanater. Av alla anmälda fall av luftvägsallergier var tjugotvå procent fastställda av försäkringsanstalterna som yrkessjukdom. Astma hade det lägsta antalet fastställda fall. Den låga andelen fastställda astmafall jämfört med antalet anmälda fall visar på svårigheten att identifiera orsakerna bakom astma. Det förekommer fortfarande stora problem med inomhusluften och fuktskador på arbetsplatserna och eftersom luftvägssymtom är vanliga leder de ofta till undersökning på grund av misstanke om yrkessjukdom.

627 fall av övriga yrkessjukdomar och misstänkta fall av yrkessjukdom registrerades. Antalet fall var mindre jämfört med år 2008 (886). Minskning beror mesta dels på förbättrad kvalitet av information RARS får. Synnerligen många fall av misstänkta yrkessjukdom astma och allergisk snuva kunde man överflytta in i kategorin "luftvägsallergier". Övriga sjukdomar var bl.a. annan än allergisk snuva (90, 269 i år 2008), vita fingrar i samband med vibrationer (49), blodfeber med njursymtom d.v.s. sorkfeber (86), konjunktivit (17), stendammlunga (9), toxisk encefalopati (7) och tuberkulos (34). Det stora antalet av tuberkulos förorsakades av två enskilda händelser (lokala epidemier). Denna grupp omfattar också en betydande mängd fall där diagnosen var oklart angiven. Inom den här gruppen var andelen fall av yrkessjukdom som fastställts av försäkringsanstalterna trettio två procent.

11 Summary

In 2009 a total of 6,299 cases of occupational disease or suspected occupational disease were notified to the Finnish Institute of Occupational Health's Register of Occupational Diseases (FROD), i.e. 26 cases per 10,000 employed. Compared with 2008, the increase was about 3 %. The increase was mostly due to a technical change: the data covers now suspected occupational diseases of farmer's too. Not only recognized cases as earlier. The proportion of women's cases was 36 %, i.e. about the same as in 2008 (37 %).

This data covers the occupational diseases and suspected occupational diseases notified to the Federation of Accident Insurance Institutions (FAII) and the Farmers' Social Insurance Institution (MELA – Finnish abbreviation) in 2009. Because of changes in the communication arrangements and principles regarding compensation, the data for 2005–2009 are comparable, but they should not be compared directly with earlier FROD data.

For the second time in this publication, the numbers of recognized and suspected cases have been presented separately. The number of recognized occupational diseases is the data at the point when the material arrived at the Finnish Institute of Occupational Health. Therefore it changes over time as suspected cases are recognized as occupational diseases. The proportion of all occupational diseases recognized by the insurance institutions was 48,5 % of the total notified, same as in 2008. The relative proportion of recognized occupational diseases was largest in noise-induced hearing loss and asbestos-induced diseases and smallest in the asthma and other diseases group. The proportions are influenced by many factors such as the threshold for seeking an examination and acceptance of the symptoms or disease as being an occupational disease as well as how clearly the diagnosis can be made for each illness, and the cause of it being identified as work-related. The proportion of recognized occupational diseases, about half of those notified, shows that the threshold for seeking an examination is not too high.

The most common recognized or suspected occupational diseases are noise-induced hearing loss, where 1,680 cases were notified. Of these, 67 % were recognized as occupational disease by the insurance institution. The hearing loss that is notified to the insurance institutions relates mainly to exposure to noise in the 1980s or earlier. Hearing loss in men is over ten times the figure compared to women. The most hearing loss by industry was seen in the manufacture of pulp, paper and paper products, manufacture of vehicles, manufacture of timber and wood products and mining minerals. The damage to hearing in the majority of cases was below the level for compensation. Since 2008, the number of cases rose by 12%.

The second largest group of recognized and suspected diseases were skin diseases, of which 1,188 cases were notified. Of these, 28 % were allergic contact dermatitis and 22 % were irritant contact dermatitis. The occupational skin diseases recognized by the insurance institutions accounted for 46 % of the cases notified. Occupational dermatitis was seen slightly more in women than in men.

Occupational dermatitis was seen in workers of all ages, but their average age was ten years lower than for others at 39 years. Dermatitis by occupation was seen mostly in food industry work, other industrial work as well as metal, foundry and engineering work. Most common causes for occupational skin diseases were "wet work", various metals and metal compounds, rubber allergens as well as animal-derived substances. Itch mite caused 99 skin infections. Occupational itch is mainly seen in health care sector.

There were 801 cases of repetitive strain injury (RSI). The most common RSI was epicondylitis (tennis elbow) which made up almost half of the cases. The second most common were tenosynovitis/peritendinitis. There were 115 cases of carpal tunnel syndrome notified. The amount of recognized RSI was 38 %. The least number

recognized was carpal tunnel syndrome which indicates the difficulty of identifying it as work related. The proportion of RSI notified for women was 41 %. RSI were seen in all age groups, average age was 42 years. When examined by occupation, RSI were notified relatively most often in food industry work, textile, sewing, footwear and leather work and wood work. Since 2008, the number of cases fell by 13 %.

There were 830 cases of recognized and suspected occupational disease caused by asbestos. The most common disease caused by asbestos (529 cases) were pleural plaques and adhesions which rarely cause symptoms or observable reduction in lung function. There were 85 notified cases of asbestosis and 152 cases of cancer caused by or suspected as being caused by asbestos. Of asbestos-induced diseases 75 % were recognized as occupational diseases by the insurance institution. Asbestos diseases develop slowly and they are most commonly seen in older men. Over half were seen to be over 64 years of age the average age was 68 years. In relation to industry, most asbestos-induced diseases were notified in the vehicle manufacture and construction sectors. Exposure to asbestos was normal in earlier years in these sectors.

Allergic respiratory diseases increased. There were 1,173 cases of allergic respiratory diseases notified (817 in 2008), of which 831 were asthma, 283 allergic rhinitis and 53 allergic alveolitis ('farmer's lung'). Women accounted for 66 % of allergic respiratory diseases and they were seen most commonly in 40–49 year olds. The highest figures notified were in the food industry and agricultural occupations. The most common causes of occupational asthma were fungal spores, flour, grain and animal feed as well as animal epithelia, hair or excreta. Among chemicals, the most common that caused allergies were cosmetic substances, resins and plastics as well as isocyanates. Of all the allergic respiratory diseases notified, 22 % were recognized as occupational diseases by the insurance institutions. Asthma was recognized the least. The low proportion of recognized cases of asthma as an occupational disease indicates the difficulty of identifying the causes of asthma. There are still a lot of problem with the indoor air and damp damage in work places. Because also respiratory tract symptoms are common, this combination is often examined as suspected occupational disease.

There were 627 cases of other recognized and suspected occupational diseases

notified. Which was less than in 2008 (886). Main reason was improved quality of data coming to FROD. Especially a lot of suspected occupational cases of asthma and allergic rhinitis were possible to locate in the category "allergic respiratory diseases". Other diseases included non-allergic rhinitis (90), hand and arm vibration syndrome (49), epidemic nephritis ('mole fever') (86), conjunctivitis (17), silicosis (9), toxic encephalopathy (7) and tuberculosis (34). The big number of tuberculosis was mainly caused by two separate local epidemics. This group also included a significant number of cases where the diagnosis notified was imprecise. From this group, 32 % were recognized by the insurance institutions.

Annex tables 3, 17, 18 and 19 contain some additional statistical information in English.

Taulukot ammatti- taudeista ja ammatti- tautiepäilyistä vuonna 2009

- 1 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt sukupuolen, iän ja tautiryhmän mukaan
- 2a Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt maakunnan ja tautiryhmän mukaan
- 2b Ammattitaudit maakunnan ja tautiryhmän mukaan
- 3 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt diagnoosin ja sukupuolen mukaan
- 4 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt ammattitautiasetuksen aiheuttajaluokituksen ja sukupuolen mukaan
- 5 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt aiheuttajan ja sukupuolen mukaan
- 6 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan ja tautiryhmän mukaan
- 7 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan, aiheuttajan ja sukupuolen mukaan
- 8 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt ammattialan, ammatin ja tautiryhmän mukaan
- 9 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt ammattialan, ammatin, aiheuttajan ja sukupuolen mukaan
- 10a Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan
- 10b Ammattitaudit sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan

- 11a Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt sosioekonomisen aseman, sukupuolen ja tautiryhmän mukaan
- 11b Ammattitaudit sosioekonomisen aseman, sukupuolen ja tautiryhmän mukaan
- 12 Hengitystieallergiat: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan ja diagnoosin mukaan
- 13 Hengitystieallergiat: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt aiheuttajan ja diagnoosin mukaan
- 14 Ihotaudit: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan ja diagnoosin mukaan
- 15 Ihotaudit: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt aiheuttajan ja diagnoosin mukaan
- 16 Asbestisairaudet: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan ja diagnoosin mukaan
- 17 Muut ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt diagnoosin ja sukupuolen mukaan
- 18 Suomen Euroopan unioniin (EU) ilmoittamat ammattitaudit EU:n ammattitautiluokituksen ja sukupuolen mukaan
- 19 Ammattitaudit sukupuolen ja EODS (European Occupational Diseases Statistics) tautikoodin mukaan v. 2008

taulukko 1 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt sukupuolen, iän ja tautiryhmän mukaan v. 2009

ikä/sukupuoli kaikki	melu- vammat	rasitus- sairaudet	hengitystie- allergiat	iho- taudit	asbesti- sairaudet	muut	yhteensä
15-19	-	7	10	30	-	3	50
20-24	-	38	39	162	-	16	255
25-29	8	66	71	147	-	33	325
30-34	10	94	122	136	-	67	429
35-39	45	98	147	125	1	78	494
40-44	80	134	185	136	3	80	618
45-49	161	146	200	137	10	113	767
50-54	309	117	167	144	38	93	868
55-59	455	77	168	123	128	85	1036
60-64	406	22	60	48	167	45	748
65-	206	2	4	-	483	14	709
yhteensä	1680	801	1173	1188	830	627	6299
ammattitauteja	1119	306	257	541	632	202	3057
%-osuus	67	38	22	45	76	32	48

miehet

15-19	-	5	2	3	-	3	13
20-24	-	25	16	66	-	6	113
25-29	7	49	25	66	-	19	166
30-34	8	67	51	60	-	31	217
35-39	40	57	44	59	1	38	239
40-44	71	68	56	49	3	33	280
45-49	148	85	51	56	10	57	407
50-54	287	64	61	48	37	56	553
55-59	417	37	60	41	126	46	727
60-64	373	12	26	20	162	25	618
65-	191	2	1	-	463	12	669
yhteensä	1542	471	393	468	802	326	4002
ammattitauteja	1068	193	92	207	613	138	2311
%-osuus	69	41	23	44	76	42	58

naiset

15-19	-	2	8	27	-	-	37
20-24	-	13	23	96	-	10	142
25-29	1	17	46	81	-	14	159
30-34	2	27	71	76	-	36	212
35-39	5	41	103	66	-	40	255
40-44	9	66	129	87	-	47	338
45-49	13	61	149	81	-	56	360
50-54	22	53	106	96	1	37	315
55-59	38	40	108	82	2	39	309
60-64	33	10	34	28	5	20	130
65-	15	-	3	-	20	2	40
yhteensä	138	330	780	720	28	301	2297
ammattitauteja	51	113	165	334	19	64	746
%-osuus	37	34	21	46	68	21	32

%-osuus=ammattitautien prosenttiosuus kaikista vakuutuslaitoksille ilmoitetuista tapauksista

taulukko 2a Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt maakunnan ja tautiryhmän mukaan v. 2009

maakunta	melu- vammat	rasitus- sairaudet	hengitystie- allergiat	iho- taudit	asbesti- sairaudet	muut	yhteensä
Uusimaa	299	150	173	221	173	81	1097
Itä-Uusimaa	19	9	10	10	9	3	60
Varsinais-Suomi	168	74	80	127	142	48	639
Satakunta	128	34	27	46	28	16	279
Kanta-Häme	64	18	15	35	31	20	183
Pirkanmaa	153	90	58	93	112	93	599
Päijät-Häme	98	32	30	25	7	19	211
Kymenlaakso	35	15	17	24	6	14	111
Etelä-Karjala	78	20	26	46	43	6	219
Etelä-Savo	59	17	42	30	24	41	213
Pohjois-Savo	77	67	135	107	54	105	545
Pohjois-Karjala	72	31	104	68	23	12	310
Keski-Suomi	81	27	146	53	25	37	369
Etelä-Pohjanmaa	59	63	84	65	33	46	350
Pohjanmaa	56	27	33	56	20	18	210
Keski-Pohjanmaa	13	10	15	17	4	6	65
Pohjois-Pohjanmaa	76	87	115	78	72	36	464
Kainuu	90	7	28	18	8	7	158
Lappi	55	21	35	69	14	13	207
Ahvenanmaa	0	1	0	0	2	2	5
Ulkomaat	0	1	0	0	0	4	5
koko maa	1680	801	1173	1188	830	627	6299

taulukko 2b Ammattitaudit maakunnan ja tautiryhmän mukaan v. 2009

maakunta	melu- vammat	rasitus- sairaudet	hengitystie- allergiat	iho- taudit	asbesti- sairaudet	muut	yhteensä
Uusimaa	176	42	16	95	132	23	484
Itä-Uusimaa	14	3	4	9	7	0	37
Varsinais-Suomi	115	26	25	55	101	15	337
Satakunta	95	16	7	16	21	6	161
Kanta-Häme	49	6	4	13	27	7	106
Pirkanmaa	102	33	11	42	91	22	301
Päijät-Häme	66	11	5	10	5	12	109
Kymenlaakso	22	4	3	11	5	5	50
Etelä-Karjala	52	10	4	27	36	3	132
Etelä-Savo	40	4	15	16	18	27	120
Pohjois-Savo	50	30	38	51	41	23	233
Pohjois-Karjala	52	14	25	32	18	2	143
Keski-Suomi	51	13	32	22	21	13	152
Etelä-Pohjanmaa	36	36	16	25	20	15	148
Pohjanmaa	41	10	4	24	16	3	98
Keski-Pohjanmaa	10	6	4	8	3	3	34
Pohjois-Pohjanmaa	51	27	34	24	54	15	205
Kainuu	64	5	5	8	6	4	92
Lappi	33	10	5	53	9	0	110
Ahvenanmaa	0	0	0	0	1	0	1
Ulkomaat	0	0	0	0	0	4	4
koko maa	1119	306	257	541	632	202	3057

taulukko 3 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt diagnoosin ja sukupuolen mukaan v. 2009

table 3 Recognized and suspected occupational diseases by diagnose and gender in 2009

tauti/ disease	miehet/ men	naiset/ women	yh- teensä/ total	ammatti- taudit/ occup. Diseases N/%
<i>tartunta- ja loistaudit / infectious and parasitic diseases</i>	99	162	261	215/82,4
myyräkuume / epidemic nephritis	68	18	86	
sienitaudit / mycosis	4	2	6	
syvy / scabies	6	94	100	
tuberkuloosi / tuberculosis	3	31	34	
jänisrutto / tularemia	13	4	17	
muut / others	5	13	18	
<i>kasvaimet / neoplasms</i>	156	5	161	101/62,7
keuhkosityöpä / bronchial cancer	87	2	89	
mesoteliooma / mesothelioma	59	2	61	
muut / others	10	1	11	
<i>hermoston sairaudet / diseases of the nervous system</i>	73	64	137	32/23,4
rannekanavaoireyhtymä / carpal tunnel syndrome	55	60	115	
muut yläraajan mononeuropatiat / mononeuropathy, upper extremity	3	-	3	
monihermosairaus / polyneuropathy	4	-	4	
toksinen aivosairaus / toxic encephalopathy	7	-	7	
muut / others	4	4	8	
<i>silmän ja sen apuelinten sairaudet / diseases of the eye</i>	19	17	36	13/36,1
sidekalvon tulehdukset / conjunctivitis	5	12	17	
UV-säteilyn aiheuttama silmävamma / keratoconjunctivitis caused by UV-light	11	-	11	
muut / others	3	5	8	
<i>korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet / diseases of the ear</i>	1541	138	1679	1119/66,6
meluvamma / noise-induced hearing loss	1535	136	1671	
muu / others	6	2	8	
<i>verenkiertoelinten sairaudet / diseases of the circulatory system</i>	47	3	50	21/42,0
valkosormisuus (tärinään liittyvä) / hand and arm vibration syndrome	46	3	49	
muut/others	1	0	1	
<i>hengityselinten sairaudet / diseases of the respiratory system</i>	1098	922	2020	801/39,7
astma / asthma	275	561	836	
allerginen nuha / allergic rhinitis	95	188	283	
allerginen alveoliitti / allergic alveolitis	27	26	53	
kurkunpääntulehdus / laryngitis	1	5	6	
odts / odts	4	3	7	
asbestoosi / asbestosis	84	1	85	
asbestiplakkitauti / pleural plaques and adhesions	500	19	519	
kivipölykeuhko / silicosis	9	-	9	
vasomotorinen tai muu nuha / vasomotor or other rhinitis	24	66	90	
muut ylähengitysteiden ärsytys- ja yliherkkyysoireet/ other irritant and hypersensitivity symptom of the upper respiratory tract	25	43	68	
muut/others	54	10	64	
<i>ruuansulatuselinten sairaudet / diseases of the gastrointestinal organs</i>	1	2	3	1/33,3

tauti/ disease	miehet/ men	naiset/ women	yh- teensä/ total	ammatti- taudit/ occup. Diseases N/%
<i>ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet / diseases of the skin and subcutaneous tissue*</i>	<i>449</i>	<i>611</i>	<i>1060</i>	<i>443/41,8</i>
ärsytyskosketusihottuma / irritant contact dermatitis	100	163	263	
allerginen kosketusihottuma / allergic contact dermatitis	159	170	329	
proteiinikosketusihottuma tai kosketusurtikaria / protein contact dermatitis or contact urticaria	22	36	58	
tarkemmin selvittämättömät kosketusihottumat / unspecified contact dermatitis	15	21	36	
muut / others	153	221	374	
<i>tuki- ja liikuntaelinten sairaudet / diseases of the musculoskeletal system</i>	<i>418</i>	<i>257</i>	<i>675</i>	<i>279/41,3</i>
olkaluun sivunastan tulehdus / epicondylitis	224	147	371	
jännetupen tulehdus / tenosynovitis, peritendinitis	131	73	204	
limapussin tulehdus / bursitis	5	-	5	
muut tai tarkemmin määrittelemättömät/ others and unspecified diseases	58	37	95	
<i>vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset / injury, poisoning and other external outcomes</i>	<i>35</i>	<i>27</i>	<i>62</i>	<i>11/17,7</i>
liuottimien myrkyvaikutukset / toxic effects of solvents	1	-	1	
myrkytykset / poisoning	3	2	5	
muut vammat/ others	31	25	56	
muut / others	66	89	155	21/13,5
yhteensä / total	4002	2297	6299	3057/48,5

*ihoinfektiot ja -vammat on luokiteltu muihin pääluokkiin/
skin infections and skin injuries are included under other headings
% = ammattitautien osuus kaikista tautiryhmän tapauksista /
proportion of recognized occupational diseases

taulukko 4 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt ammattitauti-asetuksen aiheuttajaluokituksen ja sukupuolen mukaan v. 2009

aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
<i>fysikaaliset tekijät</i>	<i>1605</i>	<i>142</i>	<i>1747</i>
tärinä	50	4	54
melu	1542	138	1680
ionisoiva säteily	1	0	1
ultraviolettisäteily	12	0	12
<i>kemialliset tekijät</i>	<i>1231</i>	<i>480</i>	<i>1711</i>
arseeni ja sen yhdisteet	2	0	2
fosfori ja sen yhdisteet	0	1	1
kadmium ja sen yhdisteet	1	0	1
koboltti ja sen yhdisteet	5	1	6
kromi ja sen yhdisteet	19	4	23
lyijy ja sen yhdisteet	4	0	4
mangaani ja sen yhdisteet	1	0	1
nikkeli ja sen yhdisteet	9	15	24
sinkki ja sen yhdisteet	4	1	5
halogeenit ja niiden epäorgaaniset yhdisteet	1	1	2
syaaniyhdisteet	7	8	15
rikkivety	1	0	1
hiilimonoksidi	15	3	18
epäorgaaniset emäkset ja niiden anhydritit	1	4	5
alifaattiset, aromaattiset ja alisykliset hiilivedyt	47	4	51
hiilivetyjen nitro- ja aminojohdannaiset	9	9	18
aldehydit, ketonit, alkoholit, eetterit ja esterit	23	29	52
orgaaniset hapot ja happoanhydritit	5	1	6
muovit ja tekohartsit sekä niiden valmistuksessa käytetyt aineet	47	23	70
orgaaniset pölyt ja altisteet	205	334	539
mineraalipölyt	823	35	858
tiuraamit, karbamaatit, parafenyleenidiamiinien johdannaiset	2	7	9
<i>biologiset tekijät</i>	<i>208</i>	<i>639</i>	<i>847</i>
bakteerien ja homeiden vapauttavat itiöt ja muut biologisesti aktiiviset aineet	113	514	627
tuberkuloosibasilli	3	84	87
virukset, bakteerit, sienet, alkueläimet ja halkiomadot	92	41	133
<i>toistuvat, yksipuoliset tai oudot työliikkeet</i>	<i>467</i>	<i>327</i>	<i>794</i>
toistuva ja yksipuolinen liike	444	312	756
outo työliike	23	15	38
<i>asetuksessa erikseen mainitsemattomat ja epätarkasti määritellyt tekijät</i>	<i>491</i>	<i>709</i>	<i>1200</i>
biologiset tekijät	33	136	169
kemialliset tekijät	392	540	932
fysikaaliset tekijät	18	2	20
fyysiset ja mekaaniset kuormitustekijät	3	2	5
tuntemattomat tekijät	37	26	63
ei luokiteltu	8	3	11
yhteensä	4002	2297	6299

**taulukko 5 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt
aiheuttajan ja sukupuolen mukaan v. 2009**

aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
<i>fysikaaliset tekijät</i>	1623	144	1767
melu	1542	138	1680
tärinä	50	4	54
lämpötila	4	-	4
ilmanvaihto	1	-	1
hautuminen	2	2	4
ionisoiva säteily	1	-	1
ionisoimaton säteily	12	-	12
kiihtyvyystekijät	11	-	11
<i>kemialliset tekijät</i>	1571	948	2519
alifaattiset hiilivedyt	2	-	2
alisykliset hiilivedyt	1	-	1
aromaattiset hiilivedyt	1	1	2
hiilivedyt (etm.)	1	-	1
yksiarvoiset alkoholit	-	1	1
epoksidit	5	2	7
alifaattiset aldehydit	8	8	16
aromaattiset aldehydit	-	1	1
karboksyylihapoanhydridit	5	-	5
karboksyylihapot ja karboksyylihapojohdannaiset (etm.)	-	1	1
alifaattisten karboksyylihapojen esterit (mm. akrylaatit)	8	14	22
amiinit	6	4	10
amidit (mm. tiuraamisulfidit)	2	8	10
isosyanaatit	7	8	15
tioureat ja orgaaniset ammoniumyhdisteet	-	1	1
heterosykliset yhdisteet (rikki renkaassa)	2	1	3
polysakkaridit	-	2	2
orgaaniset rautaryhmän metallien ja mangaanin yhdisteet	1	-	1
hiilimonoksidi ja hiilidioksidi	15	3	18
epäorgaaniset rikkiä sisältävät kaasut	1	-	1
epäorgaaniset fluoria sisältävät kaasut	-	1	1
epäorgaaniset kaasut (etm.)	1	1	2
epäorgaaniset hapot	1	-	1
epäorgaaniset emäkset	1	4	5
epäorgaaniset hapot ja emäkset (etm.)	1	-	1
boori ja sen yhdisteet	1	-	1
hiili ja pii	-	1	1
hydratsiini, sen johd., epäorg. syanidit sekä vetyperoksidi	1	-	1
arseeni ja sen yhdisteet	2	-	2
fosfori, antimoni, vismutti ja niiden yhdisteet	-	1	1
rikki, rikkihiili ja ammoniumsulfaattijohdannaiset	-	2	2
tina, lyijy ja niiden yhdisteet	4	-	4
sinkki, kadmium, elohopea, tallium, indium ja yhdisteet	5	1	6
kromiryhmän metallit ja niiden yhdisteet	19	4	23
mangaani, rauta ja niiden yhdisteet	1	-	1
koboltti, nikkeli ja niiden yhdisteet	13	16	29
muut metallit, metallipölyt ja metalliyhdisteet	4	-	4
metallit ja metalliyhdisteet (etm.)	-	1	1
tarkemmin määrittelemättömät orgaaniset liuotinseokset	27	4	31
maaöljypohjaiset polttoaineet	1	-	1

aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
öljyt ja voiteluaineet	40	3	43
maaöljy (raakaöljy)	1	-	1
kasvitautilien torjunta-aineet	1	-	1
synteettiset hartsit ja muovit	34	7	41
luonnonkumi (Latex)	2	6	8
luonnonhartsit, -palsamit ja johdann. (paitsi luonnonkumi)	-	-	-
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	2	2	4
maalit	17	16	33
lakat	7	4	11
puunsuoja-aineet	1	-	1
tasoitteet, tiivistysmassat ja kitit	1	-	1
maalit, lakat ja petsit (etm.)	1	-	1
synteettiset liimat	2	1	3
liimat (etm.)	5	3	8
kumit	1	-	1
tekstiiliväriaineet	-	1	1
painoväriaineet ja toimistokoneiden väriaineet	1	-	1
turkiseväriaineet	-	1	1
hiusväriaineet	-	4	4
p-fenyleenidiamiini (PPD)	3	2	5
muut väriaineet (paitsi edellä mainitut)	-	2	2
lääkeaineet	-	2	2
kumikemikaalit	12	21	33
pesuaineet	14	23	37
desinfiomisaineet	1	9	10
kosmeettiset aineet	-	53	53
hajusteet ja aromiaineet	1	3	4
säilytteet ja antimikrobiset aineet	7	3	10
muut käyttötarkoituksen mukaan määritellyt aineet	6	30	36
piidioksidit	11	1	12
asbestit	802	28	830
synteettiset mineraalikuidut	1	1	2
sulfaattimineraalit	-	1	1
sementti, betoni	9	2	11
muut mineraalit ja synteettiset kuidut (etm.)	-	2	2
tekstiilit	1	8	9
jauhot, viljat ja rehut	40	48	88
puulajit	10	7	17
kasvit	4	20	24
kasviperäiset pölyt ja altisteet	5	6	11
eläinten epiteeli, karvat tai eritteet	51	71	122
muut eläinperäiset pölyt tai altisteet	3	5	8
entsyymit	-	1	1
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	68	132	200
kaasuseokset	2	1	3
sumut, huurut, pölyt ja käryt (seokset)	26	9	35
kaasu-, neste- tai pölyseokset (etm.)	1	-	1
märkä työ	10	81	91
likainen työ	10	8	18
elintarvikkeiden käsittely	3	9	12
muut kemialliset tekijät (etm.)	206	220	426

aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
<i>biologiset tekijät</i>	241	772	1013
alkueläimet (etm.)	1	-	1
homesienet	113	514	627
dermatofyytit (silsasienet)	4	4	8
Eubacteriales-bakteerit	2	6	8
sädesienet (Actinomycetales)	3	84	87
Borrelia	-	1	1
Francisella	13	4	17
bakteerit (etm.)	-	3	3
poxvirukset	-	2	2
virukset (etm.)	69	18	87
muut virukset	3	3	6
punkit	16	115	131
hyönteiset	-	1	1
muut biologiset altisteet (etm.)	17	17	34
<i>fyysiset ja psykofyysiset kuormitustekijät</i>	471	329	800
toistotyö	444	312	756
epäfysiologiset työasennot	12	11	23
epäfysiologiset, poikkeavat työliikkeet	2	2	4
epäfysiologinen puristus tai venytys	9	2	11
ihon poikkeava hankautuminen	3	-	3
fyysiset ja mekaaniset kuormitustekijät (etm.)	-	2	2
keskushermoston kuormitustekijät	1	-	1
<i>aiheuttajaa ei ilmoitettu</i>	96	104	200
maataloustyön altisteet	2	1	3
kasvinviljelyn ja puutarhatalouden altisteet	5	7	12
nautakarjatalouden altisteet	24	27	51
sikatalouden altisteet	1	3	4
siipikarjatalouden altisteet	-	1	1
porotalouden altisteet	1	-	1
metsätaloustyön altisteet	1	-	1
kalataloustyön altisteet	1	-	1
elintarviketyön altisteet	5	7	12
tekstiili- ja vaatetyön altisteet	-	2	2
nahkatyön altisteet	-	1	1
painotyön altisteet	1	2	3
metallityön altisteet	28	3	31
elektroniikka- ja optiikkatyön altisteet	9	2	11
keittiötyön altisteet	5	24	29
siivoustyön altisteet	2	22	24
rakennustyön altisteet	7	-	7
<i>tuntemattomat tekijät</i>	4	2	6
yhteensä	4002	2297	6299

(etm.) = (ei tarkemmin määritellyt)

taulukko 6 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan ja tautiryhmän mukaan v. 2009

toimiala	melu- vam- mat	rasi- tus- sairau- det	hengi- tystie- aller- giat	iho- tau- dit	asbesti- sairau- det	muut	yh- teen- sä
<i>maatalous, metsätalous ja kalatalous</i>	80	102	226	114	2	140	664
kasvinviljely ja kotieläintalous,							
riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	55	95	224	111	-	133	618
metsätalous ja puunkorjuu	25	5	2	3	2	6	43
kalastus ja vesiviljely	-	2	-	-	-	1	3
<i>kaivostoiminta ja louhinta</i>	16	1	-	3	9	5	34
metallimalmien louhinta	9	-	-	-	3	3	15
muu kaivostoiminta ja louhinta	7	1	-	-	6	2	16
kaivostoimintaa palveleva toiminta	-	-	-	3	-	-	3
<i>teollisuus</i>	868	274	224	260	245	108	1979
elintarvikkeiden valmistus	43	81	39	38	10	12	223
juomien valmistus	1	1	5	1	-	2	10
tekstiilien valmistus	8	3	3	4	2	-	20
vaatteiden valmistus	3	5	4	2	2	-	16
nahan ja nahkatuotteiden valmistus	6	11	4	4	-	-	25
sahatavaran sekä puu- ja korkki- tuott. valmist. poislukien huonekalut;							
olki- ja punontatuotteiden valmistus	81	23	28	21	15	9	177
paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	169	6	7	2	34	4	222
painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	10	5	1	8	1	2	27
koksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus	6	-	1	-	1	-	8
kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	17	4	4	10	4	3	42
lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus	5	1	2	2	-	1	11
kumi- ja muovituotteiden valmistus	20	10	8	19	5	2	64
muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	36	9	8	10	21	9	93
metallien jalostus	55	16	7	8	15	10	111
metallituotteiden valmistus poislukien koneet ja laitteet	126	37	37	49	27	16	292
tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	6	2	10	10	2	4	34
sähkölaitteiden valmistus	18	15	9	12	7	2	63
muiden koneiden ja laitteiden valmistus	126	18	18	46	24	20	252
moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	11	11	8	2	4	3	39
muiden kulkuneuvojen valmistus	82	3	7	6	59	5	162
huonekalujen valmistus	12	5	8	1	3	-	29
muu valmistus	3	7	4	3	2	4	23
koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	24	1	2	2	7	-	36
<i>sähkö-, kaas- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta</i>	15	2	2	2	26	1	48

toimiala	melu- vam- mat	rasi- tus- sairau- det	hengi- tystie- aller- giat	iho- tau- dit	asbesti- sairau- det	muut	yh- teen- sä
<i>vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito</i>	8	2	1	-	4	1	16
veden otto, puhdistus ja jakelu	3	-	-	-	1	-	4
jätteen keruu, käsittely ja loppusijoitus; materiaalien kierrätys	5	2	1	-	3	1	12
<i>rakentaminen</i>	246	112	22	87	260	32	759
talonrakentaminen	129	50	5	41	129	10	364
maa- ja vesirakentaminen	24	3	1	3	7	2	40
erikoistunut rakennustoiminta	93	59	16	43	124	20	355
<i>tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus</i>	82	74	74	107	58	29	424
moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	40	11	13	19	18	11	112
tukkukauppa poislukien moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa	30	26	14	11	15	7	103
vähittäiskauppa poislukien moottoriajoneuvojen ja moottori- pyörien kauppa	12	37	47	77	25	11	209
<i>kuljetus ja varastointi</i>	84	29	15	22	53	9	212
maaliikenne ja putkijohtokuljetus	33	15	8	8	9	5	78
vesiliikenne	7	3	2	3	10	-	25
ilmailiikenne	4	2	-	2	-	1	9
varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	39	4	4	1	32	3	83
posti- ja kuriiritoiminta	1	5	1	8	2	-	17
<i>majoitus- ja ravitsemistoiminta</i>	13	26	43	56	1	15	154
majoitus	2	5	4	12	-	1	24
ravitsemistoiminta	11	21	39	44	1	14	130
<i>informaatio ja viestintä</i>	16	9	7	3	8	3	46
kustannustoiminta	5	3	3	2	2	1	16
radio- ja televisiotoiminta	5	1	-	1	1	-	8
televiestintä	5	3	-	-	4	2	14
ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	1	2	3	-	1	-	7
tietopalvelutoiminta	-	-	1	-	-	-	1
<i>rahoitus- ja vakuutustoiminta</i>	7	9	5	6	15	2	44
rahoituspalvelut poislukien vakuutus- ja eläkevakuutustoiminta	5	8	2	6	15	2	38
vakuutus-, jälleenvakuutus- ja eläkevakuutustoiminta poislukien pakollinen sosiaalivakuutus	2	1	2	-	-	-	5
rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta	-	-	1	-	-	-	1

toimiala	melu- vam- mat	rasi- tus- sairau- det	hengi- tystie- aller- giat	iho- tau- dit	asbesti- sairau- det	muut	yh- teen- sä
<i>kiinteistöalan toiminta</i>	9	3	2	5	8	2	29
<i>ammattillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta</i>	74	17	24	20	70	19	224
lakiasia- ja laskentatoimen palvelut	-	-	1	1	1	-	3
pääkonttorien toiminta; liikkeenjohdon konsultointi	1	-	6	-	3	1	11
arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	66	12	11	12	65	13	179
tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	3	1	5	6	1	2	18
mainostoiminta ja markkinatutkimus	3	1	-	1	-	1	6
muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle	1	3	1	-	-	-	5
eläinlääkintäpalvelut	-	-	-	-	-	2	2
<i>hallinto- ja tukipalvelutoiminta</i>	22	36	20	41	13	4	136
vuokraus- ja leasingtoiminta	2	1	-	1	1	-	5
työllistämistoiminta	2	14	8	8	-	2	34
matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toiminta; varauspalvelut	-	-	-	1	-	-	1
turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut	1	2	-	1	1	-	5
kiinteistön- ja maisemanhoito	15	19	12	29	10	2	87
hallinto- ja tukipalvelut liike-elämälle	2	-	-	1	1	-	4
<i>julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus</i>	68	33	94	57	34	64	350
<i>koulutus</i>	18	10	128	47	8	46	257
<i>terveys- ja sosiaalipalvelut</i>	27	35	231	302	13	125	733
terveyspalvelut	16	23	166	199	12	112	528
sosiaalihuollon laitospalvelut	2	5	14	63	-	3	87
sosiaalihuollon avopalvelut	9	7	51	40	1	10	118
<i>taiteet, viihde ja virkistys</i>	15	7	5	2	-	5	34
kulttuuri- ja viihdetoiminta	9	6	-	-	-	1	16
kirjastojen, arkistojen, museoiden ja muiden kulttuurilaitosten toiminta	1	1	2	-	-	2	6
rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut	1	-	-	-	-	-	1
urheilutoiminta sekä huvi- ja virkistyspalvelut	4	-	3	2	-	2	11
<i>muu palvelutoiminta</i>	10	17	45	51	1	15	139
järjestöjen toiminta	6	3	19	7	1	6	42
tietokoneiden, henkilökohtaisten ja kotitaloustavaroiden korjaus	1	2	2	2	-	1	8
muut henkilökohtaiset palvelut	3	12	24	42	-	8	89
<i>kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta tavaroiden ja palvelujen tuottamiseksi omaan käyttöön</i>	-	-	5	3	2	2	12
kotitalouksien toiminta kotitalous-työntekijöiden työnantajina	-	-	5	3	2	2	12
<i>toimiala tuntematon</i>	2	3	-	-	-	-	5
yhteensä	1680	801	1173	1188	830	627	6299

taulukko 7 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan, aiheuttajan ja sukupuolen mukaan v. 2009

toimiala/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä	tapauksia/ 10 000 työllistä
<i>kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous</i>				
<i>ja niihin liittyvät palvelut</i>	365	253	618	70,0
eläinten epiteeli, karvat tai eritteet	50	56	106	
toistotyö	51	33	84	
virukset (etm.)	61	15	76	
melu	49	6	55	
nautakarjatalouden altisteet	24	27	51	
homesienet	26	24	50	
muualla luetteloimattomat orgaaniset				
materiaalit (etm.)	11	16	27	
jauhot, viljat ja rehut	18	8	26	
punkit	9	13	22	
Francisella	13	3	16	
muut kemialliset tekijät (etm.)	4	6	10	
muut biologiset altisteet (etm.)	4	6	10	
likainen työ	2	7	9	
epäfysiologinen puristus tai venytys	6	1	7	
kasvinviljelyn ja puutarhatalouden altisteet	5	2	7	
kumikemikaalit	3	3	6	
kasvit	2	4	6	
pesuaineet	4	1	5	
dermatofyytit (silsasienet)	2	2	4	
sikatalouden altisteet	1	3	4	
märkä työ	1	2	3	
epäfysiologiset, poikkeavat työliikkeet	2	1	3	
maataloustyön altisteet	2	1	3	
muut	15	13	28	
<i>metsätalous ja puunkorjuu</i>	39	4	43	18,4
melu	25	-	25	
toistotyö	5	-	5	
homesienet	2	1	3	
muut	7	3	10	
<i>kalastus ja vesiviljely</i>	2	1	3	18,5
toistotyö	1	1	2	
kalataloustyön altisteet	1	-	1	
<i>metallimalmien louhinta</i>	15	-	15	185,4
melu	9	-	9	
asbestit	3	-	3	
muut	3	-	3	
<i>muu kaivostoiminta ja louhinta</i>	16	-	16	37,5
melu	7	-	7	
asbestit	6	-	6	
muut	3	-	3	
<i>kaivostoimintaa palveleva toiminta</i>	-	3	3	135,1
alifaattiset aldehydit	-	1	1	
aromaattiset aldehydit	-	1	1	
synteettiset hartsit ja muovit	-	1	1	
<i>elintarvikkeiden valmistus</i>	117	106	223	72,3
toistotyö	45	35	80	
melu	27	16	43	

toimiala/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä	tapauksia/ 10 000 työllistä
jauhot, viljat ja rehut	10	15	25	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	8	13	21	
asbestit	9	1	10	
elintarviketyön altisteet	3	6	9	
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	7	8	
märkä työ	2	3	5	
kasvit	-	3	3	
muut	12	7	19	
<i>juomien valmistus</i>	6	4	10	30,6
muut kemialliset tekijät (etm.)	2	1	3	
muut	4	3	7	
<i>tekstiilien valmistus</i>	9	11	20	42,5
melu	7	1	8	
toistotyö	-	3	3	
muut	2	7	9	
<i>vaatteiden valmistus</i>	2	14	16	33,2
toistotyö	-	5	5	
melu	-	3	3	
muut	2	6	8	
<i>nahan ja nahkatuotteiden valmistus</i>	10	15	25	126,9
toistotyö	2	9	11	
melu	4	2	6	
muut	4	4	8	
<i>sahatavaran sekä puu- ja korkki- tuott. valmist. poislukien huonekalut; olki- ja punontatuotteiden valmistus</i>	145	32	177	69,1
melu	70	11	81	
toistotyö	16	7	23	
asbestit	15	-	15	
muut kemialliset tekijät (etm.)	10	3	13	
puulajit	7	5	12	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	12	-	12	
homesienet	5	1	6	
muut	10	5	15	
<i>paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus</i>	209	13	222	106,1
melu	158	11	169	
asbestit	34	-	34	
toistotyö	5	1	6	
muut kemialliset tekijät (etm.)	5	-	5	
muut	7	1	8	
<i>painaminen ja tallenteiden jäljentäminen</i>	19	8	27	20,3
melu	9	1	10	
toistotyö	3	2	5	
muut kemialliset tekijät (etm.)	2	2	4	
muut	5	3	8	

toimiala/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä	tapauksia/ 10 000 työllistä
<i>koksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus</i>	8	-	8	29,7
melu	6	-	6	
aromaattiset hiilivedyt	1	-	1	
asbestit	1	-	1	
<i>kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus</i>	31	11	42	33,3
melu	16	1	17	
muut kemialliset tekijät (etm.)	4	2	6	
asbestit	4	-	4	
toistotyö	1	3	4	
muut	6	5	11	
<i>lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus</i>	2	9	11	22,7
melu	2	3	5	
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	3	3	
muut	-	3	3	
<i>kumi- ja muovituotteiden valmistus</i>	51	13	64	43,2
melu	17	3	20	
toistotyö	7	3	10	
muut kemialliset tekijät (etm.)	8	-	8	
synteettiset hartsit ja muovit	4	1	5	
asbestit	5	-	5	
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	2	1	3	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	2	1	3	
muut	6	4	10	
<i>muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus</i>	75	18	93	53,2
melu	33	3	36	
asbestit	16	5	21	
toistotyö	6	2	8	
muut kemialliset tekijät (etm.)	4	-	4	
homesienet	1	2	3	
muut	15	6	21	
<i>metallien jalostus</i>	100	11	111	68,5
melu	54	1	55	
toistotyö	14	2	16	
asbestit	15	-	15	
tärinä	6	1	7	
muut kemialliset tekijät (etm.)	3	1	4	
öljyt ja voiteluaineet	2	1	3	
muut	6	5	11	
<i>metallituotteiden valmistus</i>				
<i>poislukien koneet ja laitteet</i>	254	38	292	61,8
melu	115	11	126	
toistotyö	24	12	36	
asbestit	26	1	27	
muut kemialliset tekijät (etm.)	21	4	25	
metallityön altisteet	17	2	19	
sumut, huurut, pölyt ja käryt (seokset)	7	1	8	

toimiala/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä	tapauksia/ 10 000 työllistä
öljyt ja voiteluaineet	7	-	7	
tärinä	4	2	6	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	3	2	5	
kromiryhmän metallit ja niiden yhdisteet	3	1	4	
synteettiset hartsit ja muovit	4	-	4	
koboltti, nikkeli ja niiden yhdisteet	3	-	3	
muut	20	2	22	
<i>tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus</i>	16	18	34	8,6
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	8	9	
melu	4	2	6	
synteettiset hartsit ja muovit	3	-	3	
muut	8	8	16	
<i>sähkölaitteiden valmistus</i>	53	10	63	40,1
melu	16	2	18	
toistotyö	9	4	13	
asbestit	6	1	7	
karboksyylihapoanhydritit	3	-	3	
muut kemialliset tekijät (etm.)	2	1	3	
muut	17	2	19	
<i>muiden koneiden ja laitteiden valmistus</i>	235	17	252	51,4
melu	121	5	126	
asbestit	24	-	24	
toistotyö	15	2	17	
muut kemialliset tekijät (etm.)	12	1	13	
öljyt ja voiteluaineet	11	-	11	
metallityön altisteet	10	1	11	
synteettiset hartsit ja muovit	4	1	5	
sumut, huuрут, pölyt ja käryt (seokset)	5	-	5	
tärinä	4	-	4	
koboltti, nikkeli ja niiden yhdisteet	3	1	4	
isosyanaatit	2	1	3	
kromiryhmän metallit ja niiden yhdisteet	3	-	3	
muut	21	5	26	
<i>moottoriajoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus</i>	35	4	39	55,0
melu	11	-	11	
toistotyö	10	-	10	
asbestit	4	-	4	
isosyanaatit	-	3	3	
muut	10	1	11	
<i>muiden kulkuneuvojen valmistus</i>	158	4	162	161,3
melu	81	1	82	
asbestit	58	1	59	
muut kemialliset tekijät (etm.)	5	1	6	
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	3	-	3	
toistotyö	3	-	3	
muut	8	1	9	

toimiala/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä	tapauksia/ 10 000 työllistä
<i>huonekalujen valmistus</i>	23	6	29	28,0
melu	10	2	12	
toistotyö	4	1	5	
muut kemialliset tekijät (etm.)	3	1	4	
asbestit	3	-	3	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	3	-	3	
muut	-	2	2	
<i>muu valmistus</i>	8	15	23	31,3
toistotyö	2	5	7	
melu	1	2	3	
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	3	3	
muut	5	5	10	
<i>koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus</i>	33	3	36	19,0
melu	22	2	24	
asbestit	6	1	7	
muut	5	-	5	
<i>sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta</i>	46	2	48	30,3
asbestit	25	1	26	
melu	15	-	15	
muut	6	1	7	
<i>veden otto, puhdistus ja jakelu</i>	4	-	4	14,8
melu	3	-	3	
asbestit	1	-	1	
<i>jätteen keruu, käsittely ja loppusijoitus; materiaalien kierrätys</i>	12	-	12	17,5
melu	5	-	5	
asbestit	3	-	3	
muut	4	-	4	
<i>talonrakentaminen</i>	352	12	364	61,2
melu	127	2	129	
asbestit	125	4	129	
toistotyö	46	1	47	
muut kemialliset tekijät (etm.)	17	1	18	
rakennustyön altisteet	6	-	6	
synteettiset hartsit ja muovit	5	-	5	
tärinä	4	-	4	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	3	1	4	
kromiryhmän metallit ja niiden yhdisteet	2	1	3	
muut	17	2	19	
<i>maa- ja vesirakentaminen</i>	40	-	40	17,9
melu	24	-	24	
asbestit	7	-	7	
toistotyö	3	-	3	
muut	6	-	6	

toimiala/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä	tapauksia/ 10 000 työllistä
<i>erikoistunut rakennustoiminta</i>	345	10	355	38,2
asbestit	122	2	124	
melu	93	-	93	
toistotyö	55	3	58	
muut kemialliset tekijät (etm.)	22	-	22	
tärinä	5	-	5	
synteettiset hartsit ja muovit	5	-	5	
maalit	4	1	5	
tarkemmin määrittelemättömät orgaaniset liuotinseokset	4	-	4	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	2	2	4	
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	3	-	3	
homesienet	2	1	3	
elektroniikka- ja optiikkatyön altisteet	3	-	3	
muut	25	1	26	
<i>mootoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus</i>	110	2	112	27,2
melu	40	-	40	
muut kemialliset tekijät (etm.)	19	-	19	
asbestit	18	-	18	
toistotyö	10	1	11	
öljyt ja voiteluaineet	7	-	7	
tärinä	5	-	5	
tarkemmin määrittelemättömät orgaaniset liuotinseokset	3	-	3	
muut	8	1	9	
<i>tukkukauppa poislukien moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa</i>	73	30	103	11,4
melu	29	1	30	
toistotyö	13	11	24	
asbestit	15	-	15	
homesienet	1	9	10	
muut kemialliset tekijät (etm.)	2	5	7	
punkit	2	1	3	
muut	11	3	14	
<i>vähittäiskauppa poislukien moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa</i>	69	140	209	12,7
toistotyö	8	27	35	
muut kemialliset tekijät (etm.)	8	22	30	
asbestit	24	1	25	
homesienet	3	18	21	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	17	18	
melu	11	1	12	
keittiötyön altisteet	2	8	10	
koboltti, nikkeli ja niiden yhdisteet	1	5	6	
jauhot, viljat ja rehut	1	4	5	
kasvit	-	5	5	

toimiala/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä	tapauksia/ 10 000 työllistä
märkä työ	-	5	5	
kosmeettiset aineet	-	3	3	
säilytteet ja antimikrobiset aineet	1	2	3	
muut	9	22	31	
<i>maaliikenne ja putkijohtokuljetus</i>	69	9	78	9,3
melu	32	1	33	
toistotyö	10	2	12	
asbestit	9	-	9	
muut kemialliset tekijät (etm.)	4	1	5	
homesienet	1	3	4	
tärinä	3	-	3	
muut	10	2	12	
<i>vesiliikenne</i>	23	2	25	25,9
asbestit	10	-	10	
melu	7	-	7	
toistotyö	2	1	3	
muut	4	1	5	
<i>ilmaliikenne</i>	9	-	9	12,7
melu	4	-	4	
muut	5	-	5	
<i>varastointi ja liikennettä palveleva toiminta</i>	76	7	83	31,0
melu	39	-	39	
asbestit	31	1	32	
homesienet	1	3	4	
toistotyö	2	2	4	
muut	3	1	4	
<i>posti- ja kuriiritoiminta</i>	9	8	17	6,7
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	4	5	
toistotyö	2	3	5	
muut	6	1	7	
<i>majoitus</i>	8	16	24	15,2
toistotyö	1	4	5	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	4	4	
keittiötyön altisteet	1	3	4	
elintarvikkeiden käsittely	2	1	3	
muut	4	4	8	
<i>ravitsemistoiminta</i>	26	104	130	18,8
jauhot, viljat ja rehut	5	13	18	
homesienet	2	15	17	
toistotyö	2	15	17	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	4	9	13	
keittiötyön altisteet	1	11	12	
melu	4	7	11	
märkä työ	1	10	11	
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	7	7	
pesuaineet	1	3	4	
elintarvikkeiden käsittely	1	3	4	
muut	5	11	16	

toimiala/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä	tapauksia/ 10 000 työllistä
<i>kustannustoiminta</i>	11	5	16	9,1
melu	5	-	5	
toistotyö	1	2	3	
muut	5	3	8	
<i>radio- ja televisiotoiminta</i>	6	2	8	14,1
melu	5	-	5	
muut	1	2	3	
<i>televiestintä</i>	11	3	14	10,7
melu	5	-	5	
asbestit	4	-	4	
toistotyö	1	2	3	
muut	1	1	2	
<i>ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta</i>	4	3	7	1,5
<i>tietopalvelutoiminta</i>	-	1	1	1,9
homesienet	-	1	1	
<i>rahoituspalvelut poislukien vakuutus- ja eläkevakuutustoiminta</i>	22	16	38	11,1
asbestit	15	-	15	
toistotyö	-	8	8	
melu	4	1	5	
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	2	3	
homesienet	-	3	3	
muut	2	2	4	
<i>vakuutus-, jälleenvakuutus- ja eläkevakuutus- toiminta poislukien pakollinen sosiaalivakuutus</i>	2	3	5	4,7
melu	2	-	2	
homesienet	-	2	2	
toistotyö	-	1	1	
<i>rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta</i>	-	1	1	1,7
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	1	1	
<i>kiinteistöalan toiminta</i>	21	8	29	15,0
melu	7	2	9	
asbestit	8	-	8	
muut kemialliset tekijät (etm.)	2	1	3	
toistotyö	3	-	3	
muut	1	5	6	
<i>lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut</i>	3	-	3	1,5
kumikemikaalit	1	-	1	
asbestit	1	-	1	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	-	1	
<i>pääkonttorien toiminta; liikkeenjohdon konsultointi</i>	5	6	11	7,3
homesienet	-	5	5	
asbestit	3	-	3	
muut	2	1	3	

toimiala/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä	tapauksia/ 10 000 työllistä
<i>arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi</i>	165	14	179	31,1
melu	66	-	66	
asbestit	63	2	65	
toistotyö	7	4	11	
homesienet	5	4	9	
muut kemialliset tekijät (etm.)	7	-	7	
tärinä	3	-	3	
muut	14	4	18	
<i>tieteellinen tutkimus ja kehittäminen</i>	9	9	18	7,4
homesienet	2	2	4	
melu	2	1	3	
eläinten epiteeli, karvat tai eritteet	-	3	3	
muut	5	3	8	
<i>mainostoiminta ja markkinatutkimus</i>	6	-	6	4,6
melu	3	-	3	
muut	3	-	3	
<i>muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle</i>	2	3	5	3,6
toistotyö	1	2	3	
melu	1	-	1	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	1	1	
<i>eläinlääkintäpalvelut</i>	-	2	2	13,4
eläinten epiteeli, karvat tai eritteet	-	1	1	
Francisella	-	1	1	
<i>vuokraus- ja leasingtoiminta</i>	5	-	5	9,8
<i>työllistämistoiminta</i>	19	15	34	45,9
toistotyö	6	8	14	
öljyt ja voiteluaineet	4	-	4	
homesienet	-	3	3	
muut	9	4	13	
<i>matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toiminta; varauspalvelut</i>	1	-	1	1,8
amidit (mm. tiuraamisulfidit)	1	-	1	
<i>turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut</i>	4	1	5	5,2
<i>kiinteistön- ja maisemanhoito</i>	39	48	87	14,4
toistotyö	9	8	17	
melu	11	4	15	
asbestit	9	1	10	
siivoustyön altisteet	2	8	10	
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	4	5	
kumikemikaalit	-	3	3	
kasvit	-	3	3	
homesienet	-	3	3	
muut	7	14	21	

toimiala/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä	tapauksia/ 10 000 työllistä
<i>hallinto- ja tukipalvelut liike-elämälle</i>	3	1	4	3,9
melu	2	-	2	
asbestit	1	-	1	
tuntemattomat tekijät	-	1	1	
<i>julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus</i>	192	158	350	30,2
homesienet	29	65	94	
melu	64	4	68	
asbestit	32	2	34	
toistotyö	11	21	32	
muut kemialliset tekijät (etm.)	7	19	26	
hiilimonoksidi ja hiilidioksidi	14	3	17	
kiihtyvyystekijät	11	-	11	
muualla luetteloimattomat orgaaniset				
materiaalit (etm.)	2	8	10	
siivoustyön altisteet	-	9	9	
märkä työ	1	5	6	
pesuaineet	1	4	5	
punkit	2	3	5	
muut biologiset altisteet (etm.)	3	2	5	
tarkemmin määrittelemättömät orgaaniset				
liuotinseokset	3	-	3	
kumikemikaalit	1	2	3	
muut	11	11	22	
<i>koulutus</i>	54	203	257	15,6
homesienet	12	115	127	
muut kemialliset tekijät (etm.)	4	23	27	
muualla luetteloimattomat orgaaniset				
materiaalit (etm.)	3	16	19	
melu	15	3	18	
asbestit	8	-	8	
toistotyö	1	7	8	
kosmeettiset aineet	-	4	4	
eläinten epiteeli, karvat tai eritteet	-	4	4	
märkä työ	1	3	4	
jauhot, viljat ja rehut	1	2	3	
elintarvikkeiden käsittely	-	3	3	
muut	9	23	32	
<i>terveyspalvelut</i>	53	475	528	28,5
homesienet	7	132	139	
sädesienet (Actinomycetales)	2	78	80	
muut kemialliset tekijät (etm.)	7	58	65	
märkä työ	1	33	34	
punkit	-	32	32	
muut käyttötarkoituksen mukaan				
määritellyt aineet	2	22	24	
toistotyö	3	19	22	
muualla luetteloimattomat orgaaniset				
materiaalit (etm.)	-	18	18	
melu	12	4	16	

toimiala/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä	tapauksia/ 10 000 työllistä
asbestit	11	1	12	
pesuaineet	1	9	10	
alifaattisten karboksyylihappojen esterit (mm. akrylaatit)	2	7	9	
kumikemikaalit	-	7	7	
amidit (mm. tiuraamisulfidit)	-	5	5	
luonnonkumi (Latex)	1	4	5	
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	1	4	5	
desinfiomisaineet	-	5	5	
Eubacteriales-bakteerit	-	4	4	
hautuminen	1	2	3	
kosmeettiset aineet	-	3	3	
muut	2	28	30	
<i>sosiaalihuollon laitospalvelut</i>	3	84	87	11
punkit	1	47	48	
homesienet	-	12	12	
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	5	5	
toistotyö	-	5	5	
märkä työ	-	4	4	
muut	2	11	13	
<i>sosiaalihuollon avopalvelut</i>	7	111	118	9,5
homesienet	5	50	55	
punkit	-	13	13	
märkä työ	-	11	11	
melu	-	9	9	
toistotyö	-	7	7	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	5	6	
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	5	6	
muut	-	11	11	
<i>kulttuuri- ja viihdetoiminta</i>	10	6	16	10,3
melu	8	1	9	
toistotyö	2	1	3	
muut	-	4	4	
<i>kirjastojen, arkistojen, museoiden ja muiden kulttuurilaitosten toiminta</i>	1	5	6	5,5
<i>rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut</i>	1	-	1	3,5
melu	1	-	1	
<i>urheilutoiminta sekä hui- ja virkistyspalvelut</i>	4	7	11	4,6
melu	3	1	4	
muut	1	6	7	
<i>järjestöjen toiminta</i>	10	32	42	9,7
homesienet	-	15	15	
melu	5	1	6	
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	3	4	
toistotyö	1	2	3	
muut	3	11	14	

toimiala/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä	tapauksia/ 10 000 työllistä
<i>tietokoneiden, henkilökohtaisten ja kotitaloustavaroiden korjaus</i>	6	2	8	14,6
<i>muut henkilökohtaiset palvelut</i>	5	84	89	34,2
kosmeettiset aineet	-	41	41	
toistotyö	1	10	11	
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	6	6	
hiusväriaineet	-	4	4	
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	3	4	
melu	-	3	3	
p-fenyleenidiamiini (PPD)	2	1	3	
märkä työ	-	3	3	
muut	1	13	14	
<i>kotitalouksien toiminta kotitalous- työntekijöiden työnantajina</i>	6	6	12	13,7
<i>toimiala tuntematon</i>	5	-	5	5,3
toistotyö	3	-	3	
melu	2	-	2	
<i>yhteensä</i>	<i>4002</i>	<i>2297</i>	<i>6299</i>	<i>25,6</i>

(etm.) = (ei tarkemmin määritellyt)

taulukko 8 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt ammattialan, ammatin ja tautiryhmän mukaan v. 2009

ammattiala/ ammatti	melu- vam- mat	rasi- tus- sairau- det	hengi- tystie- aller- giat	iho- tau- dit	as- besti- sairau- det	muut	yh- teen- sä
<i>johtajat ja ylimmät virkamiehet</i>	<i>22</i>	<i>23</i>	<i>26</i>	<i>10</i>	<i>7</i>	<i>10</i>	<i>98</i>
rakennusalan pienyritysten johtajat	3	7	2	3	4	-	19
kaupan ym. alojen pienyritysten johtajat	1	4	4	-	1	3	13
myynti- ja markkinointijohtajat	3	2	4	-	-	1	10
hotelli- ja ravintola-alan pienyritysten johtajat	-	3	3	1	-	2	9
<i>muut johtajat ja ylimmät virkamiehet</i>	<i>15</i>	<i>7</i>	<i>13</i>	<i>6</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>47</i>
erityisasiantuntijat	68	28	153	37	31	52	369
opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	2	1	35	4	-	13	55
aineenopettajat ja lehtorit	3	1	26	1	1	7	39
arkkitehdit ja muut tekniikan erityisasiantuntijat	13	2	3	3	9	2	32
ammattillisten oppilaitosten lehtorit	5	-	8	1	3	4	21
hammaslääkärit	1	6	5	6	-	-	18
konetekniikan erityisasiantuntijat	9	2	1	-	5	-	17
luokanopettajat	-	-	12	2	-	1	15
talonrakennusalan erityisasiantuntijat	6	-	-	1	6	-	13
muut lääkärit	-	-	3	2	-	7	12
lastentarhanopettajat	-	-	8	-	-	2	10
klassisen musiikin säveltäjät, muusikot ja laulajat	6	3	1	-	-	-	10
osastonhoitajat	-	-	3	4	-	2	9
sähkötekniikan erityisasiantuntijat	3	1	-	1	3	-	8
muut tekniikan erityisasiantuntijat	4	-	-	1	2	1	8
sosiaalialan ohjaajat ja kasvattajat	-	-	7	-	-	1	8
<i>muut erityisasiantuntijat</i>	<i>16</i>	<i>12</i>	<i>41</i>	<i>11</i>	<i>2</i>	<i>12</i>	<i>94</i>
<i>asiantuntijat</i>	<i>94</i>	<i>45</i>	<i>174</i>	<i>149</i>	<i>50</i>	<i>69</i>	<i>581</i>
sairaanhoidajat	-	4	28	56	-	26	114
sairaanhoidajat, kättilöt ym.	1	1	43	36	-	11	92
laborantit ym.	6	3	8	13	-	6	36
talonrakennusalan asiantuntijat	12	-	-	-	16	-	28
konetekniikan asiantuntijat	17	-	1	-	6	-	24
muut teknisten alojen asiantuntijat	10	1	2	2	5	2	22
fysioterapeutit, toimintaterapeutit ym.	-	4	11	3	-	-	18
sosiaalialan ohjaajat ja kasvattajat	-	4	8	3	-	2	17
fysiikan, kemian ja teknisten alojen asiantuntijat	7	-	2	-	7	-	16
myymälänhoitajat ja pienkauppiaat	-	3	8	3	-	1	15
terveydenhoitajat	1	-	10	1	-	2	14
laboratoriohoitajat	-	-	2	8	-	2	12
hammashuoltajat	-	-	4	4	-	2	10
huolitsijat ja tullaajat	2	2	2	-	1	2	9
kartoituksen ja maanmittauksen asiantuntijat	5	-	2	-	-	1	8
johdon sihteerit, osastosihteerit ym.	-	1	4	1	-	2	8
<i>muut asiantuntijat</i>	<i>33</i>	<i>22</i>	<i>39</i>	<i>19</i>	<i>15</i>	<i>10</i>	<i>138</i>

ammattiala/ ammatti	melu- vam- mat	rasi- tus- sairau- det	hengi- tystie- aller- giat	iho- tau- dit	as- besti- sairau- det	muut	yh- teen- sä
<i>toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät</i>	27	21	79	17	6	31	181
toimistotyöntekijät	15	2	38	8	1	15	79
sihteerit	-	3	11	-	-	2	16
posti- ja pankkitoimihenkilöt	3	4	4	2	-	1	14
muut toimistotyöntekijät	1	2	4	1	-	5	13
varastonhoitajat ym.	4	1	3	-	3	-	11
postinkantajat ja -lajittelijat	-	4	1	4	-	1	10
vastaanoton ja neuvonnan hoitajat	-	-	7	1	-	1	9
kirjasto-, arkisto- ja museotyöntekijät	1	2	2	-	-	3	8
muut toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	3	3	9	1	2	3	21
<i>palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät</i>	35	61	202	317	13	105	733
perushoitajat ja lähihoitajat	-	4	21	92	-	40	157
myyjät ja myymäläkassanhoitajat	2	18	20	42	6	6	94
kokit, keittäjät ja kylmäköt	8	14	23	36	-	8	89
kampaajat ja parturit	-	8	25	36	-	6	75
hammashoitajat	2	-	18	20	-	3	43
ravintola- ja suurtalousesimiehet	4	3	12	14	-	2	35
tarjoilutyöntekijät	2	6	6	20	-	1	35
poliisit	4	-	8	2	-	19	33
lastenhoitotyöntekijät	4	-	14	6	-	-	24
perus- ja lähihoitajat, lasten- ja kodinhoitajat ym.	-	-	9	8	-	4	21
henkilökohtaiset avustajat ym.	1	-	10	-	-	5	16
palomiehet	-	1	7	2	4	2	16
erikoismyyjät	1	1	7	4	2	-	15
kodinhoitajat ja kotiaavustajat	-	-	1	13	-	-	14
lastenhoitajat ja päiväkotiapulaiset	-	-	6	4	-	2	12
kuntohoitajat, jalkojenhoitajat ym.	-	4	1	2	-	1	8
muut palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	7	2	14	16	1	6	46
<i>maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.</i>	88	103	223	118	1	134	667
yhdistetyn maanviljelyn ja eläintenhoidon harjoittajat ja työntekijät	49	75	91	44	-	96	355
eläintenhoitajat	3	11	86	23	-	23	146
maatalouslommittajat	4	5	36	34	-	8	87
metsurit ja metsätyöntekijät	25	3	-	-	-	2	30
puutarha- ja kasvihuonetyöntekijät	5	6	4	10	-	2	27
puutarha- ja kasvihuonetyönjohtajat	2	-	3	5	1	-	11
muut maanviljelijät ja metsätyöntekijät	-	3	3	2	-	3	11
<i>rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät</i>	865	253	165	276	588	139	2286
moottorijoneuvojen ja työkoneneiden asentajat ja korjaajat	123	16	10	38	62	18	267
rakennustyöntekijät	79	29	4	25	85	6	228
kirvesmiehet	81	20	6	9	69	6	191
sähkölaitteiden asentajat ja korjaajat	65	26	6	16	64	5	182
putkiasentajat	37	7	6	9	98	4	161
hitsaajat ja kaasuleikkaajat	77	11	17	15	21	11	152
koneenasettajat ja koneistajat	69	15	8	37	12	7	148
työkaluntekijät ja lukkosepät	46	20	8	22	4	9	109
ohutlevysepät	38	15	8	1	29	5	96

ammattiala/ ammatti	melu- vam- mat	rasi- tus- sairau- det	hengi- tystie- aller- giat	iho- tau- dit	as- besti- sairau- det	muut	yh- teen- sä
maatalous- ja teollisuuskoneasentajat ja -korjaajat	52	3	2	7	25	1	90
rakennusmaalarit	8	8	7	12	26	6	67
paksulevysepät ja rautarakennetyöntekijät	31	-	-	1	15	1	48
auto- ja muut maalarit	11	4	12	5	4	9	45
konepuusepät	16	11	9	4	3	1	44
leipurit ja kondiittorit	2	6	21	10	-	4	43
huonekalu- ja koristepuusepät	11	6	9	7	4	5	42
muovaajat ja keernantekijät	9	2	5	1	5	9	31
eristäjät	7	1	1	1	17	-	27
kaivos- ja louhostyöntekijät	16	-	-	1	5	4	26
muurarit ja laatoittajat	2	7	-	8	8	1	26
elektroniikka-asentajat ja -korjaajat	5	5	5	6	2	3	26
instrumentintekijät ja instrumentti- asentajat	3	3	2	8	-	2	18
kivenhakkaajat ja -leikkaajat ym.	7	4	-	-	-	4	15
latojat ja asemoijat	5	1	1	3	2	3	15
lasinpuhaltajat ja -leikkaajat ym.	2	3	2	2	2	3	14
puutavaran käsittelijät	11	2	-	1	-	-	14
linja-asentajat ja -korjaajat	8	-	2	-	3	-	13
teurastajat, kalankäsittelijät ym.	2	6	-	4	-	-	12
lattianpäällystystyöntekijät	-	1	1	2	5	2	11
verhoilijat	1	4	4	-	-	1	10
konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	7	-	-	-	2	-	9
automaatioasentajat ja -korjaajat	6	-	-	2	1	-	9
muut rakennustyöntekijät ja -korjaajat ym.	1	2	-	2	3	-	8
lentokoneasentajat ja -korjaajat	1	1	-	4	1	1	8
tietoliikenneasentajat ja -korjaajat	4	1	-	-	2	1	8
muut rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	22	13	9	13	9	7	73
<i>prosessi- ja kuljetustyöntekijät</i>	<i>342</i>	<i>172</i>	<i>94</i>	<i>111</i>	<i>77</i>	<i>37</i>	<i>833</i>
liha- ja kalajalosteiden teolliset valmistajat	11	45	4	7	-	-	67
sahausprosessinhoitajat	27	7	8	10	5	3	60
paperin ja kartongin teolliset valmistajat	49	-	3	1	3	1	57
kuorma-auton ja erikoisajoneuvojen kuljettajat	21	13	4	5	11	3	57
muovituotteiden teolliset valmistajat	6	13	12	14	-	-	45
leipomo- ja suklaatuotteiden teolliset valmistajat	2	13	12	6	-	6	39
konepaja- ja metallituotteiden kokoontenijät	16	8	4	9	-	2	39
sähkölaitteiden kokoontenijät	2	12	7	10	2	1	34
paperimassan ja hakkeen teolliset valmistajat	26	2	2	-	2	1	33
kemianteollisuuden prosessinhoitajat	10	1	7	9	1	4	32
maanrakennus- ym. koneiden kuljettajat	18	2	-	1	2	3	26
betoni- ym. tuotteiden teolliset valmistajat	10	2	3	7	3	-	25
veturin- ja moottorivaununkuljettajat	13	-	-	-	9	-	22

ammattiala/ ammatti	melu- vam- mat	rasi- tus- sairau- det	hengi- tystie- aller- giat	iho- tau- dit	as- besti- sairau- det	muut	yh- teen- sä
painokoneen hoitajat	10	3	1	5	-	1	20
jalkineiden, laukkujen ym. teolliset valmistajat	5	11	2	2	-	-	20
trukin- ja siirtokoneenkuljettajat	15	2	-	-	2	-	19
lämmityskattiloiden hoitajat	5	1	-	-	10	-	16
sulatto- ja sulatusuunityöntekijät	6	4	-	1	3	-	14
maitotaloustuotteiden teolliset valmistajat	4	4	2	3	-	1	14
nosturinkuljettajat	8	-	1	1	3	-	13
pesu-, valkaisu- ja värjäyskoneiden hoitajat	3	1	2	2	1	2	11
ompelukoneiden hoitajat	3	3	-	2	2	-	10
voimalaitosten koneenhoitajat	6	-	-	-	3	-	9
vaihdetyöhenkilöstö	5	-	-	2	1	-	8
linja-auton- ja raitiovaunun kuljettajat	5	-	-	1	2	-	8
muut prosessi- ja kuljetustyöntekijät	56	25	20	13	12	9	135
<i>muut työntekijät</i>	<i>109</i>	<i>91</i>	<i>47</i>	<i>116</i>	<i>57</i>	<i>28</i>	<i>448</i>
siivoojat	12	29	27	56	10	17	151
kiinteistöhuoltomiehet	31	12	1	7	25	2	78
rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät ym.	22	21	8	10	4	1	66
pakkaajat, lajittelijat ym.	15	9	5	7	2	-	38
maa- ja vesirakennusalan avustavat työntekijät	18	3	-	5	4	-	30
keittiöapulaiset	2	7	4	14	-	2	29
rakennusalan avustavat työntekijät	4	6	1	5	11	2	29
sairaala- ja hoitoapulaiset	2	-	-	7	-	4	13
sanomalehtien ja mainosten jakajat ja lähetit	1	3	-	5	-	-	9
muut palvelutyöntekijät	2	1	1	-	1	-	5
<i>sotilaat</i>	<i>23</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>14</i>	<i>42</i>
upseerit	20	2	1	1	-	4	28
opistoupseerit	2	-	-	-	-	9	11
sotilasammattihenkilöstö	1	-	1	-	-	1	3
<i>ammatti tuntematon</i>	<i>7</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>2</i>	<i>9</i>
<i>ammattissa toimimaton</i>	<i>-</i>	<i>2</i>	<i>8</i>	<i>36</i>	<i>-</i>	<i>6</i>	<i>52</i>
yhteensä	1680	801	1173	1188	830	627	6299

taulukko 9 Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt ammattialan, ammatin, aiheuttajan ja sukupuolen mukaan v. 2009

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
johtajat ja ylimmät virkamiehet	69	29	98
<i>myynti- ja markkinointijohtajat</i>	6	4	10
melu	3	-	3
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	2	2
toistotyö	2	-	2
muut	1	2	3
<i>rakennusalan pienyritysten johtajat</i>	19	-	19
toistotyö	7	-	7
asbestit	4	-	4
melu	3	-	3
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	2	-	2
muut	3	-	3
<i>kaupan ym. alojen pienyritysten johtajat</i>	7	6	13
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	3	3
homesienet	2	1	3
toistotyö	2	1	3
muut	3	1	4
<i>muut johtajat ja ylimmät virkamiehet</i>	30	26	56
erityisasiantuntijat	149	220	369
<i>arkkitehdit ja muut tekniikan erityisasiantuntijat</i>	27	5	32
melu	13	-	13
asbestit	9	-	9
homesienet	1	2	3
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	-	2	2
toistotyö	1	1	2
muut	3	-	3
<i>talonrakennusalan erityisasiantuntijat</i>	13	-	13
melu	6	-	6
asbestit	6	-	6
rakennustyön altisteet	1	-	1
<i>konetekniikan erityisasiantuntijat</i>	17	-	17
melu	9	-	9
asbestit	5	-	5
toistotyö	2	-	2
homesienet	1	-	1
<i>muut lääkärit</i>	3	9	12
sädesienet (Actinomycetales)	2	3	5
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	2	3
homesienet	-	2	2
hautuminen	-	1	1
Eubacteriales-bakteerit	-	1	1
<i>hammaslääkärit</i>	3	15	18
toistotyö	-	6	6
alifaattisten karboksyylihappojen esterit (mm. akrylaatit)	1	2	3
homesienet	-	3	3
muut	2	4	6
<i>opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat</i>	9	46	55
homesienet	5	36	41
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	5	6
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	2	3
melu	1	1	2
muut	1	2	3

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
<i>aineenopettajat ja lehtorit</i>	10	29	39
homesienet	4	20	24
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	6	7
melu	3	-	3
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	2	3
asbestit	1	-	1
toistotyö	-	1	1
<i>ammattillisten oppilaitosten lehtorit</i>	11	10	21
melu	5	-	5
homesienet	-	5	5
kosmeettiset aineet	-	3	3
asbestit	3	-	3
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	1	2
muut	2	1	3
<i>luokanopettajat</i>	1	14	15
homesienet	1	13	14
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	1	1
<i>lastentarhanopettajat</i>	-	10	10
homesienet	-	8	8
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	1	1
muut biologiset altisteet (etm.)	-	1	1
<i>klassisen musiikin säveltäjät, muusikot ja laulajat</i>	6	4	10
melu	5	1	6
epäfysiologiset työasennot	-	2	2
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	1	1
toistotyö	1	-	1
<i>muut erityisasiantuntijat</i>	49	78	127
asiantuntijat	203	378	581
fysiikan, kemian ja teknisten alojen asiantuntijat	15	1	16
melu	7	-	7
asbestit	7	-	7
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	-	1
homesienet	-	1	1
<i>talonrakennusalan asiantuntijat</i>	28	-	28
asbestit	16	-	16
melu	12	-	12
<i>konetekniikan asiantuntijat</i>	24	-	24
melu	17	-	17
asbestit	6	-	6
homesienet	1	-	1
<i>muut teknisten alojen asiantuntijat</i>	17	5	22
melu	10	-	10
asbestit	5	-	5
homesienet	1	1	2
muut	1	4	5
<i>laborantit ym.</i>	11	25	36
melu	4	2	6
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	4	5
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	3	3
toistotyö	-	3	3
alifaattisten karboksyylihappojen esterit (mm. akrylaatit)	-	2	2
tarkemmin määrittelemättömät orgaaniset liuotinseokset	2	-	2

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
homesienet	1	1	2
muut	3	10	13
<i>hammashuoltajat</i>	-	10	10
muut käyttötarkoituksen mukaan määritellyt aineet	-	3	3
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	3	3
homesienet	-	2	2
epäorgaaniset fluoria sisältävät kaasut	-	1	1
märkä työ	-	1	1
<i>fysioterapeutit, toimintaterapeutit ym.</i>	3	15	18
homesienet	1	8	9
toistotyö	2	2	4
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	2	2
muut	-	3	3
<i>sairaanhoitajat, kätilöt ym.</i>	7	85	92
homesienet	1	39	40
muut kemialliset tekijät (etm.)	2	20	22
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	-	4	4
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	4	4
punkit	-	3	3
muut biologiset altisteet (etm.)	2	1	3
kumikemikaalit	-	2	2
pesuaineet	-	2	2
sädesienet (Actinomycetales)	-	2	2
muut	2	8	10
<i>sairaanhoitajat</i>	6	108	114
homesienet	3	27	30
sädesienet (Actinomycetales)	-	18	18
punkit	-	15	15
märkä työ	-	14	14
muut kemialliset tekijät (etm.)	2	12	14
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	5	5
toistotyö	-	3	3
pesuaineet	1	1	2
muut käyttötarkoituksen mukaan määritellyt aineet	-	2	2
muut	-	11	11
<i>terveydenhoitajat</i>	1	13	14
homesienet	-	10	10
muut	1	3	4
<i>laboratoriohoitajat</i>	-	12	12
amidit (mm. tiuraamisulfidit)	-	2	2
märkä työ	-	2	2
muut	-	8	8
<i>myymälähoitajat ja pienkauppiaat</i>	1	14	15
homesienet	-	4	4
toistotyö	-	3	3
kasvit	-	2	2
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	2	2
muut	1	3	4
<i>sosiaalialan ohjaajat ja kasvattajat</i>	3	14	17
homesienet	2	6	8
toistotyö	-	4	4
punkit	-	3	3
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	1	2

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
<i>muut asiantuntijat</i>	87	76	163
toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	44	137	181
<i>toimistotyöntekijät</i>	22	57	79
homesienet	2	41	43
melu	12	3	15
muut kemialliset tekijät (etm.)	4	4	8
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	4	5
muut biologiset altisteet (etm.)	1	2	3
toistotyö	1	1	2
muut	1	2	3
<i>sihteerit</i>	-	16	16
homesienet	-	12	12
toistotyö	-	3	3
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	1	1
<i>varastonhoitajat ym.</i>	7	4	11
melu	4	-	4
asbestit	2	1	3
muut	1	3	4
<i>postinkantajat ja -lajittelijat</i>	2	8	10
toistotyö	-	4	4
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	3	3
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	1	2
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	1	-	1
<i>muut toimistotyöntekijät</i>	1	12	13
homesienet	-	6	6
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	3	3
toistotyö	-	2	2
melu	1	-	1
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	1	1
<i>posti- ja pankkitoimihenkilöt</i>	3	11	14
homesienet	-	6	6
toistotyö	-	4	4
melu	3	-	3
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	1	1
<i>muut toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät</i>	9	29	38
Palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät	124	609	733
<i>ravintola- ja suurtalousesimiehet</i>	8	27	35
muut kemialliset tekijät (etm.)	2	4	6
jauhot, viljat ja rehut	1	4	5
melu	1	3	4
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	4	4
kasvit	1	1	2
elintarvikkeiden käsittely	1	1	2
homesienet	-	2	2
toistotyö	-	2	2
keittiötyön altisteet	-	2	2
muut	2	4	6
<i>kokit, keittäjät ja kylmäköt</i>	23	66	89
jauhot, viljat ja rehut	5	8	13
toistotyö	3	10	13
keittiötyön altisteet	4	9	13

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
homesienet	1	10	11
melu	2	6	8
elintarvikkeiden käsittely	2	5	7
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	5	6
märkä työ	1	5	6
pesuaineet	1	3	4
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	3	3
muut eläinperäiset pölyt tai altisteet	1	1	2
muut	2	1	3
<i>tarjoilutyöntekijät</i>	5	30	35
keittiötyön altisteet	1	8	9
toistotyö	-	5	5
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	3	4
koboltti, nikkeli ja niiden yhdisteet	-	3	3
melu	2	-	2
pesuaineet	-	2	2
jauhot, viljat ja rehut	-	2	2
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	2	2
muut	1	5	6
<i>perus- ja lähihoitajat, lasten- ja kodinhoitajat ym.</i>	-	21	21
homesienet	-	12	12
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	4	4
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	2	2
muut	-	3	3
<i>lastenhoitotyöntekijät</i>	-	24	24
homesienet	-	13	13
melu	-	4	4
muut	-	7	7
<i>lastenhoitajat ja päiväkotiapulaiset</i>	-	12	12
homesienet	-	8	8
muut	-	4	4
<i>perushoitajat ja lähihoitajat</i>	2	155	157
punkit	1	55	56
sädesienet (Actinomycetales)	-	37	37
märkä työ	-	18	18
homesienet	-	18	18
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	8	9
toistotyö	-	4	4
luonnonkumi (Latex)	-	2	2
pesuaineet	-	2	2
desinfiomisaineet	-	2	2
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	2	2
muut	-	7	7
<i>hammashoitajat</i>	-	43	43
muut käyttötarkoituksen mukaan määritellyt aineet	-	14	14
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	8	8
homesienet	-	5	5
alifaattisten karboksyylihappojen esterit (mm. akrylaatit)	-	4	4
melu	-	2	2
kumikemikaalit	-	2	2
desinfiomisaineet	-	2	2
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	2	2
muut	-	4	4

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
<i>kodinhoitajat ja kotiavustajat</i>	-	14	14
punkit	-	5	5
märkä työ	-	4	4
muut	-	5	5
<i>henkilökohtaiset avustajat ym.</i>	2	14	16
homesienet	1	8	9
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	2	3
muut	-	4	4
<i>kampaajat ja parturit</i>	4	71	75
kosmeettiset aineet	-	46	46
toistotyö	1	6	7
hiusväriaineet	-	4	4
p-fenyleenidiamiini (PPD)	2	1	3
rikki, rikkihiili ja ammoniumsulfaattijohdannaiset	-	2	2
kasvipäriset pölyt ja altisteet	-	2	2
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	1	2
märkä työ	-	2	2
muut	-	7	7
<i>palomiehet</i>	15	1	16
homesienet	7	-	7
asbestit	4	-	4
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	1	2
muut	3	-	3
Poliisit	30	3	33
hiilimonoksidi ja hiilidioksidi	14	3	17
homesienet	9	-	9
melu	4	-	4
muut	3	-	3
<i>myyjät ja myymäläkassanhoitajat</i>	19	75	94
muut kemialliset tekijät (etm.)	5	15	20
toistotyö	2	15	17
homesienet	1	15	16
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	10	11
asbestit	5	1	6
koboltti, nikkeli ja niiden yhdisteet	1	3	4
melu	1	1	2
jauhot, viljat ja rehut	1	1	2
kasvit	-	2	2
muut	2	12	14
<i>erikoismyyjät</i>	4	11	15
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	3	3
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	3	3
asbestit	2	-	2
kasvit	-	2	2
muut	2	3	5
<i>muut palvelu-, myynti- ja hoitotyöntekijät</i>	12	42	54
maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	401	266	667
<i>puutarha- ja kasvihuonetyönjohtajat</i>	3	8	11
kasvinviljelyn ja puutarhatalouden altisteet	-	4	4
melu	2	-	2
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	2	2
muut	1	2	3

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
<i>puutarha- ja kasvihuonetyöntekijät</i>	10	17	27
kasvit	-	7	7
toistotyö	4	2	6
melu	5	-	5
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	2	2
kasvinviljelyn ja puutarhatalouden altisteet	-	2	2
muut	1	4	5
<i>eläintenhoitajat</i>	64	82	146
eläinten epiteeli, karvat tai eritteet	25	26	51
nautakarjatalouden altisteet	14	20	34
toistotyö	1	7	8
muut biologiset altisteet (etm.)	2	5	7
homesienet	1	5	6
virukset (etm.)	5	-	5
sikatalouden altisteet	1	3	4
melu	3	-	3
jauhot, viljat ja rehut	-	3	3
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	2	1	3
dermatofyytit (silsasienet)	1	2	3
punkit	-	3	3
kasvipäriset pölyt ja altisteet	1	1	2
muut eläinperäiset pölyt tai altisteet	-	2	2
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	2	2
epäfysiologinen puristus tai venytys	2	-	2
muut	6	2	8
<i>maatalouslommittajat</i>	37	50	87
nautakarjatalouden altisteet	10	7	17
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	7	9	16
eläinten epiteeli, karvat tai eritteet	5	10	15
homesienet	2	7	9
toistotyö	2	3	5
melu	2	2	4
punkit	-	4	4
jauhot, viljat ja rehut	3	-	3
märkä työ	1	1	2
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	2	2
virukset (etm.)	2	-	2
muut	3	5	8
<i>yhdistetyn maanviljelyn ja eläintenhoidon harjoittajat ja työntekijät</i>	249	106	355
virukset (etm.)	53	15	68
toistotyö	45	23	68
melu	45	4	49
eläinten epiteeli, karvat tai eritteet	19	20	39
homesienet	21	12	33
jauhot, viljat ja rehut	15	5	20
Francisella	13	2	15
punkit	9	6	15
likainen työ	1	7	8
kumikemikaalit	3	2	5
epäfysiologinen puristus tai venytys	4	-	4
kasvinviljelyn ja puutarhatalouden altisteet	4	-	4

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
ionisoimaton säteily	2	-	2
epäorgaaniset kaasut (etm.)	1	1	2
pesuaineet	1	1	2
sementti, betoni	2	-	2
kaasuseokset	1	1	2
muut virukset	2	-	2
epäfysiologiset, poikkeavat työliikkeet	1	1	2
maataloustyön altisteet	2	-	2
muut	5	6	11
<i>metsurit ja metsätyöntekijät</i>	29	1	30
melu	25	-	25
toistotyö	2	1	3
tärinä	1	-	1
virukset (etm.)	1	-	1
<i>muut maanviljelijät ja metsätyöntekijät</i>	9	2	11
rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	2133	153	2286
<i>kaivos- ja louhostyöntekijät</i>	26	-	26
melu	16	-	16
asbestit	5	-	5
piidioksidit	3	-	3
öljyt ja voiteluaineet	1	-	1
kumikemikaalit	1	-	1
<i>kivenhakkaajat ja -leikkaajat ym.</i>	14	1	15
melu	7	-	7
toistotyö	3	1	4
tärinä	3	-	3
piidioksidit	1	-	1
<i>rakennustyöntekijät</i>	222	6	228
asbestit	82	3	85
melu	79	-	79
toistotyö	26	-	26
muut kemialliset tekijät (etm.)	7	-	7
homesienet	4	-	4
kromiryhmän metallit ja niiden yhdisteet	2	1	3
synteettiset hartsit ja muovit	3	-	3
rakennustyön altisteet	3	-	3
tärinä	2	-	2
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	2	-	2
sumut, huurut, pölyt ja käryt (seokset)	1	1	2
epäfysiologiset työasennot	2	-	2
muut	9	1	10
<i>muurarit ja laatoittajat</i>	25	1	26
asbestit	8	-	8
toistotyö	6	1	7
synteettiset hartsit ja muovit	3	-	3
muut kemialliset tekijät (etm.)	3	-	3
melu	2	-	2
kromiryhmän metallit ja niiden yhdisteet	2	-	2
sementti, betoni	1	-	1

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
<i>kirvesmiehet</i>	189	2	191
melu	81	-	81
asbestit	68	1	69
toistotyö	18	1	19
muut kemialliset tekijät (etm.)	4	-	4
puulajit	3	-	3
tarkemmin määrittelemättömät orgaaniset liuotinseokset	2	-	2
sumut, huurut, pölyt ja käryt (seokset)	2	-	2
rakennustyön altisteet	2	-	2
muut	9	-	9
<i>lattianpäällystystyöntekijät</i>	11	-	11
asbestit	5	-	5
tarkemmin määrittelemättömät orgaaniset liuotinseokset	2	-	2
muut	4	-	4
<i>eristäjät</i>	27	-	27
asbestit	17	-	17
melu	7	-	7
muut kemialliset tekijät (etm.)	2	-	2
toistotyö	1	-	1
<i>putkiasentajat</i>	160	1	161
asbestit	97	1	98
melu	37	-	37
muut kemialliset tekijät (etm.)	9	-	9
toistotyö	7	-	7
muut	10	-	10
<i>rakennusmaalarit</i>	61	6	67
asbestit	26	-	26
melu	8	-	8
toistotyö	7	1	8
maalit	6	1	7
muut kemialliset tekijät (etm.)	5	1	6
tarkemmin määrittelemättömät orgaaniset liuotinseokset	1	1	2
synteettiset hartsit ja muovit	2	-	2
piidioksidit	2	-	2
muut	4	2	6
<i>auto- ja muut maalarit</i>	39	6	45
melu	9	2	11
muut kemialliset tekijät (etm.)	9	-	9
tarkemmin määrittelemättömät orgaaniset liuotinseokset	4	-	4
asbestit	4	-	4
toistotyö	2	2	4
synteettiset hartsit ja muovit	3	-	3
tärinä	2	-	2
isosyanaatit	2	-	2
kumikemikaalit	1	1	2
muut	3	1	4
<i>muovaajat ja keernantekijät</i>	28	3	31
melu	9	-	9
tärinä	7	1	8
asbestit	5	-	5
muut kemialliset tekijät (etm.)	3	1	4
piidioksidit	2	-	2
toistotyö	2	-	2
isosyanaatit	-	1	1

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
<i>hitsaajat ja kaasuleikkaajat</i>	<i>148</i>	<i>4</i>	<i>152</i>
melu	76	1	77
asbestit	20	1	21
sumut, huurut, pölyt ja käryt (seokset)	10	-	10
toistotyö	10	-	10
muut kemialliset tekijät (etm.)	7	-	7
metallityön altisteet	5	-	5
tärinä	2	2	4
ionisoimaton säteily	3	-	3
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	3	-	3
lämpötila	2	-	2
kromiryhmän metallit ja niiden yhdisteet	2	-	2
koboltti, nikkeli ja niiden yhdisteet	2	-	2
muut metallit, metallipölyt ja metalliyhdisteet	2	-	2
muut	4	-	4
<i>ohutlevysepäät</i>	<i>91</i>	<i>5</i>	<i>96</i>
melu	38	-	38
asbestit	29	-	29
toistotyö	13	2	15
muut kemialliset tekijät (etm.)	4	-	4
tärinä	2	-	2
ionisoimaton säteily	2	-	2
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	2	2
sumut, huurut, pölyt ja käryt (seokset)	2	-	2
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	1	-	1
kumikemikaalit	-	1	1
<i>paksulevysepät ja rautarakennetyöntekijät</i>	<i>48</i>	<i>-</i>	<i>48</i>
melu	31	-	31
asbestit	15	-	15
koboltti, nikkeli ja niiden yhdisteet	1	-	1
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	-	1
<i>työkaluntekijät ja lukkosepät</i>	<i>100</i>	<i>9</i>	<i>109</i>
melu	45	1	46
toistotyö	13	6	19
metallityön altisteet	9	-	9
muut kemialliset tekijät (etm.)	8	-	8
tärinä	4	-	4
asbestit	4	-	4
tina, lyijy ja niiden yhdisteet	2	-	2
sinkki, kadmium, elohopea, tallium, indium ja yhdisteet	2	-	2
kromiryhmän metallit ja niiden yhdisteet	1	1	2
koboltti, nikkeli ja niiden yhdisteet	2	-	2
synteettiset hartsit ja muovit	2	-	2
sumut, huurut, pölyt ja käryt (seokset)	2	-	2
muut	6	1	7
<i>koneenasettajat ja koneistajat</i>	<i>140</i>	<i>8</i>	<i>148</i>
melu	67	2	69
öljyt ja voiteluaineet	15	-	15
toistotyö	13	2	15
asbestit	12	-	12
muut kemialliset tekijät (etm.)	11	-	11
metallityön altisteet	8	2	10

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
amiinit	2	1	3
alifaattiset aldehydit	2	-	2
kromiryhmän metallit ja niiden yhdisteet	2	-	2
säilytteet ja antimikrobiset aineet	2	-	2
muut	6	1	7
<i>mootoriajoneuvojen ja työkoneiden asentajat ja korjaajat</i>	<i>262</i>	<i>5</i>	<i>267</i>
melu	120	3	123
asbestit	62	-	62
muut kemialliset tekijät (etm.)	17	1	18
toistotyö	15	-	15
öljyt ja voiteluaineet	12	-	12
tärinä	11	-	11
tarkemmin määrittelemättömät orgaaniset liuotinseokset	4	-	4
pesuaineet	2	-	2
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	1	1	2
sumut, huurut, pölyt ja käryt (seokset)	2	-	2
muut	16	-	16
<i>maatalous- ja teollisuuskoneasentajat ja -korjaajat</i>	<i>90</i>	<i>-</i>	<i>90</i>
melu	52	-	52
asbestit	25	-	25
toistotyö	3	-	3
muut kemialliset tekijät (etm.)	2	-	2
muut	8	-	8
<i>sähkölaitteiden asentajat ja korjaajat</i>	<i>178</i>	<i>4</i>	<i>182</i>
melu	64	1	65
asbestit	64	-	64
toistotyö	22	3	25
elektroniikka- ja optiikkatyön altisteet	6	-	6
muut kemialliset tekijät (etm.)	5	-	5
tärinä	3	-	3
epoksidit	2	-	2
karboksyylihapoanhydritit	2	-	2
muut	10	-	10
<i>elektroniikka-asentajat ja -korjaajat</i>	<i>17</i>	<i>9</i>	<i>26</i>
melu	5	-	5
toistotyö	3	2	5
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	3	4
elektroniikka- ja optiikkatyön altisteet	3	1	4
asbestit	2	-	2
muut	3	3	6
<i>linja-asentajat ja -korjaajat</i>	<i>13</i>	<i>-</i>	<i>13</i>
melu	8	-	8
asbestit	3	-	3
muut kemialliset tekijät (etm.)	2	-	2
<i>instrumentintekijät ja instrumenttiasentajat</i>	<i>7</i>	<i>11</i>	<i>18</i>
melu	2	1	3
alifaattisten karboksyylihapojen esterit (mm. akrylaatit)	1	2	3
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	3	3
toistotyö	2	1	3
muut	2	4	6
<i>lasinpuhaltajat ja -leikkaajat ym.</i>	<i>9</i>	<i>5</i>	<i>14</i>
toistotyö	2	1	3

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
melu	2	-	2
asbestit	2	-	2
muut	3	4	7
<i>latojat ja asemoijat</i>	<i>10</i>	<i>5</i>	<i>15</i>
melu	4	1	5
muut kemialliset tekijät (etm.)	3	1	4
asbestit	1	1	2
muut	2	2	4
<i>teurastajat, kalankäsittelijät ym.</i>	<i>12</i>	<i>-</i>	<i>12</i>
toistotyö	6	-	6
melu	2	-	2
muut	4	-	4
<i>leipurit ja kondiittorit</i>	<i>15</i>	<i>28</i>	<i>43</i>
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	6	10	16
jauhot, viljat ja rehut	2	7	9
toistotyö	2	4	6
elintarviketyön altisteet	2	3	5
melu	1	1	2
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	1	2
muut	1	2	3
<i>puutavaran käsittelijät</i>	<i>13</i>	<i>1</i>	<i>14</i>
melu	11	-	11
toistotyö	1	1	2
puunsuoja-aineet	1	-	1
<i>huonekalu- ja koristepuusepät</i>	<i>37</i>	<i>5</i>	<i>42</i>
melu	11	-	11
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	5	1	6
toistotyö	4	2	6
muut kemialliset tekijät (etm.)	4	1	5
asbestit	4	-	4
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	2	-	2
puulajit	2	-	2
muut	5	1	6
<i>konepuusepät</i>	<i>39</i>	<i>5</i>	<i>44</i>
melu	14	2	16
toistotyö	9	2	11
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	7	-	7
muut kemialliset tekijät (etm.)	4	-	4
asbestit	3	-	3
puulajit	1	1	2
Eubacteriales-bakteerit	1	-	1
<i>verhoilijat</i>	<i>5</i>	<i>5</i>	<i>10</i>
toistotyö	2	2	4
tekstiilit	1	1	2
muut	2	2	4
<i>muut rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät</i>	<i>97</i>	<i>18</i>	<i>115</i>
prosessi- ja kuljetustyöntekijät	615	218	833
<i>sulatto- ja sulatusuunitöntekijät</i>	<i>14</i>	<i>-</i>	<i>14</i>
melu	6	-	6
toistotyö	4	-	4
asbestit	3	-	3
kromiryhmän metallit ja niiden yhdisteet	1	-	1

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
<i>sahausprosessinhoitajat</i>	46	14	60
melu	24	3	27
toistotyö	5	2	7
asbestit	5	-	5
homesienet	4	1	5
puulajit	1	2	3
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	3	-	3
luonnonhartsit, -palsamit ja johdann. (paitsi luonnonkumi)	-	2	2
muut	4	4	8
<i>paperimassan ja hakkeen teolliset valmistajat</i>	32	1	33
melu	25	1	26
asbestit	2	-	2
homesienet	2	-	2
toistotyö	2	-	2
kasviperäiset pölyt ja altisteet	1	-	1
<i>paperin ja kartongin teolliset valmistajat</i>	52	5	57
melu	44	5	49
asbestit	3	-	3
muut kemialliset tekijät (etm.)	2	-	2
muut	3	-	3
<i>kemianteollisuuden prosessinhoitajat</i>	26	6	32
melu	10	-	10
muut kemialliset tekijät (etm.)	4	4	8
jauhot, viljat ja rehut	2	-	2
muut	10	2	12
<i>lämmityskattiloiden hoitajat</i>	16	-	16
asbestit	10	-	10
melu	5	-	5
toistotyö	1	-	1
<i>betoni- ym. tuotteiden teolliset valmistajat</i>	24	1	25
melu	10	-	10
asbestit	2	1	3
muut kemialliset tekijät (etm.)	3	-	3
kromiryhmän metallit ja niiden yhdisteet	2	-	2
sementti, betoni	2	-	2
toistotyö	2	-	2
muut	3	-	3
<i>muovituotteiden teolliset valmistajat</i>	33	12	45
toistotyö	8	5	13
muut kemialliset tekijät (etm.)	9	1	10
melu	4	2	6
synteettiset hartsit ja muovit	2	1	3
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	3	-	3
alifaattisten karboksyylihappojen esterit (mm. akrylaatit)	1	1	2
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	2	-	2
muut	4	2	6
<i>painokoneen hoitajat</i>	16	4	20
melu	9	1	10
alifaattisten karboksyylihappojen esterit (mm. akrylaatit)	2	1	3
toistotyö	2	1	3
muut	3	1	4

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
<i>ompelukoneiden hoitajat</i>	2	8	10
melu	1	2	3
toistotyö	-	3	3
asbestit	1	1	2
synteettiset hartsit ja muovit	-	1	1
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	1	1
<i>pesu-, valkaisu- ja värjäyskoneiden hoitajat</i>	3	8	11
muut kemialliset tekijät (etm.)	2	2	4
melu	-	3	3
muut	1	3	4
<i>jalkineiden, laukkujen ym. teolliset valmistajat</i>	6	14	20
toistotyö	2	9	11
melu	3	2	5
muut	1	3	4
<i>liha- ja kalajalosteiden teolliset valmistajat</i>	46	21	67
toistotyö	32	12	44
melu	7	4	11
elintarviketyön altisteet	1	1	2
muut	6	4	10
<i>maitotaloustuotteiden teolliset valmistajat</i>	5	9	14
melu	1	3	4
toistotyö	2	2	4
polysakkaridit	-	2	2
muut	2	2	4
<i>leipomo- ja suklaatuotteiden teolliset valmistajat</i>	9	30	39
jauhot, viljat ja rehut	5	10	15
toistotyö	2	11	13
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	2	1	3
elintarviketyön altisteet	-	3	3
melu	-	2	2
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	2	2
kumikemikaalit	-	1	1
<i>konepaja- ja metallituotteiden kokoonpanijat</i>	23	16	39
melu	10	6	16
toistotyö	4	4	8
muut kemialliset tekijät (etm.)	3	1	4
metallityön altisteet	3	-	3
koboltti, nikkeli ja niiden yhdisteet	1	1	2
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	2	2
muut	2	2	4
<i>sähkölaitteiden kokoonpanijat</i>	19	15	34
toistotyö	5	6	11
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	4	5
synteettiset hartsit ja muovit	3	-	3
melu	1	1	2
karboksyylihapoanhydridit	2	-	2
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	-	2	2
asbestit	2	-	2
muut	5	2	7
<i>veturin- ja moottorivaununkuljettajat</i>	22	-	22
melu	13	-	13
asbestit	9	-	9

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
<i>kuorma-auton ja erikoisajoneuvojen kuljettajat</i>	57	-	57
melu	21	-	21
toistotyö	12	-	12
asbestit	11	-	11
muut kemialliset tekijät (etm.)	5	-	5
jauhot, viljat ja rehut	2	-	2
virukset (etm.)	2	-	2
muut	4	-	4
<i>maanrakennus- ym. koneiden kuljettajat</i>	25	1	26
melu	18	-	18
asbestit	2	-	2
toistotyö	1	1	2
muut	4	-	4
<i>nosturinkuljettajat</i>	10	3	13
melu	6	2	8
asbestit	3	-	3
metallit ja metalliyhdisteet (etm.)	-	1	1
luonnonkumi (Latex)	1	-	1
<i>trukin- ja siirtokoneenkuljettajat</i>	17	2	19
melu	13	2	15
asbestit	2	-	2
toistotyö	2	-	2
<i>muut prosessi- ja kuljetustyöntekijät</i>	112	48	160
muut työntekijät	213	235	448
<i>sairaala- ja hoitoapulaiset</i>	-	13	13
sädesienet (Actinomycetales)	-	4	4
melu	-	2	2
pesuaineet	-	2	2
muut	-	5	5
<i>siivoojat</i>	10	141	151
toistotyö	1	27	28
siivoustyön altisteet	2	22	24
homesienet	1	13	14
melu	2	10	12
muut kemialliset tekijät (etm.)	1	11	12
asbestit	1	9	10
sädesienet (Actinomycetales)	-	9	9
märkä työ	1	7	8
pesuaineet	-	5	5
punkit	-	5	5
kumikemikaalit	-	4	4
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	4	4
amidit (mm. tiuraamisulfidit)	-	2	2
kasviperäiset pölyt ja altisteet	-	2	2
muut	1	11	12
<i>keittiöapulaiset</i>	2	27	29
märkä työ	-	6	6
toistotyö	1	5	6
keittiötyön altisteet	-	5	5
jauhot, viljat ja rehut	-	3	3
punkit	-	3	3

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
melu	-	2	2
muut	1	3	4
<i>kiinteistöhuoltomiehet</i>	<i>74</i>	<i>4</i>	<i>78</i>
melu	28	3	31
asbestit	25	-	25
toistotyö	10	1	11
tarkemmin määrittelemättömät orgaaniset liuotinseokset	2	-	2
muut	9	-	9
<i>maa- ja vesirakennusalan avustavat työntekijät</i>	<i>29</i>	<i>1</i>	<i>30</i>
melu	18	-	18
asbestit	4	-	4
toistotyö	2	1	3
muut	5	-	5
<i>rakennusalan avustavat työntekijät</i>	<i>29</i>	<i>-</i>	<i>29</i>
asbestit	11	-	11
toistotyö	6	-	6
melu	4	-	4
muut kemialliset tekijät (etm.)	4	-	4
muut	4	-	4
<i>pakkaajat, lajittelijat ym.</i>	<i>16</i>	<i>22</i>	<i>38</i>
melu	9	6	15
toistotyö	2	7	9
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	4	4
asbestit	1	1	2
muut	4	4	8
<i>rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät ym.</i>	<i>44</i>	<i>22</i>	<i>66</i>
melu	18	4	22
toistotyö	13	8	21
muut kemialliset tekijät (etm.)	5	4	9
asbestit	4	-	4
homesienet	-	3	3
punkit	3	-	3
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	-	2	2
kasvitautilien torjunta-aineet	1	-	1
liimat (etm.)	-	1	1
<i>muut palvelutyöntekijät</i>	<i>9</i>	<i>5</i>	<i>14</i>
sotilaat	42	-	42
<i>upseerit</i>	<i>28</i>	<i>-</i>	<i>28</i>
melu	20	-	20
kiihtyvyystekijät	2	-	2
muut	6	-	6
<i>opistoupseerit</i>	<i>11</i>	<i>-</i>	<i>11</i>
kiihtyvyystekijät	9	-	9
melu	2	-	2
<i>sotilasammattihenkilöstö</i>	<i>3</i>	<i>-</i>	<i>3</i>
ammatti tuntematon	7	2	9
ammattissa toimimaton	9	43	52
<i>ammattissa toimimaton</i>	<i>9</i>	<i>43</i>	<i>52</i>
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	15	15
märkä työ	1	2	3
elintarvikkeiden käsittely	-	3	3

ammattiala/ammatti/aiheuttaja	miehet	naiset	yhteensä
sädesienet (Actinomycetales)	1	2	3
tarkemmin määrittelemättömät orgaaniset liuotinseokset	1	1	2
synteettiset hartsit ja muovit	1	1	2
jauhot, viljat ja rehut	-	2	2
kasvit	-	2	2
homesienet	1	1	2
muut	4	14	18
yhteensä	4002	2297	6299

(etm.) = (ei tarkemmin määritellyt)

**taulukko 10a Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt
sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan v. 2009**

sosioekonominen asema	tapauksia			tapauksia/10 000 työllistä		
	miehet	naiset	yhteensä	miehet	naiset	yhteensä
1 maataloustyönantajat ja maatalouden yrittäjät	251	107	358	49,8	47,1	49,0
3 ylemmät toimihenkilöt	244	257	501	5,8	8,3	6,9
4 alemmat toimihenkilöt	302	868	1170	13,1	14,3	13,9
5 työntekijät	3189	1020	4209	57,8	39,7	52,1
9 tuntematon	16	45	61	38,4	135,7	81,6
yhteensä	4002	2297	6299	31,9	19,1	25,6

**taulukko 10b Ammattitaudit sosioekonomisen aseman ja
sukupuolen mukaan v. 2009**

sosioekonominen asema	tapauksia			tapauksia/10 000 työllistä		
	miehet	naiset	yhteensä	miehet	naiset	yhteensä
1 maataloustyönantajat ja maatalouden yrittäjät	216	99	315	42,8	43,6	43,1
3 ylemmät toimihenkilöt	115	54	169	2,7	1,7	2,3
4 alemmat toimihenkilöt	152	280	432	6,6	4,6	5,2
5 työntekijät	1820	297	2117	33,0	11,6	26,2
9 tuntematon	8	16	24	19,2	48,2	32,1
yhteensä	2311	746	3057	18,4	6,2	12,4

taulukko 11a Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt sosioekonomisen aseman, sukupuolen ja tautiryhmän mukaan v. 2009

sosioekonominen asema	melu- vam- mat	rasitus- sairau- det	hengitys- tiealler- giat	iho- taudit	asbesti- sairau- det	muut	yhteensä
kaikki							
1 maataloustyönantajat ja maatalouden yrittäjät	49	76	93	44	0	96	358
3 ylemmät toimihenkilöt	113	54	181	49	38	66	501
4 alemmat toimihenkilöt	128	90	343	372	63	174	1170
5 työntekijät	1383	579	548	687	729	283	4209
9 tuntematon	7	2	8	36	0	8	61
yhteensä	1680	801	1173	1188	830	627	6299
miehet							
1 maataloustyönantajat ja maatalouden yrittäjät	45	50	58	21	0	77	251
3 ylemmät toimihenkilöt	109	26	33	20	38	18	244
4 alemmat toimihenkilöt	109	20	41	33	60	39	302
5 työntekijät	1273	374	261	389	704	188	3189
9 tuntematon	6	1	0	5	0	4	16
yhteensä	1542	471	393	468	802	326	4002
naiset							
1 maataloustyönantajat ja maatalouden yrittäjät	4	26	35	23	0	19	107
3 ylemmät toimihenkilöt	4	28	148	29	0	48	257
4 alemmat toimihenkilöt	19	70	302	339	3	135	868
5 työntekijät	110	205	287	298	25	95	1020
9 tuntematon	1	1	8	31	0	4	45
yhteensä	138	330	780	720	28	301	2297

taulukko 11b Ammattitaudit sosioekonomisen aseman, sukupuolen ja tautiryhmän mukaan v. 2009

sosioekonominen asema	melu- vam- mat	rasitus- sairau- det	hengitys- tiealler- giat	iho- taudit	asbesti- sairau- det	muut	yhteensä
kaikki							
1 maataloustyönantajat ja maatalouden yrittäjät	40	63	77	43	0	92	315
3 ylemmät toimihenkilöt	64	13	32	21	30	9	169
4 alemmat toimihenkilöt	74	24	72	183	51	28	432
5 työntekijät	937	206	75	279	551	69	2117
9 tuntematon	4	0	1	15	0	4	24
yhteensä	1119	306	257	541	632	202	3057
miehet							
1 maataloustyönantajat ja maatalouden yrittäjät	36	45	42	20	0	73	216
3 ylemmät toimihenkilöt	64	5	5	7	30	4	115
4 alemmat toimihenkilöt	69	3	11	15	50	4	152
5 työntekijät	895	140	34	163	533	55	1820
9 tuntematon	4	0	0	2	0	2	8
yhteensä	1068	193	92	207	613	138	2311
naiset							
1 maataloustyönantajat ja maatalouden yrittäjät	4	18	35	23	0	19	99
3 ylemmät toimihenkilöt	0	8	27	14	0	5	54
4 alemmat toimihenkilöt	5	21	61	168	1	24	280
5 työntekijät	42	66	41	116	18	14	297
9 tuntematon	0	0	1	13	0	2	16
yhteensä	51	113	165	334	19	64	746

taulukko 12 Hengitystieallergiat: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan ja diagnoosin mukaan v. 2009

toimiala	allerginen alveoliitti	astma	allerginen nuha	kurkunpää- tulehdus	yhteensä
kasvinviljely ja kotieläintalous,					
riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	39	132	53	-	224
metsätalous ja puunkorjuu	-	2	-	-	2
elintarvikkeiden valmistus	-	21	18	-	39
juomien valmistus	-	4	1	-	5
tekstiilien valmistus	-	2	1	-	3
vaatteiden valmistus	-	3	1	-	4
nahan ja nahkatuotteiden valmistus	-	3	1	-	4
sahatavaran sekä puu- ja korkki- tuott. valmist. poislukien huonekalut;					
olki- ja punontatuotteiden valmistus	5	17	6	-	28
paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	1	5	1	-	7
painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	-	-	1	-	1
koksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus	-	1	-	-	1
kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	-	3	1	-	4
lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus	-	1	1	-	2
kumi- ja muovituotteiden valmistus	-	8	-	-	8
muiden ei-metallisten mineraali- tuotteiden valmistus	-	6	2	-	8
metallien jalostus	-	6	1	-	7
metallituotteiden valmistus poislukien koneet ja laitteet	1	30	6	-	37
tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	-	8	2	-	10
sähkölaitteiden valmistus	-	6	3	-	9
muiden koneiden ja laitteiden valmistus	-	16	2	-	18
moottorijoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	-	5	3	-	8
muiden kulkuneuvojen valmistus	-	5	2	-	7
huonekalujen valmistus	-	4	4	-	8
muu valmistus	-	4	-	-	4
koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	-	2	-	-	2
sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	-	2	-	-	2
jätteen keruu, käsittely ja loppusijoitus;					
materiaalien kierrätys	-	1	-	-	1
talonrakentaminen	-	5	-	-	5
maa- ja vesirakentaminen	-	1	-	-	1
erikoistunut rakennustoiminta	-	11	5	-	16
moottorijoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	1	2	10	-	13

toimiala	allerginen alveoliitti	astma	allerginen nuha	kurkunpää- tulehdus	yhteensä
moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa	-	9	5	-	14
vähittäiskauppa poislukien moottoriajoneuvojen ja moottori- pyörien kauppa	-	32	15	-	47
maaliikenne ja putkijohtokuljetus	-	8	-	-	8
vesiliikenne	-	2	-	-	2
varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	-	3	1	-	4
posti- ja kuriiritoiminta	-	1	-	-	1
majoitus	-	2	1	1	4
ravitsemistoiminta	-	19	20	-	39
kustannustoiminta	-	3	-	-	3
ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	-	1	2	-	3
tietopalvelutoiminta	-	1	-	-	1
rahoituspalvelut poislukien vakuutus- ja eläkevakuutustoiminta	-	2	-	-	2
vakuutus-, jälleenvakuutus- ja eläkevakuutustoiminta poislukien pakollinen sosiaalivakuutus	-	-	2	-	2
rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta	-	1	-	-	1
kiinteistöalan toiminta	-	1	1	-	2
lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut	-	1	-	-	1
pääkonttorien toiminta; liikkeenjohdon konsultointi	-	3	3	-	6
arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	-	9	2	-	11
tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	-	3	2	-	5
muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle	-	-	1	-	1
työllistämistoiminta	-	8	-	-	8
kiinteistön- ja maisemanhoito	1	9	2	-	12
julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	1	75	17	1	94
koulutus	3	98	27	-	128
terveyspalvelut	-	133	30	3	166
sosiaalihuollon laitospalvelut	-	10	4	-	14
sosiaalihuollon avopalvelut	-	44	7	-	51
kirjastojen, arkistojen, museoiden ja muiden kulttuurilaitosten toiminta	-	2	-	-	2
urheilutoiminta sekä huvi- ja virkistyspalvelut	-	3	-	-	3
järjestöjen toiminta	1	14	3	1	19
tietokoneiden, henkilökohtaisten ja kotitaloustavaroiden korjaus	-	1	1	-	2
muut henkilökohtaiset palvelut	-	14	10	-	24
kotitalouksien toiminta kotitalous- työntekijöiden työnantajina	-	3	2	-	5
yhteensä	53	831	283	6	1173

taulukko 13 Hengitystieallergiat: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt aiheuttajan ja diagnoosin mukaan v. 2009

aiheuttaja	allerginen alveoliitti	astma	allerginen nuha	kurkunpää- tulehdus	yhteensä
aromaattiset hiilivedyt	-	1	-	-	1
epoksidit	-	-	1	-	1
alifaattiset aldehydit	-	1	-	-	1
karboksyylihapoanhydritit	-	1	1	-	2
alifaattisten karboksyylihappojen esterit (mm. akrylaatit)	-	2	3	-	5
amiinit	-	1	-	-	1
amidit (mm. tiuraamisulfidit)	-	1	-	-	1
isosyanaatit	-	8	1	-	9
polysakkaridit	-	1	-	-	1
orgaaniset rautaryhmän metallien ja mangaanin yhdisteet	-	1	-	-	1
epäorgaaniset rikkiä sisältävät kaasut hydratsiini, sen johdannaiset, epäorg. syanidit sekä vetyperoksidi	-	1	-	-	1
tina, lyijy ja niiden yhdisteet	-	1	-	-	1
sinkki, kadmium, elohopea, tallium, indium ja yhdisteet	-	1	2	-	3
kromiryhmän metallit ja niiden yhdisteet	-	1	1	-	2
koboltti, nikkeli ja niiden yhdisteet	-	1	1	-	2
muut metallit, metallipölyt ja metalliyhdisteet	-	1	1	-	2
metallit ja metalliyhdisteet (etm.)	-	1	-	-	1
tarkemmin määrittelemättömät orgaaniset liuotinseokset	-	1	1	-	2
öljyt ja voiteluaineet	-	2	-	-	2
synteettiset hartsit ja muovit	-	5	2	-	7
luonnonkumi (Latex)	-	1	-	-	1
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	-	5	1	-	6
maalit	-	2	-	-	2
synteettiset liimat	-	-	1	-	1
liimat (etm.)	-	3	1	-	4
hiusväriaineet	-	1	1	-	2
kumikemikaalit	-	2	1	-	3
desinfioimisaineet	-	1	-	-	1
kosmeettiset aineet	-	11	11	-	22
muut käyttötarkoituksen mukaan määritellyt aineet	-	-	2	-	2
piidioksidit	-	2	-	-	2
synteettiset mineraalikuidut	-	1	-	-	1
sementti, betoni	-	2	1	-	3
muut mineraalit ja synteettiset kuidut (etm.)	-	2	-	-	2
tekstiilit	-	4	1	-	5
jauhot, viljat ja rehut	-	30	37	-	67

aiheuttaja	allerginen alveoliitti	astma	allerginen nuha	kurkunpää- tulehdus	yhteensä
puulajit	1	3	3	-	7
kasvit	-	5	5	-	10
kasviperäiset pölyt ja altisteet	-	3	2	-	5
eläinten epiteeli, karvat tai eritteet	-	56	22	-	78
muut eläinperäiset pölyt tai altisteet	-	1	-	-	1
entsyymit	-	-	1	-	1
muualla luetteloimattomat orgaaniset materiaalit (etm.)	2	94	41	1	138
sumut, huurut, pölyt ja käryt (seokset)	-	21	3	-	24
muut kemialliset tekijät (etm.)	-	123	43	1	167
homesienet	48	374	68	4	494
dermatofyytit (silsasienet)	-	2	-	-	2
punkit	-	15	12	-	27
muut biologiset altisteet (etm.)	-	11	7	-	18
maataloustyön altisteet	-	1	-	-	1
kasvinviljelyn ja puutarhatalouden altisteet	1	3	-	-	4
nautakarjatalouden altisteet	1	16	5	-	22
sikatalouden altisteet	-	1	-	-	1
metallityön altisteet	-	1	-	-	1
tuntemattomat tekijät	-	1	-	-	1
yhteensä	53	831	283	6	1173

(etm.) = (ei tarkemmin määritellyt)

**taulukko 14 Ihotaudit: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt
toimialan ja diagnoosin mukaan v. 2009**

toimiala	allerginen kosketus- ihottuma	ärsytys- kosketus- ihottuma	ihon infektio- taudit	proteiinikosketus- ihottuma tai kosketusurtikaria	muut iho- taudit	yhteensä
kasvinviljely ja kotieläin- talous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	19	24	3	32	33	111
metsätalous ja puunkorjuu	2	1	-	-	-	3
kaivostoimintaa palveleva toiminta	3	-	-	-	-	3
elintarvikkeiden valmistus	7	11	-	6	14	38
juomien valmistus	-	-	1	-	-	1
tekstiilien valmistus	-	1	-	-	3	4
vaatteiden valmistus	2	-	-	-	-	2
nahan ja nahkatuotteiden valmistus	-	2	-	-	2	4
sahatavaran, puu- ja korkkituott. valmistus						
poislukien huonekalut; olki- ja punontatuott. valmist.	5	2	1	-	13	21
paperin, paperi- ja kartonki- tuotteiden valmistus	-	-	-	-	2	2
painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	3	2	1	-	2	8
kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	5	2	-	-	3	10
lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus	1	-	-	-	1	2
kumi- ja muovituotteiden valmistus	6	3	1	-	9	19
muiden ei-metallisten mineraalituott. valmistus	5	1	-	-	4	10
metallien jalostus	6	1	-	-	1	8
metallituotteiden valmistus						
poislukien koneet ja laitteet	19	9	-	-	21	49
tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	3	-	-	-	7	10
sähkölaitteiden valmistus	8	-	-	1	3	12
muiden koneiden ja laitteiden valmistus	19	12	-	1	14	46
moottoriajoneuvojen, perä- vaunujen ja puoliperä- vaunujen valmistus	2	-	-	-	-	2
muiden kulkuneuvojen valmist.	3	2	-	-	1	6
huonekalujen valmistus	1	-	-	-	-	1
muu valmistus	3	-	-	-	-	3
koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	-	1	-	-	1	2
sähkö-, kaas- ja lämpöhuolto, jäähdytys- liiketoiminta	1	-	-	1	-	2
talonrakentaminen	22	7	-	-	12	41

toimiala	allerginen kosketus- ihottuma	ärsytys- kosketus- ihottuma	ihon infektio- taudit	proteiinikosketus- ihottuma tai kosketusurtikaria	muut iho- taudit	yhteensä
maa- ja vesirakentaminen	1	-	1	-	1	3
erikoistunut rakennustoiminta	16	7	-	-	20	43
moottoriajoneuvojen ja moot- toripyörien tukku- ja vähit- täiskauppa sekä korjaus	5	10	-	-	4	19
tukkukauppa poislukien moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa	4	1	2	-	4	11
vähittäiskauppa poislukien moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa	25	13	1	-	38	77
maaliikenne ja putkijohtokuljetus	3	2	-	-	3	8
vesiliikenne	1	-	-	2	-	3
ilmaliikenne	1	-	-	-	1	2
varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	-	-	-	-	1	1
posti- ja kuriiritoiminta	4	-	-	-	4	8
majoitus	2	4	-	2	4	12
ravitsemistoiminta	4	16	-	1	23	44
kustannustoiminta	1	1	-	-	-	2
radio- ja televisiotoiminta	-	-	-	1	-	1
rahoituspalvelut						
poislukien vakuutus- ja eläkevakuutustoiminta	2	1	-	-	3	6
kiinteistöalan toiminta	-	3	1	-	1	5
lakiasiaain- ja laskentatoimen palvelut	-	-	-	-	1	1
arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	2	2	-	-	8	12
tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	2	-	1	2	1	6
mainostoiminta ja markkinatutkimus	-	-	-	-	1	1
vuokraus- ja leasingtoiminta	-	-	1	-	-	1
työllistämistoiminta	2	1	-	-	5	8
matkatoimistojen ja matkan- järjestäjien toiminta; varauspalvelut	1	-	-	-	-	1
turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut	1	-	-	-	-	1
kiinteistön- ja maisemanhoito	13	8	-	1	7	29
hallinto- ja tukipalvelut						
liike-elämälle	-	-	-	-	1	1
julkinen hallinto ja maan- puolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	14	12	4	-	27	57
koulutus	11	11	2	4	19	47

toimiala	allerginen kosketus- ihottuma	ärsytys- kosketus- ihottuma	ihon infektio- taudit	proteiinikosketus- ihottuma tai kosketusurtikaria	muut iho- taudit	yhteensä
terveyspalvelut	44	57	33	2	63	199
sosiaalihuollon laitospalvelut	2	5	49	-	7	63
sosiaalihuollon avopalvelut	2	11	17	-	10	40
urheilutoiminta sekä hui- ja virkistyspalvelut	-	1	-	-	1	2
järjestöjen toiminta	1	2	1	-	3	7
tietokoneiden, henkilö- kohtaisten ja kotitalous- tavaroiden korjaus	1	-	-	-	1	2
muut henkilökohtaiset palvelut	17	13	-	2	10	42
kotitalouksien toiminta kotitaloustyöntekijöiden työnantajina	2	1	-	-	-	3
yhteensä	329	263	120	58	418	1188

taulukko 15 Ihotaudit: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt aiheuttajan ja diagnoosin mukaan v. 2009

aiheuttaja	allerginen kosketus- ihottuma	ärsytys- kosketus- ihottuma	ihon infektio- taudit	proteiini- kosketus- ihottuma tai kosketus- urtikaria	muut iho- tau- dit	yhteensä
lämpötila	-	2	-	-	2	4
ilmanvaihto	-	1	-	-	-	1
hautuminen	-	3	-	-	1	4
ionisoimaton säteily	-	-	-	-	1	1
alifaattiset hiilivedyt	1	-	-	-	-	1
alisykliset hiilivedyt	1	-	-	-	-	1
hiilivedyt (etm.)	-	-	-	-	1	1
yksiarvoiset alkoholit	1	-	-	-	-	1
epoksidit	6	-	-	-	-	6
alifaattiset aldehydit	14	-	-	-	1	15
aromaattiset aldehydit	1	-	-	-	-	1
karboksyylihappoanhydridit	-	-	-	2	-	2
karboksyylihapot ja karboksyyli- happojohdannaiset (etm.)	1	-	-	-	-	1
alifaattisten karboksyyli- happojen esterit (mm. akrylaatit)	14	-	-	-	3	17
amiinit	8	1	-	-	-	9
amidit (mm. tiuraamisulfidit)	8	-	-	-	1	9
isosyanaatit	5	-	-	-	-	5
tioureat ja orgaaniset ammonium- yhdisteet	1	-	-	-	-	1
heterosykliset yhdisteet (rikki renkaassa)	3	-	-	-	-	3
polysakkaridit	-	-	-	1	-	1
epäorgaaniset emäkset	1	1	-	-	2	4
epäorgaaniset hapot ja emäkset (etm.)	-	-	-	-	1	1
boori ja sen yhdisteet	-	-	-	-	1	1
hiili ja pii	-	-	-	-	1	1
arseeni ja sen yhdisteet	-	1	-	-	-	1
fosfori, antimoni, vismutti ja niiden yhdisteet	-	1	-	-	-	1
rikki, rikkihiili ja ammoniumsulfaatti- johdannaiset	1	-	-	1	-	2
tina, lyijy ja niiden yhdisteet	-	-	-	-	2	2
sinkki, kadmium, elohopea, tallium, indium ja niiden yhdisteet	1	-	-	-	-	1
kromiryhmän metallit ja niiden yhdisteet	14	-	-	-	4	18
koboltti, nikkeli ja niiden yhdisteet	16	-	-	-	10	26
muut metallit, metallipölyt ja metalliyhdisteet	-	-	-	-	2	2

aiheuttaja	allerginen kosketus- ihottuma	ärsytys- kosketus- ihottuma	ihon infektio- taudit	proteiini- kosketus- ihottuma tai kosketus- urtikaria	muut iho- tau- dit	yhteensä
tarkemmin määrittelemättömät						
orgaaniset liuotinseokset	-	4	-	-	3	7
öljyt ja voiteluaineet	3	24	1	-	11	39
maaöljy (raakaöljy)	1	-	-	-	-	1
kasvitautilien torjunta-aineet	-	-	-	-	1	1
synteettiset hartsit ja muovit	28	2	-	-	3	33
luonnonkumi (Latex)	-	1	-	5	1	7
luonnonhartsit, -palsamit ja niiden johdannaiset (paitsi luonnonkumi)	4	-	-	-	-	4
hartsit, muovit ja niiden johdannaiset (etm.)	10	4	-	-	7	21
maalit	2	-	-	-	6	8
lakat	1	-	-	-	-	1
puunsuoja-aineet	1	-	-	-	-	1
tasoitteet, tiivistysmassat ja kitit	-	-	-	-	1	1
synteettiset liimat	1	-	-	-	1	2
liimat (etm.)	1	1	-	-	2	4
kumit	-	-	-	-	1	1
tekstiiliväriaineet	1	-	-	-	-	1
painoväriaineet ja toimistokoneiden väriaineet	-	1	-	-	-	1
turkiseväriaineet	1	-	-	-	-	1
hiusväriaineet	1	-	-	-	-	1
p-fenyleenidiamiini (PPD)	5	-	-	-	-	5
muut väriaineet (paitsi edellä mainitut)	1	-	-	-	1	2
lääkeaineet	2	-	-	-	-	2
kumikemikaalit	23	1	-	-	6	30
pesuaineet	-	24	-	-	13	37
desinfiomisaineet	-	3	-	-	6	9
kosmeettiset aineet	9	9	-	-	7	25
hajusteet ja aromiaineet	2	-	-	-	2	4
säilytteet ja antimikrobiset aineet	9	-	-	-	1	10
muut käyttötarkoituksen mukaan määritellyt aineet	8	8	1	-	15	32
synteettiset mineraalikuidut	-	-	-	-	1	1
sulfaattimineraalit	-	1	-	-	-	1
sementti, betoni	-	3	-	-	4	7
tekstiilit	2	-	-	-	1	3
jauhot, viljat ja rehut	-	1	-	8	4	13
puulajit	2	1	-	-	3	6
kasvit	6	1	-	2	4	13
kasviperäiset pölyt ja altisteet	1	2	-	1	2	6
eläinten epiteeli, karvat tai eritteet	-	-	-	30	5	35
muut eläinperäiset pölyt tai altisteet	-	1	-	3	3	7

aiheuttaja	allerginen kosketus- ihottuma	ärsytys- kosketus- ihottuma	ihon infektio- taudit	proteiini- kosketus- ihottuma tai kosketus- urtikaria	muut iho- tau- dit	yhteensä
muualla luetteloimattomat						
orgaaniset materiaalit (etm.)	3	3	-	-	17	23
sumut, huurut, pölyt ja käryt						
(seokset)	-	1	-	-	2	3
märkä työ	-	79	-	-	12	91
likainen työ	-	16	-	-	2	18
elintarvikkeiden käsittely	-	8	-	2	2	12
muut kemialliset tekijät (etm.)	61	28	1	-	112	202
homesienet	-	1	-	1	17	19
dermatofyytit (siltsienet)	-	-	5	-	-	5
Eubacteriales-bakteerit	-	-	3	-	1	4
sädesienet (Actinomycetales)	-	-	1	-	-	1
bakteerit (etm.)	-	-	1	-	-	1
poxvirukset	-	-	2	-	-	2
muut virukset	-	-	2	-	1	3
punkit	-	-	99	-	2	101
hyönteiset	-	-	-	-	1	1
muut biologiset altisteet (etm.)	-	-	3	-	7	10
ihon poikkeava hankautuminen	-	3	-	-	-	3
maataloustyön altisteet	1	-	-	-	-	1
kasvinviljelyn ja						
puutarhatalouden altisteet	2	3	-	-	3	8
nautakarjatalouden altisteet	7	2	-	2	14	25
sikatalouden altisteet	2	-	-	-	1	3
siipikarjatalouden altisteet	1	-	-	-	-	1
porotalouden altisteet	-	-	-	-	1	1
metsätaloustyön altisteet	1	-	-	-	-	1
elintarviketyön altisteet	3	2	-	-	7	12
tekstiili- ja vaatetyön altisteet	-	1	-	-	1	2
nahkatyön altisteet	-	1	-	-	-	1
painotyön altisteet	-	1	1	-	1	3
metallityön altisteet	8	3	-	-	19	30
elektroniikka- ja optiikkatyön						
altisteet	3	-	-	-	8	11
keittiötyön altisteet	6	3	-	-	20	29
siivoustyön altisteet	5	5	-	-	14	24
rakennustyön altisteet	4	1	-	-	2	7
tuntemattomat tekijät	-	-	-	-	3	3
yhteensä	329	263	120	58	418	1188

(etm.) = (ei tarkemmin määritellyt)

taulukko 16 Asbestisairaudet: Ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt toimialan ja diagnoosin mukaan v. 2009

toimiala	hengitys- elinten syöpä	meso- teli- ooma	muu syöpä	asbes- toosi	keuhko- pussin kiinnikkeet ja pak- suuntumat	muut	yhteensä
metsätalous ja puunkorjuu	-	-	-	-	2	-	2
metallimalmien louhinta	-	-	-	-	2	1	3
muu kaivostoiminta ja louhinta	-	-	-	1	5	-	6
elintarvikkeiden valmistus	-	1	-	2	6	1	10
tekstiilien valmistus	1	-	-	-	1	-	2
vaatteiden valmistus	1	-	-	-	1	-	2
sahatavaran sekä puu- ja korkki- tuott. valmist. poislukien huonekalut; olki- ja punontatuotteiden valmistus	-	3	-	3	8	1	15
paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	4	1	-	2	25	2	34
painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	-	-	-	-	1	-	1
koksin ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus	-	-	-	-	1	-	1
kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	-	-	-	-	3	1	4
kumi- ja muovituotteiden valmistus	-	-	-	-	5	-	5
muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	2	-	1	1	17	-	21
metallien jalostus	2	1	-	-	10	2	15
metallituotteiden valmistus poislukien koneet ja laitteet	1	3	-	2	18	3	27
tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	-	-	-	-	2	-	2
sähkölaitteiden valmistus	-	-	-	1	6	-	7
muiden koneiden ja laitteiden valmistus	1	2	-	2	18	1	24
moottorijoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus	-	1	-	-	3	-	4
muiden kulkuneuvojen valmistus	4	8	1	13	26	7	59
huonekalujen valmistus	-	-	-	1	2	-	3
muu valmistus	-	2	-	-	-	-	2
koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	3	1	-	-	3	-	7
sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	-	2	-	5	17	2	26
veden otto, puhdistus ja jakelu	-	-	-	-	1	-	1
jätteen keruu, käsittely ja loppusijoitus; materiaalien kierrätys	-	-	-	-	2	1	3
talonrakentaminen	24	9	-	16	72	8	129
maa- ja vesirakentaminen	-	-	-	-	7	-	7
erikoistunut rakennustoiminta	15	10	2	9	81	7	124
moottorijoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	1	-	-	1	12	4	18

toimiala	hengitys- elinten syöpä	meso- teli- ooma	muu syöpä	asbes- toosi	keuhko- pussin kiinnikkeet ja pak- suuntumat	muut	yhteensä
tukkukauppa poislukien moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa	1	3	-	1	9	1	15
vähittäiskauppa poislukien moottoriajoneuvojen ja moottori- pyörien kauppa	4	-	-	4	15	2	25
maaliikenne ja putkijohtokuljetus	1	-	-	1	6	1	9
vesiliikenne	-	3	-	-	6	1	10
varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	4	1	-	5	18	4	32
posti- ja kuriiritoiminta	-	-	-	-	1	1	2
ravitsemistoiminta	1	-	-	-	-	-	1
kustannustoiminta	-	-	-	-	2	-	2
radio- ja televisiotoiminta	-	-	-	-	1	-	1
televiestintä	-	-	-	-	4	-	4
ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	-	-	-	-	1	-	1
rahoituspalvelut poislukien vakuutus- ja eläkevakuutustoiminta	1	-	-	3	10	1	15
kiinteistöalan toiminta	1	1	-	2	4	-	8
lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut	-	-	-	-	1	-	1
pääkonttorien toiminta; liikkeenjohdon konsultointi	1	-	-	-	2	-	3
arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	4	6	-	5	45	5	65
tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	-	-	-	-	1	-	1
vuokraus- ja leasingtoiminta	-	-	-	-	1	-	1
turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut	-	-	-	-	1	-	1
kiinteistön- ja maisemanhoito	4	1	-	-	5	-	10
hallinto- ja tukipalvelut liike-elämälle	1	-	-	-	-	-	1
julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	4	1	-	5	19	5	34
koulutus	-	-	-	-	8	-	8
terveyspalvelut	-	-	-	-	11	1	12
sosiaalihuollon avopalvelut	-	1	-	-	-	-	1
järjestöjen toiminta	1	-	-	-	-	-	1
kotitalouksien toiminta kotitalous- työntekijöiden työnantajina	-	-	-	-	1	1	2
yhteensä	87	61	4	85	529	64	830

**taulukko 17 Muut ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt,
diagnoosin ja sukupuolen mukaan v. 2009**

**table 17 Recognized and suspected other occupational diseases by diagnosis
and gender in 2009**

tauti/ disease	miehet/ men	naiset/ women	yh- teensä/ total	ammatti- taudit/occup. Diseases N/%
<i>tartunta- ja loistaudit / infectious and parasitic diseases</i>	87	60	147	122/83,0
myyräkuume / epidemic nephritis	68	18	86	
tuberkuloosi / tuberculosis	3	31	34	
jänisrutto / tularemia	13	4	17	
muut (aiheuttaja bakteerit)/ others (caused by bacteria)	-	7	7	
muut (aiheuttaja virukset)/ others (caused by viruses)	3	-	3	
<i>kasvaimet / neoplasms</i>	6	-	6	2/33,3
<i>veren ja verta muodostavien elinten sairaudet sekä eräät immuunimekanismin häiriöt / disorders of the haematopoietic and immune system</i>	4	1	5	0/0,0
<i>mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt / mental and behavioural disorders</i>	3	1	4	0/0,0
<i>hermoston sairaudet / diseases of the nervous system</i>	14	1	15	3/20,0
toksinen aivosairaus / toxic encephalopathy	7	-	7	
monihermosairaudet / polyneuropathy	3	-	3	
muut / others	4	1	5	
<i>silmän ja sen apuelinten sairaudet / diseases of the eye</i>	19	17	36	13/36,1
sidekalvon tulehdukset / conjunctivitis	5	12	17	
UV-säteilyn aiheuttama silmävamma / keratoconjunctivitis caused by UV-light	11	-	11	
muut / others	3	5	8	
<i>verenkiertoelinten sairaudet / diseases of the circulatory system</i>	47	3	50	21/42,0
valkosormisuus (tärinään liittyvä) / hand and arm vibration syndrome	46	3	49	
muut / others	1	-	1	
<i>hengityselinten sairaudet / diseases of the respiratory system</i>	77	121	198	17/8,6
vasomotorinen ja/tai allerginen nuha / vasomotor and/or allergic rhinitis	24	66	90	
ODTS/ organic dust toxic syndrome	4	3	7	
kivipölykeuhko / silicosis	9	-	9	
muut ylähengitysteiden ärsytys- ja yliherkkyysoireet/ other irritant and hypersensitivity symptom of the upper respiratory tract	25	43	68	
muut / others	15	9	24	
<i>ruuansulatuselinten sairaudet / diseases of the gastrointestinal organs</i>	1	1	2	1/50,0
<i>tuki- ja liikuntaelinten sairaudet / diseases of the musculoskeletal system</i>	11	1	12	3/25,0
<i>vammat ja myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset / injury, poisoning and other external outcomes</i>	26	16	42	6/14,3
liuottimien myrkyvaikutukset / toxic effects of solvents	1	-	1	
myrkytykset / poisoning	3	2	5	
muut vammat / others	22	14	36	
<i>muut tai tarkemmin määrittelemättömät/ others and unspecified diseases</i>	31	79	110	14/12,7
yhteensä / total	326	301	627	202/32,2

*ihoinfektiot ja -vammat on luokiteltu muihin pääluokkiin / skin infections and skin injuries are included under other headings, % = ammattitautien osuus kaikista tautiryhmän tapauksista / proportion of recognized occupational diseases

**taulukko 18 Suomen Euroopan unioniin (EU) ilmoittamat ammattitaudit
EU:n ammattitautiluokituksen ja sukupuolen mukaan v. 2009**
**table 18 Occupational diseases according to the classification of
European Union and gender in 2009**

koodi/ code	tauti/disease	miehet/ men	naiset/ women	yhteensä/ total
1	<i>seuraavien kemiallisten tekijöiden aiheuttamat sairaudet: / diseases caused by the following chemical agents:</i>			
100	akrylinitriili / acrylonitrile	41	25	66
101	arseeni ja sen yhdisteet / arsenic or compounds thereof	-	-	-
102	beryllium (glusinium) ja sen yhdisteet / beryllium (glucinium) or compounds thereof	2	-	2
		-	-	-
103.01	hiilimonoksidi / carbon monoxide	-	-	-
103.02	hiilioksidikloridi / carbon oxychloride	1	-	1
104.01	syaanivety / hydrocyanic acid	-	-	-
104.02	syandidit ja syanidiyhdisteet / cyanides or compounds thereof	-	-	-
104.03	isosyanaatit / isocyanates	6	6	12
105	kadmium ja sen yhdisteet / cadmium or compounds thereof	-	-	-
106	kromi ja sen yhdisteet / chromium or compounds thereof	10	1	11
107	elohopea ja sen yhdisteet / mercury or compounds thereof	-	-	-
108	mangaani ja sen yhdisteet / manganese or compounds thereof	-	-	-
109.01	typpihappo / nitric acid	-	-	-
109.02	typen oksidit / oxides of nitrogen	-	-	-
109.03	ammoniakki / ammonia	-	-	-
110	nikkeli ja sen yhdisteet / nickel or compounds thereof	4	-	4
111	fosfori ja sen yhdisteet / phosphorus or compounds thereof	-	1	1
112	lyijy ja sen yhdisteet / lead or compounds thereof	-	-	-
113.01	rikin oksidit / oxides of sulphur	-	-	-
113.02	rikkihappo / sulphuric acid	-	-	-
113.03	rikkihiili / carbon disulphide	-	-	-
114	vanadiini ja sen yhdisteet / vanadium or compounds thereof	-	-	-
115.01	kloori / chlorine	-	-	-
115.02	bromi / bromine	-	-	-
115.04	jodi / iodine	-	-	-
115.05	fluori ja sen yhdisteet / fluorine or compounds thereof	-	-	-
116	alifaattiset ja alisykliset hiilivedyt, jotka ovat peräisin liuotinbensiinistä tai bensinistä / aliphatic or alicyclic hydrocarbons derived from petroleum spirit or petrol	-	-	-
117	alifaattiset ja alisykliset halogeenihiilivedyt / halogenated derivates of aliphatic or alicyclic hydrocarbons	-	1	1
118	butanoli, metanoli ja isopropanoli / butyl, methyl and isopropyl alcohol	-	-	-
119	etyleeniglykoli, dietyleeniglykoli, 1,4-butaanidioli ja glykolin ja glyserolin nitro johdannaiset / ethylene glycol, diethylene glycol, 1,4-butanediol and the nitrated derivates of the glycols and of glycerol	-	-	-

koodi/ code	tauti/disease	miehet/ men	naiset/ women	yhteensä/ total
120	metyylietteri, etyylietteri, isopropylietteri, vinyyli- etteri, dikloori-isopropylietteri, guajakoli jne./ methyl ether, ethyl ether, isopropyl ether, vinyl ether, dichloroisopropyl ether, guaiacol etc.	-	-	-
121	asetoni, klooriasetoni, bromiasetoni, heksafluoriasetoni, metyylietyyliketoni, metyyli-n-butyliketoni jne./ acetone, chloroacetone, bromoacetone, hexafluoroacetone, methyl ethyl ketone, methyl n-butyl ketone etc.	-	-	-
122	orgaaniset fosforiesterit / organophosphorus esters	-	-	-
123	orgaaniset hapot / organic acids	-	1	1
124	formaldehydi / formaldehyde	7	6	13
125	alifaattisten hiilivetyjen nitrojohtannaiset / aliphatic nitrated derivatives	-	-	-
126.01	bentseeni ja sen homologit (rakennekaava: C _n H _{2n-6}) / benzene or counterparts thereof (the counterparts of benzene are defined by the formula: C _n H _{2n-6})	-	1	1
126.02	naftaleeni ja sen homologit (rakennekaava: C _n H _{2n-12}) / naphthalene or naphthalene counterparts (the counterparts of naphthalene are defined by the formula: C _n H _{2n-12})	-	-	-
126.03	vinylibentseeni ja divinylibentseeni / vinylbenzene and divinylbenzene	-	-	-
127	aromaattisten hiilivetyjen halogeenijohdannaiset / halogenated derivatives of aromatic hydrocarbons	-	-	-
128.01	fenolit ja niiden homologit sekä näiden halogeeni- johdannaiset / phenols or counterparts or halogenated derivatives thereof	-	-	-
128.02	naftolit ja niiden homologit sekä näiden halogeeni- johdannaiset / naphthols or counterparts or halogenated derivatives thereof	-	-	-
128.03	alkyliaryylioksidien halogeenijohdannaiset / halogenated derivatives of the alkylaryl oxides	-	-	-
128.04	alkyliaryylisulfonaattien halogeenijohdannaiset / halogenated derivatives of the alkylaryl sulfonates	-	-	-
128.05	bentsokinonit / benzoquinones	-	-	-
129.01	aromaattiset amiinit ja hydratsiinit sekä näiden halogeeni-, fenoli-, nitratoidut, nitratut ja sulfonaatti- johdannaiset / aromatic amines or aromatic hydrazines or halogenated, phenolic, nitrified, nitrated or sulfonated derivatives thereof	4	6	10
129.02	alifaattiset amiinit ja niiden halogeenijohdannaiset / aliphatic amines and halogenated derivatives thereof	4	2	6
130.01	aromaattisten hiilivetyjen nitrojohtannaiset / nitrated derivates of aromatic hydrocarbons	-	-	-
130.02	fenolien ja niiden homologien nitrojohtannaiset / nitrated derivates of phenols or their counterparts	-	-	-
131	antimoni ja sen johdannaiset / antimony and derivatives thereof	-	-	-
132	typpihapon esterit / nitric acid esters	-	-	-
133	rikkivety / hydrogen sulphide	-	-	-
135	muihin ryhmiin kuulumattomien orgaanisten liuottimien aiheuttamat enkefalopatiat / encephalopathies due to organic solvents which do not come under other headings	2	-	2

koodi/ code	tauti/disease	miehet/ men	naiset/ women	yhteensä/ total
136	muihin ryhmiin kuulumattomien orgaanisten liuottimien aiheuttamat polyneuropatiat / polyneuropathies due to organic solvents which do not come under other headings	1	-	1
2	<i>muihin ryhmiin kuulumattomien aineiden ja tekijöiden aiheuttamat ihotaudit / skin diseases caused by substances and agents not included under other headings</i>	157	201	358
201	ihotaudit ja -syövät, joiden aiheuttaja on: / skin diseases and skin cancers caused by:	-	-	-
201.01	noki / soot	-	-	-
201.02	terva / tar	-	-	-
201.03	bitumi / bitumen	-	-	-
201.04	piki / pitch	-	-	-
201.05	antraseeni ja sen yhdisteet / anthracene or compounds thereof	-	-	-
201.06	mineraaliöljyt ja muut öljyt / mineral and other oils	24	2	26
201.07	parafiini / crude paraffin	-	-	-
201.08	karbatsoli ja karbatsoliyhdisteet / carbazole or compounds thereof	-	-	-
201.09	kivihiilitislauksen sivutuotteet / by-products of the distillation of coal	-	-	-
202	muihin ryhmiin kuulumattomien tieteellisesti tunnettujen allergeenien tai ärsyttävien aineiden aiheuttamat työperäiset ihotaudit / occupational skin ailments caused by scientifically recognized allergy provoking or irritative substances not included under other headings	133	199	332
3	<i>muihin ryhmiin kuulumattomien aineiden ja tekijöiden hengittämisestä aiheutuvat taudit / diseases caused by the inhalation of substances and agents not included under other headings</i>	696	176	872
301	hengityselinten taudit ja syövät: / diseases of the respiratory system and cancers:	-	-	-
301.11	silikoosi / silicosis	6	-	6
301.12	silikotuberkuloosi / silicosis combined with pulmonary tuberculosis	-	-	-
301.21	asbestoosi / asbestosis	64	-	64
301.22	asbestipölyn aiheuttama mesoteliooma / mesothelioma following the inhalation of asbestos dust	57	1	58
301.31	silikaattipölyn aiheuttamat pneumokonioosit / pneumoconioses caused by dusts of silicates	-	-	-
302	keuhkosyöpä asbestin komplikaationa / complication of asbestos in the form of bronchial cancer	1	-	1
303	sintrattujen metallipölyjen aiheuttamat hengityselinsairaudet / broncho-pulmonary ailments caused by dusts from sintered metals	-	-	-
304.01	ulkosyntyiset allergiset alveoliitit / extrinsic allergic alveolites	19	16	35
304.02	puuvilla-, pellava-, hamppu-, juutti-, sisal- ja sokeriruokopölyn ja -kuitujen aiheuttamat keuhkosairaudet / lung diseases caused by the inhalation of dusts and fibres from cotton, flax, hemp, jute, sisal and bagasse	-	-	-

koodi/ code	tauti/disease	miehet/ men	naiset/ women	yhteensä/ total
304.04	koboltti-, tina-, barium- ja grafiittipölyn aiheuttamat hengityselintaudit / respiratory ailments caused by the inhalation of dust from cobalt, tin, barium and graphite	-	-	-
304.05	sideroosi / siderosis	-	-	-
304.06	allergeeneiksi johdonmukaisesti todettujen aineiden hengittämistä aiheuttavat työperäiset allergiset astmat / allergic asthmas caused by the inhalation of substances consistently recognised as causing allergies and inherent to the type of work	42	98	140
304.07	allergeeneiksi johdonmukaisesti todettujen aineiden hengittämistä aiheuttavat työperäiset allergiset nuhat / allergic rhinitis caused by the inhalation of substances consistently recognised as causing allergies and inherent to the type of work	25	45	70
305.01	puupölyn aiheuttama ylempien hengitysteiden syöpä / cancerous diseases of the upper respiratory tract caused by dust from wood	1	-	1
306	asbestin aiheuttamat keuhkopussin sairaudet, joihin liittyy hengityselinten restriktio / fibrotic diseases of the pleura, with respiratory restriction, caused by asbestos	444	16	460
307	kaivostyöläisten obstruktiivinen krooninen bronkiitti tai emfyseema / chronic obstructive bronchitis or emphysema in miners working in underground coal mines	-	-	-
308	asbestipölyn hengittämistä aiheutuva keuhkosyöpä / lung cancer following the inhalation of asbestos dust	37	-	37
309	alumiinin tai alumiiniyhdisteiden pölyn tai höyryn aiheuttamat hengityselinten sairaudet / broncho-pulmonary ailments caused by dusts of fumes from aluminium or compounds thereof	-	-	-
310	tuomaskuonan aiheuttamat hengityselinten sairaudet / broncho-pulmonary ailments caused by dusts from basic slags	-	-	-
4	<i>infektio- ja loistaudit: / infectious and parasitic diseases:</i>	85	133	218
401	eläinten ja eläinten jätösten aiheuttamat infektio- ja loistaudit / infectious or parasitic diseases transmitted to man by animals or remains of animals	3	82	85
402	jäykkäkouristus / tetanus	-	-	-
403	luomatauti / brucellosis	-	-	-
404	virushepatiitti / viral hepatitis	-	-	-
405	tuberkuloosi / tuberculosis	1	14	15
406	ameebatauti / amoebiasis	-	-	-
407	muut työperäiset tartuntataudit henkilöillä, joiden työssä on osoitettu olevan tartuntavaara / other infectious diseases caused by work for which a risk of infection has been proven	81	37	118

koodi/ code	tauti/disease	miehet/ men	naiset/ women	yhteensä/ total
5	<i>seuraavien fysikaalisten tekijöiden aiheuttamat taudit: / diseases caused by the following physical agents:</i>	1279	164	1443
502.01	lämpösäteilyn aiheuttama harmaakahi / cataracts caused by heat radiation	-	-	-
502.02	ultraviolettisäteilyn aiheuttamat sidekalvon sairaudet / conjunctival ailments following exposure to ultraviolet radiation	-	-	-
503	melun aiheuttama huonokuuloisuus tai kuurous / hypoacusis or deafness caused by noise	1068	51	1119
504	ilmanpaineen tai paineenlaskun aiheuttamat sairaudet / diseases caused by atmospheric compression or decompression	-	-	-
505.01	mekaanisen värinän aiheuttamat käsien ja ranteiden luusto- ja nivelsairaudet / osteoarticular diseases of the hands and wrists caused by mechanical vibration	-	-	-
505.02	mekaanisen värinän aiheuttamat hermostollisiin verisuonihäiriöihin liittyvät (angioneuroottiset) sairaudet / angioneurotic diseases caused by mechanical vibration	19	2	21
506.1	puristuksen aiheuttamat limapussitulehdukset / diseases of the periarticular sacs due to pressure	-	-	-
506.11	polvilumpion edessä sijaitsevan limapussin tulehdus (prepatellaaribursiitti) ja polvilumpion alaisen limapussin tulehdus (subpatellaaribursiitti) / pre-patellar and sub-patellar bursitis	3	-	3
506.12	kyynärlisäkkeen limapussitulehdus / olecranon bursitis	1	-	1
506.13	olkapään limapussitulehdus / shoulder bursitis	-	-	-
506.21	ylikuormituksesta johtuvat jännetupen tulehdukset / diseases due to overstraining of the tendon sheaths	79	38	117
506.22	ylikuormituksesta johtuvat janteen ympäriskudoksen tulehdukset / diseases due to overstraining of the peritendineum	-	-	-
506.23	ylikuormituksesta johtuvat janteen tai lihaksen kiinnittymiskohtien tulehdukset / diseases due to overstraining of the muscular and tendinous insertions	96	57	153
506.3	pitkäkestoisen polvillaan tai kyykyssä työskentelyn aiheuttamat nivelkierukkavauriot / meniscus lesions following extended periods of work in a kneeling or squatting position	-	-	-
506.4	hermon puristumisesta aiheutuva halvaus / paralysis of the nerves due to pressure	-	1	1
506.45	rannekanavaoireyhtymä / carpal tunnel syndrome	13	15	28
507	kaivostyöläisen silmävärve / miner's nystagmus	-	-	-
508	ionisoivan säteilyn aiheuttamat sairaudet / diseases caused by ionizing radiation	-	-	-
<i>taudit, jotka eivät sisälly luokitukseen / diseases not included to the European schedule</i>		53	47	100
yhteensä / total		2311	746	3057

taulukko 19 Ammattitaudit sukupuolen ja EODS (European Occupational Diseases Statistics) tautikoodin mukaan v. 2009
table 19 Occupational diseases by gender and EODS (European Occupational Diseases Statistics) diagnosis code in 2009

koodi code	diagnoosi / diagnosis	miehet/ men	naiset/ women	yhteensä/ total
<i>varsinainen EODS-lista / EODS obligatory list</i>		2165	570	2735
A15X	tuberkuloosi / tuberculosis	1	14	15
A23X	bruselloosi / brucellosis	-	-	-
A26X	sikaruusu / erysipeloid	-	-	-
A27X	leptospiroosi / leptospirosis	-	-	-
B15X	hepatiitti A / hepatitis A	-	-	-
B16X	hepatiitti B / hepatitis B	-	-	-
B171	hepatiitti C / hepatitis C	-	-	-
B172	hepatiitti E / hepatitis E	-	-	-
B178	muu akuutti maksatulehdus / other specific hepatitis	-	-	-
B24X	HIV / HIV	-	-	-
B760	ankylostomiaasi / ancylostomiasis	-	-	-
C22X	maksasyöpä / liver cancer	-	-	-
C300	nenäontelon syöpä / cancer of the nasal cavity	-	-	-
C31X	nenän sivuonteloiden syöpä / cancer of the accessory sinuses	1	-	1
C32X	kurkunpääsyöpä / laryngeal cancer	-	1	1
C34X	keuhkasyöpä / lung cancer	38	-	38
C44X	ihosyöpä / skin cancer	1	-	1
C45X	mesoteliooma / mesothelioma	56	1	57
C67X	virtsarakkosyöpä / bladder cancer	-	-	-
C95X	leukemia / leukaemia	-	-	-
D04X	ihosyövän esiaste / precancerous skin lesions	-	-	-
D59X	hemolyttinen anemia / haemolytic anaemia	-	-	-
D64X	anemia / anaemia	-	-	-
D695	sekundäärinen trombosytopenia / secondary thrombocytopenia	-	-	-
D70X	agranulosytoosi ja neutropenia / agranulocytosis and neutropenia	-	-	-
G560	rannekanavaoireyhtymä / carpal tunnel syndrome	13	15	28
G622	polyneuropatia / polyneuropathy	-	-	-
G92X	toksinen aivosairaus / toxic encephalopathy	2	-	2
H268	kaihet / cataracts	-	-	-
H833	melun vaikutus sisäkorvaan / noise-induced hearing loss	1066	51	1117
I730	Raynaud'n oireyhtymä / Raynaud's syndrome	19	2	21
J303	allerginen nuha / allergic rhinitis	25	46	71
J340	nenän haavauma / nasal ulceration	-	-	-
J348	nenän väliseinän reikä / nasal perforation	-	-	-
J44X	pitkäaikainen keuhkoputkitulehdus / chronic bronchitis	1	1	2
J45X	astma / asthma	47	101	148
J60X	hiilipölykeuhko / coal worker's pneumoconiosis	-	-	-
J61X	asbestoosi / asbestosis	64	-	64
J62X	kivipölykeuhko / silicosis	6	-	6
J638	muiden silikaattien aiheuttama pölykeuhko / pneumoconiosis due to other silicates	-	-	-
J65X	pölykeuhko ja tuberkuloosi / pneumoconiosis associated with tuberculosis	-	-	-
J660	byssinoosi / byssinosis	-	-	-
J67X	allerginen alveoliitti / allergic alveolitis	19	16	35
J680	(akuutti) keuhkoputkitulehdus / bronchitis (acute) or pneumonitis	-	-	-
J681	keuhkoödeema / pulmonary oedema	-	-	-

koodi code	diagnoosi / diagnosis	miehet/ men	naiset/ women	yhteensä/ total
J682	ylähengitysteiden tulehdus / upper respiratory inflammation	-	-	-
J683	reaktiivisten ilmateiden toimintahäiriö-oireyhtymä / reactive airways dysfunction syndrome	1	-	1
J841	keuhkofibroosi / pulmonary fibrosis	-	-	-
J90X	keuhkopussin muutos / pleura effusion	2	-	2
J92X	keuhkopussin plakit / pleural plaques	441	16	457
J948	keuhkopussin paksuuntuma / diffuse thickening of the pleura	3	-	3
K71X	toksinen maksasairaus / toxic liver disease	-	-	-
L23X	allerginen kosketusihottuma / allergic contact dermatitis	104	83	187
L24X	ei-allerginen kosketusihottuma / irritant contact dermatitis	69	115	184
L25X	epämääräinen kosketusihottuma / unspecified contact dermatitis	2	6	8
L506	kosketuksen aiheuttama nokkosihottuma / contact urticaria	6	12	18
L708	akne / acne	1	-	1
M192	kyynärpään nivelrikko / arthrosis of the elbow	-	-	-
M232	nivelkierukan rappeumat (polvi) / degenerative lesions of the meniscus (knee)	-	-	-
M700	pitkäaikainen käden tai ranteen krepitoiva tenosynoviitti / tenosynovitis of the hand and wrist	78	33	111
M703	kyynärpään limapussitulehdus / bursitis of elbow	-	-	-
M704	polvilumpion edessä sijaitsevan limapussin tulehdus / bursitis of knee	3	-	3
M770	mediaalinen epikondyliitti / medial epicondylitis (elbow)	7	4	11
M771	lateraalinen epikondyliitti / lateral epicondylitis (elbow)	89	53	142
M931	ranteen nivelrikko / arthrosis of the wrist	-	-	-
N14X	tubulointerstitiaaliset munuaissairaudet / tubulo-interstitial kidney diseases	-	-	-
N18X	pitkäaikainen munuaisten vajaatoiminta / chronic renal failure	-	-	-
R10X	koliikki ja vatsa-suolisto-oireet / colic and gastrointestinal symptoms	-	-	-
<i>vapaaehtoinen EODS-lista / EODS voluntary list</i>		81	29	110
A00X	kolera / cholera	-	-	-
A01X	lavantauti ja pikkulavantauti / typhoid and paratyphoid fever	-	-	-
A02X	salmonella / salmonellosis	-	2	2
A03X	shigelloosi / shigellosis	-	-	-
A048	muu bakteeriperäinen suoistoinfektio / other bacterial intestinal infection	-	-	-
A06X	amebiaasi / amoebiasis	-	-	-
A21X	tularemia / tularaemia	13	4	17
A22X	pernarutto / anthrax	-	-	-
A35X	jäykkäkouristus / tetanus	-	-	-
A36X	kurkkumätä / diphtheria	-	-	-
A46X	ruusu / erysipelas	1	-	1
A692	borrelioosi / borreliosis	-	1	1
A70X	ornitoosi / ornitosis	-	-	-
A78X	Q-kuume / Q-fever	-	-	-
A79X	riketsioosi / rickettsiosis	-	-	-
A80X	polio / poliomyelitis	-	-	-
A82X	rabies / rabies	-	-	-
A988	virusperäinen verenvuotokuume (myyräkuume) / haemorrhagic fever	64	18	82
B01X	vesirokko / varicella	-	-	-
B05X	tuhkarokko / measles	-	-	-

koodi code	diagnoosi / diagnosis	miehet/ men	naiset/ women	yhteensä/ total
B06X	vihurirokko / rubella	-	-	-
B26X	sikotauti / mumps	-	-	-
B358	ihon silsasairaus / dermatophytosis	1	2	3
B54X	malaria / malaria	-	-	-
G122	amyotrofinen lateraaliskleroosi / amyotrophic lateral sclerosis	-	-	-
G212	sekundäärinen parkinsonismi / secondary parkinsonism	-	-	-
G252	ryhdyntäväpina / intentional tremor	-	-	-
G40X	epilepsia / epilepsy	-	-	-
G50X	kolmoishermon sairaudet / disorders of the trigeminal nerve	-	-	-
G561	muu keskihermon sairaus / other lesions of the median nerve	-	-	-
G562	kyynärhermon sairaus / lesion of the ulnar nerve	-	-	-
G563	värttinähermon sairaus / lesion of the radial nerve	-	-	-
G573	pohjehermon sairaus / lesion of the lateral popliteal nerve	-	1	1
G575	nilkkakanavaoireyhtymä / tarsal tunnel syndrome	-	-	-
H10X	sidekalvotulehdus / conjunctivitis	2	1	3
J630	aluminoosi / aluminosis	-	-	-
J631	keuhkojen bauksiittifibroosi / bauxite fibrosis of lung	-	-	-
J632	beryllioosi / berylliosis	-	-	-
J633	keuhkojen grafiittifibroosi / graphite fibrosis of lung	-	-	-
J634	rautapölykeuhko / siderosis	-	-	-
J635	tinapölykeuhko / stannosis	-	-	-
<i>EODS:iin kuulumattomat taudit / diseases not included in EODS list</i>		<i>65</i>	<i>147</i>	<i>212</i>
yhteensä / total		2311	746	3057

Liitteet

- 1 Työperäisten sairauksien rekisteri
- 2 Työperäisten sairauksien rekisteriä koskevat säädökset
- 3 Ammattitautilaki 1343/88
- 4 Ammattitautiasetus 1347/88
- 5 Laki tapaturmavakuutuslain muuttamisesta 1314/2002
- 6 Tilastoluokitukset

LIITE 1 Työperäisten sairauksien rekisteri

Työperäisten sairauksien rekisteri (TPSR, entinen Suomen ammattitautirekisteri) perustettiin Työterveyslaitokseen vuonna 1964. TPSR on tutkimusrekisteri, josta julkaistaan vuosittaisia katsauksia ja jota hyödynnetään työterveysalan tutkimuksessa ja ammattitautien ehkäisytoiminnassa. Työterveyslaitos ei ole tilastoviranomainen, eikä TPSR:n ammattitautijulkaisu siten ole virallinen tilasto. Työtapaturmien ja ammattitautien osalta virallisena tilastonpitäjänä toimii Tapaturmavakuutuslaitosten liitto (TVL). Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain mukainen tilastonpitäjä on Maatalousyrittäjien eläkelaitos (MELA).

Tapaturmavakuutuslain muutoksen (muutos 732/2002, 64d§) seurauksena TVL ryhtyi toimittamaan tiedot vakuutuslaitosten korvaamista ammattitaudeista ja ammattitautiepäilyistä TPSR:iin sähköisessä muodossa. Samalla eräät tietosisällöt muuttuivat. Aiemmin TPSR on saanut tarvitsemansa tiedot suoraan vakuutuslaitoksista sähköisessä muodossa tai erillisillä ammattitautikorteilla. Tiedonkulun, kerättävien tietojen ja tiedonsiirtomuodon muutokset aiheuttivat tietojen kattavuuteen ja luotettavuuteen liittyviä ongelmia, joita esiintyi mm. tapausten määrittelyssä, altistumistiedoissa ja diagnoositiedoissa. Näiden tietojen luotettavuuteen liittyvien siirtymävaiheen ongelmien takia vuosia 2003 ja 2004 koskevia TPSR:n ammattitautijulkaisuja ei katsottu aiheelliseksi tuottaa.

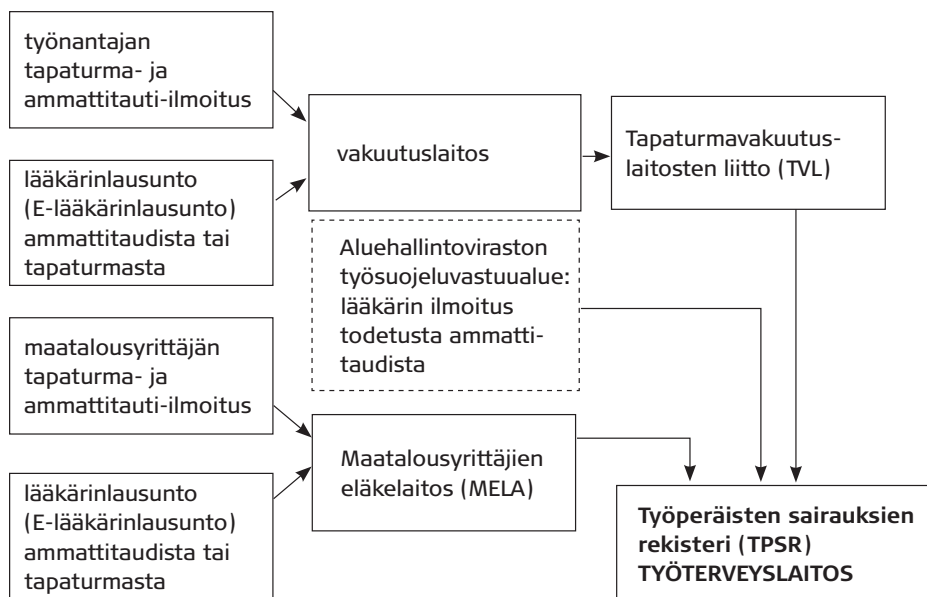
Vuonna 2005 STM, TVL ja TTL selvittivät yhteistoimin ammattitautitietojen kattavuutta ja laatua. Ensimmäin selvitetiin eri tietolähteistä peräisin olevien tietojen eroavuuksia ja niiden syitä. TTL:n ja TVL:n edustajat vierailivat keskeisissä vakuutuslaitoksissa ja keskustelivat vakuutuslaitosten tietojärjestelmissä ja ilmoituskäsittelyssä tarvittavista korjaavista toimenpiteistä. Näiden toimenpiteiden toteuttaminen vakuutuslaitoksissa vaikutti siihen, että ammattitautitietojen kattavuus ja laatu saatiin riittäviksi ja tilastovuoden 2005 tiedoista oli mahdollista laatia jälleen TPSR:n ammattitautijulkaisu. Tiedonkulun ja tietosisällön muutosten takia vuodesta 2005 lähtien tiedot eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien tietojen kanssa.

tiedonkulku TPSR kattaa vakuutuslaitoksiin ja Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen (MELA) ilmoitetut uudet ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt. Rekisterin oikeus saada vakuutuslaitoksista tietoja korvatuista ammattitaudeista määritellään tapaturmavakuutuslaissa (608/1948, muutos 732/2002, 64a§) ja oikeus saada tietoja Melasta vastaavasti maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaissa (1026/1981, muutos 1317/2002, 22§). Tiedonkulku TPSR:iin on esitetty kaaviossa. TVL ja MELA toimittavat ammattitauti- ja ammattitautiepäilytiedot Työterveyslaitokseen. TTL yhdistää ja

korjaa TVL:stä saamiaan vakuutuslaitosten ammattitauti- ja ammattitautiepäilytietoja oman tilastointiperusteensa mukaiseksi. Tietyissä tilanteissa tämä johtaa siihen, että useampi TVL:n aineiston yksittäinen vahinko summataan yhdeksi TTL:n aineiston tilastoitavaksi tapaukseksi. Tietyt ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt kirjataan Työterveyslaitoksessa henkilölle vain yhden kerran, esimerkiksi meluvamma, asbestoosi, keuhkopussin plakit, silikoosi, astma ja allerginen nuha. Jos TVL:stä saapuneessa aineistossa henkilöllä on sama tauti useamman kerran, ylimääräiset poistetaan. Jos henkilöllä on jo TPSR:ssä sellainen tauti, johon sairastutaan vain kerran, sitä ei kirjata uudelleen. Jotta tapaus voidaan hyväksyä Työperäisten sairauksien rekisteriin, vaaditaan ainakin seuraavat tiedot: rekisteröintivuosi, henkilötunnus, diagnoosi ja aiheuttaja. Rekisterissä olevia tapauksia täydennetään ja korjataan, jos saadaan uusia tietoja.

Työterveyslaitoksessa suoritettavasta aineiston käsittelystä johtuen TTL:n tapauslukumäärät ja TVL:n vahinkokohtaiset luvut eivät ole vertailukelpoiset. Koko aineiston tasolla ero ilmenee seuraavasta taulukosta.

Rekisteröitymisvuosi	TVL (vahinkojen lukumäärä)	TTL (tapausten lukumäärä)
2005	7 039	6 341
2006	7 188	6 355
2007	6 325	5 990
2008	6 261	5 745
2009	5 953	5 805

KUVA 30. Tiedon kertyminen työperäisten sairauksien rekisteriin

TPSR:llä on oikeus saada tietoja myös lääkärien aluehallintovirastojen työsuojeluvastuualueisiin ilmoittamista ammattitaudeista ja työstä johtuneista muista sairaalloisista tiloista työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) 468:n perusteella. Näitä tietoja käytetään tilastoinnissa kuitenkin vain TVL:n kautta tulleiden tapausten tietojen (esim. altistetietojen) täsmentämiseen niissä tapauksissa, joissa työsuojelupiirin kautta saatu tieto katsotaan varmuudella luotettavammaksi tai tarkemmaksi kuin TVL:n kautta saatu tieto.

tietosisältö	Tilastovuodesta 2005 alkaen ammattitautitapauksista on TPSR:ssä seuraavat tiedot:
ajoitus	<p>Ammattitaudin hyväksymispäivä, tilastointivuosi, ilmene-misvuosi</p> <p>Tilastointivuosi määräytyy aineistoerän TVL:ään saapu-misvuoden perusteella. MELA:n tapausten tilastointivuosi määräytyy niiden TTL:ään saapumisvuoden mukaan.</p>
henkilö ja tapaus	<p>Henkilötunnus, ikä, sukupuoli</p> <p>Tapaus määräytyy ilmenemisvuoden, vahinkonumeron ja vakuutuslaitoksen perusteella. Samalla henkilöllä voi olla samana vuonna useampi ammattitauti/ammattitautiepäily tai sama ammattitauti/ammattitautiepäily useamman kerran. Jotkut taudit (esimerkiksi meluvamma, asbestisairaudet, silikoosi, astma, allerginen nuha) kirjataan rekisteriin vain yhden kerran. Rasitussairaudet ja ihotaudit voivat esiintyä samalla henkilöllä useita kertoja.</p>
työpaikkakunta	Kuntakoodi
ammatti	Ammattiluokka (Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen Am-mattiluokitus 2004), osassa selväkielinen ammattinimike, ammattikoodi (Tilastokeskuksen Ammattiluokitus 2001)
toimiala	<p>Toimialakoodi (Tilastokeskuksen Toimialaluokitus 2008)</p> <p>Työnantajan nimeä ei ole enää käytettävissä. TTL koodittaa osan julkisen hallinnon (toimiala 75) tapauksista muille toi-mialoille ammattinimikkeen tai ammattiluokan perusteella, koska vakuutuslaitoksissa kunta-alan työntekijät luokitetaan usein julkiseen hallintoon, vaikka he toimisivat muilla toi-mialoilla (esim. terveydenhuollossa ja sosiaalipalveluissa, koulutuksessa, liikenteessä tai maataloudessa).</p>

altiste	Altistustekijä (supistettu versio Ammattitautiasetuksen teki- jöistä), osassa aiheuttaja selväkielisenä, Työterveyslaitoksen altisteluokituksen mukainen altistekoodi (liite 6).
diagnoosi	Diagnoosikoodi (Tautiluokitus ICD-10)
lisädiagnoosi	Työterveyslaitoksen lisädiagnoosiluokitusta käytetään iho- tautien ryhmittelyssä
muut tiedot	Vakuutuslaitoskoodi, vahinkonumero, yhtiösiirto, haitta- aste, haittaluokka haittarahatapauksissa, sairauslomapäivien lukumäärä
tautiryhmät	Tässä julkaisussa ammattitaudit jaetaan diagnoosin ja ai- heuttajan perusteella seuraaviin tautiryhmiin:

Meluvamma on pitkäaikaisen meluallistuksen tai joskus myös voimakkaan hetkellisen iskumelun aiheuttama kuulon pysyvä heikentyminen.

Rasituslääke on tuki- ja liikuntaelinsairaus, joka on seurausta työn epäfysiologisesta kuormituksesta (toistotyö, epätavalliset työasennot). Tähän ryhmään tilastoidaan mm. jännetupen tulehdukset ja olkaluun sivunastojen tulehdukset.

Hengitystieallergioihin tilastoidaan työperäisten altisteiden aiheuttamat allergiset alveoliitit (homepölykeuhkot), astmat, allergiset nuhat ja kurkunpääntulehdukset.

Ihotaudit, jotka ovat työperäisten altisteiden aiheuttamia. Näistä suurimpia ryhmiä ovat ärsytyskosketushottumat ja allergiset kosketushottumat.

Asbestisairauksiin kuuluvat kaikki asbestin aiheuttamat sairaudet, joista lukumääräisesti suurin ryhmä on keuhkopussin kiinnikkeet ja paksuuntumat, mutta vakavampia ovat syövät ja asbestoosit.

Ryhmään **muut** kuuluvat mm. tartuntataudit, silmän sidekalvon tulehdukset, tärinätauti, myrkytykset ja tarkemmin määrittelemättömät tapaukset.

**rekisterin
puutteet
ja virhelähteet**

Ammattitautien rekisteröinnissä ei ole saavutettu täydellistä kattavuutta. Osa lääkäreistä laiminlyö ammattitautien ilmoitusvelvollisuuden. Myöskään kaikki lääkärit eivät osaa yhdistää sairauksia työoloihin, joten kaikkia ammattitautitapauksia ei todeta eikä tilastoida

Ammattitautien ilmaantuvuutta kuvaavana suhdelukuna käytetään tässä julkaisussa tapausmäärää 10 000 työssäkäyvää (työllistä) kohti. Työllisten määrät (= palkansaajien ja yrittäjien määrät) ovat peräisin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksesta. Tapausmäärät kattavat hyvin palkansaajat ja maatalousyrittäjät, mutta osa muilla yrittäjillä ilmenneistä ammattitaukeista ei ole mukana tapausmäärissä, koska kaikki yrittäjät eivät ole tapaturmavakuutettuja. Tämän takia suhdeluvut niillä toimialoilla ja niissä ammateissa, joissa muiden yrittäjien kuin maatalousyrittäjien määrä on huomattava, voivat olla aliarvioituja. Toisaalta tapausmäärissä on mukana pienehkö määrä harjoittelijoilla ja opiskelijoilla ilmenneitä ammattitauteja, vaikka näitä ryhmiä ei ole mukana työllisten lukumäärissä.

tietosuoja

Työterveyslaitos voi käyttää työperäisten sairauksien rekisterin tietoja alansa tutkimus- ja selvitystoimintaan ja luovuttaa niistä tietoja toimialansa yksilöityä tieteellistä tutkimusta varten siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 28 §:ssä säädetään. Rekisterin henkilötietoja saavat käsitellä vain tehtävään erikseen nimetyt henkilöt. Rekisterin tietoja käsittelevät henkilöt ovat salassapitovelvollisia. Rekisterin vastuuhenkilö on Työterveyslaitoksen seuranta ja katsaukset -tiimin tiimipäällikkö Timo Kauppinen.

julkaisut

Vaaranen V: Suomen ammattitautirekisteriin ilmoitetut ammattitaudit vuosina 1964–1974. Väitöskirja. Työterveyslaitoksen tutkimuksia 128. Helsinki 1977.

Vuosina 1975–2002 ja 2005–2007 vuosittainen ammattitautikatsaus on julkaistu kirjana Työterveyslaitoksen Katsauksiasarjassa. Uusimmat kirjat ovat luettavissa myös Työterveyslaitoksen Internet-sivuilla. <http://www.ttl.fi/fi/verkkokirjat/ammattitaudit/Sivut/default.aspx>

LIITE 2 Työperäisten sairauksien rekisteriä koskevat säädökset

Riitta-Sisko Koskela,
Dos., vanhempi tutkija,
rekisterit ja tietosuoja

Työterveyslaitos ylläpitää työperäisten sairauksien rekisteriä Työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lain (159/1978 2 a § 2 mom.) nojalla ammattitautien ja muiden työstä johtuvien sairauksien tutkimusta, selvittelyä ja ehkäisyä sekä diagnosoinnin ja hoidon kehittämistä varten. Työterveyslaitoksen oikeudesta saada tietoja työperäisten sairauksien rekisteriä varten säädetään työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) 46 §:n, tapaturmavakuutuslain (608/1948) 64 d §:ssä ja maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 22 §:n 3 momentissa.

Rekisteriin voidaan tallettaa sairastuneen henkilön nimi, henkilötunnus, ammatti, tiedot työnantajasta ja työpaikasta (työnantaja, toimiala, työpaikkakunta), altistumisen laadusta ja kestosta (altisteet eli ammattitaudin aiheuttajat, altistumisajat altisteittain), sairauden toteamisesta ja laadusta sekä sen aiheuttamasta haitasta ja sairauslomasta (diagnoosit, sairastumisikä, sairausloman pituus, sairauden toteamisaika, toteamiskerta ja -paikka, haitta-aste ja -luokka, vakuutuslaitos), vakuutuslaitoksen päätös ammattitaudiksi hyväksymisestä, korvauksesta ja sen lajista sekä ammattitaudin aiheuttamasta kuolemasta. Lisäksi tallennetaan tekninen rekisteröintinumero, rekisteröintivuosi ja rekisteröinnin tietolähde.

Työterveyslaitos voi käyttää työperäisten sairauksien rekisterin tietoja alansa tutkimus- ja selvitystoimintaan ja luovuttaa niistä tietoja toimialansa yksilöityä tieteellistä tutkimusta varten siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 28 §:ssä säädetään.

Tutkimus- ja selvitystoiminnan lähdeaineistona arvokkaan työperäisten sairauksien rekisterin tiedot säilytetään pysyvästi siten kuin arkistolaitos erikseen määrää.

Laki työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta 159/1978 2 a § 2 mom

Työterveyslaitos ylläpitää työperäisten sairauksien rekisteriä ammattitautien ja muiden työstä johtuvien sairauksien tutkimusta, selvittelyä ja ehkäisyä sekä diagnosoinnin ja hoidon kehittämistä varten. Rekisteriin voidaan tallettaa sairastuneen henkilön nimi, henkilö-tunnus, ammatti, tiedot työnantajasta ja työpaikasta, altistumisen laadusta ja kestosta, sairauden toteamisesta ja laadusta sekä sen aiheuttamasta haitasta ja sairauslomasta, vakuutuslaitoksen päätös ammattitaudiksi hyväksymisestä ja korvauksesta sekä ammattitaudin aiheuttamasta kuolemasta. Työterveyslaitoksen oikeudesta saada tietoja työperäisten sairauksien rekisteriä varten säädetään työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta

annetun lain (44/2006) 46 §:ssä, tapaturmavakuutuslain (608/1948) 64 d §:ssä ja maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 22 §:n 3 momentissa.

Työterveyslaitos voi käyttää altistumismittausten rekistereiden ja työperäisten sairauksien rekisterin tietoja alansa tutkimus- ja selvitystoimintaan ja luovuttaa niistä tietoja toimi-alansa yksilöityä tieteellistä tutkimusta varten siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 28 §:ssä säädetään.

Tutkimus- ja selvitystoiminnan lähdeaineistona arvokkaat altistumismittausten rekistereiden sekä työperäisten sairauksien rekisterin tiedot säilytetään pysyvästi siten kuin arkistolaitos erikseen määrää.

Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojelu-yhteistoiminnasta 44/2006

46 §

Työtapaturmasta ja ammattitaudista ilmoittaminen:

Työnantaja on velvollinen viipymättä ilmoittamaan työsuojeluviranomaiselle kuoleman tai vaikean vamman aiheuttaneesta työtapaturmasta, jonka johdosta tapahtumapaikalla on tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaan suoritettava poliisitutkinta.

Jos lääkäri perustellusti epäilee ammattitautilaissa (1343/1988) tarkoitettua ammattitautia tai työstä johtuvaa muuta työperäistä sairautta, hänen on viipymättä tehtävä salassapito-säännösten estämättä asiasta ilmoitus aluehallintovirastolle.

Ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- 1) sairastuneen nimi, henkilötunnus sekä muut yhteystiedot;
- 2) työnantajan nimi sekä tämän ja työpaikan yhteystiedot;
- 3) muut tarpeelliset yhteystiedot;
- 4) altistumisen laatu ja kesto;
- 5) tieto sairauden laadusta, toteamisesta ja siitä aiheutuneesta haitasta.

Työsuojelutoimiston tulee toimittaa 2 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen tiedot Työterveyslaitokselle Työperäisten sairauksien rekisteriä varten.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä ja lähettämisestä.

Tapaturmavakuutuslaki 608/1948

64 d §

Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla on oikeus sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa tai muussa laissa säädetään, antaa salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä 64 §:n nojalla vakuutuslaitokselta ja Valtiokonttorilta saamiaan tietoja:

Työterveyslaitokselle työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lain (159/1978) 2 a §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot työperäisten sairauksien rekisteröintiä varten;

Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaki 1026/1981
22 § 3 mom.

Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaitos pitää ja julkaisee tilastoa tässä laissa tarkoitetuista työvahingoista ja niiden perusteella maksetuista korvauksista. Sillä on oikeus antaa salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä Tilastokeskukselle ja Työterveyslaitokselle tapaturmavakuutuslain 64 d §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot niissä mainittuja tarkoituksia varten. Tarkempia säännöksiä tämän momentin soveltamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

LIITE 3 Ammattitautilaki 1343/1988

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 § Ammattitaudilla, josta on suoritettava korvausta tapaturmavakuutuslain (608/48), maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/81) tai [valtion viran- ja toimenhaltijain tapaturmakorvauksesta annetun lain (154/35)] mukaan, tarkoitetaan sairautta, joka sanotuissa laeissa tarkoitetun työ- tai virkasuhteen perusteella tai maatalousyrittäjänä suoritettussa työssä todennäköisesti on pääasiallisesti aiheutunut fysikaalisista, kemiallisista tai biologisista tekijöistä.

Mitä 1 momentissa on säädetty ammattitaudista, sovelletaan myös muun kuin työtapaturmaksi tai ammattitaudiksi katsottavan vamman tai sairauden olennaiseen pahenemiseen tämän pahenemisen ajalta.

2 § Asetuksessa voidaan säätää, että 1 §:n 1 momentissa tarkoitetun sairauden ja työssä esiintyvän fysikaalisen, kemiallisen tai biologisen tekijän välisen syy-yhteyden katsotaan olevan olemassa silloin kun asetuksessa mainittua tekijää on ollut työssä siinä määrin, että se voi pääasiallisesti aiheuttaa asetuksessa tarkoitetun sairauden.

3 § Korvausvelvollisuudesta, korvauksesta ja korvausasioiden käsitte-lystä on voimassa, mitä tapaturmavakuutuslaissa, maatalousyrittäjien tapaturma-vakuutuslaissa ja valtion viran- ja toimenhaltijain tapaturmakorvauksesta annetussa laissa on säädetty.

Tapaturman sattumishetkeä vastaa tällöin se ajankohta, jona ammattitauti on ilmennyt. Jollei erityisistä syistä muuta johdu, ammattitaudin ilmenemishetkenä pidetään sitä ajankohtaa, jona sairastunut henkilö ensimmäisen kerran hakeutui lääkärin tutkit- tavaksi silloin tai myöhemmin ammattitaudiksi todetun sairauden johdosta. Määräaika korvauksen hakemista varten lasketaan kuitenkin aina sairauden toteamisesta tai työkyvyttömyyden alkamisesta.

Jollei työntekijä, maatalousyrittäjä tai virkamies ammattitaudin ilmetessä ole siinä työssä, josta tauti on voinut aiheutua, määräy- tyty korvausvelvollisuus sen mukaan, minkä työ- tai virkasuhteen taikka maatalousyrittäjä-toiminnan perusteella suoritettu työ on viimeksi voinut aiheuttaa taudin.

3 a §
(1643/1992) Jos ammattitauti ilmenee aikana, jolta työntekijällä on oikeus työntekijän eläkelaisissa (395/2006) tai työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun aikaisemman lainsäädännön mukaiseen työkyvyttömyyden, vanhuuden tai työttömyyden perusteella maksettavaan eläkkeeseen tai kansaneläkelain voimaanpanosta annetun lain (569/2007) 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua aikaisemman lain mukaiseen työtyömyyseläkkeeseen, määrätään vuosityöansio tapaturmavakuutuslain 28 §:n säännöksistä poiketen sen vuosityöansion mukaan, joka työntekijällä oli ennen sen työn päättymistä, josta hän siirtyi mainitulle eläkkeelle ja tarkistamalla näin saatu vuosityöansio ammattitaudin ilmenemisvuoden indeksitasoon työntekijän eläkelain 96 §:ssä tarkoitettulla palkkakertoimella. Ammattitaudista johtuva työkyvyn alentuma määrätään vastaavasti tapaturmavakuutuslain 17 §:n 3 momentin ja 18 §:n säännösten estämättä arvioimalla työntekijän ammattitaudin jälkeinen kyky tehdä sitä työtä, josta hän siirtyi mainitulle eläkkeelle. Tällöin jätetään huomioon ottamatta, mitä tapaturmavakuutuslain 28 §:n 6 momentin toisessa virkkeessä säädetään. (21.12.2007/1360)

Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa päiväraha määrätään myös 16 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua neljän viikon ajalta samoin perustein kuin sen jälkeiseltä ajalta.

4 §
(1315/2002) Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin:
1) sairauden ja sen altistustekijöiden määrittämisestä; ja
2) tämän lain täytäntöönpanosta.

4 a §
(1315/2002) Jännetupentulehdus ja olkaluun sivunastan tulehdus korvataan fysikaalisen tekijän aiheuttamana ammattitautina, jos työntekijän työ on ennen oireiden ilmaantumista sisältänyt tavan takaa toistuvia, yksipuolisia tai työntekijälle outoja liikkeitä.

Rannekanavaoireyhtymä korvataan fysikaalisen tekijän aiheuttamana ammattitautina, jos työntekijän työ on ennen oireiden ilmaantumista sisältänyt pitkäaikaisesti ranteen keskiasennosta poikkeavia, rannetta kuormittavia liikkeitä.

5 § Työnantajan on pidettävä työpaikalla esillä ja saatavilla tämä laki ja sen perusteella annettu asetus.

6 § Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989 ja sillä kumotaan 29 päivänä joulukuuta 1967 annettu ammattitautilaki (638/67) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

30.12.1992/1643 :

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaiseen ennen sen voimaantuloa ilmenneeseen ammattitautiin, johon perustuvaa korvausasiaa ei ennen tämän lain voimaantuloa ole lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu.

30.12.2002/1315 :

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Lain 3 a §:n 1 momenttia sovelletaan myös sellaiseen ennen tämän lain voimaantuloa ilmenneeseen ammattitautiin, johon perustuvaa korvausta ei ole ennen tämän lain voimaantuloa lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu.

Tällä lailla kumotaan 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun ammattitautiaseituksen (1347/1988) 4 §.

30.12.2004/1366:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Jos työntekijä siirtyi 3 a §:ssä tarkoitettulle eläkkeelle ennen tämän lain voimaantuloa, tämän lain mukainen indeksitarkistus tehdään siihen vuosityöansion määrään, joka on tarkistettu vuoden 2004 indeksitasoon soveltaen tapaturmavakuutuslain tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita indeksitarkistussäännöksiä.

21.12.2007/1360:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

LIITE 4 Ammattitautiasetus

1347/1988

- 1 § Sairauden toteaminen ammattitaudiksi edellyttää sellaista lääketieteellistä tutkimusta, jossa on käytettävissä riittävä tieto työssä olevasta altistuksesta ja josta ammattitautilain 28:ssä tarkoitetuissa ammattitaudeissa vastaa asianomaiseen alaan perehtynyt lääkäri.
- 2 § Ammattitautilain 28:n ja 48:n 1 kohdan nojalla jäljempänä 38:ssä tarkoitetun sairauden katsotaan olevan ammattitauti, kun pykälässä mainittu fysikaalinen, kemiallinen tai biologinen tekijä esiintyy henkilön työssä, jota tarkoitetaan ammattitautilain 18:n 1 momentissa, siinä määrin, että sen altistava vaikutus riittää aikaansaamaan tämän sairauden, jolle osoittaudu, että sairaus on selvästi aiheutunut työn ulkopuolisesta altistuksesta.
- 3 § Edellä 28:ssä tarkoitettuja sairauksia sekä fysikaalisia, kemiallisia ja biologisia tekijöitä ovat:

Fysikaaliset tekijät

tyypilliset sairauden muodot

1. Tärinä Valkosormisuuusoireyhtymä; yläraajan monihermovaurio.
2. Melu Sisäkorvatyyppinen kuulonalenema.
3. Ylipaine Paineen vaihtelun suoranaiset vaikutukset kuten nenän sivuonteloiden verenvuodot ja tärykalvon repeämät; paineen epäsuorat vaikutukset kuten typpihumala ja sukeltajantauti; pitkäaikaisvaikutuksena suurten nivelten aseptiset luunekroosit.
4. Ionisoiva säteily Luuydinvaurio; linssisamentumat; ihomuutokset (ihottuma, haavaumat, arvet, ihosyöpä).
5. Infrapuna-säteily Linssisamentumat, esimerkiksi lasinpuhaltajan kaihi; ihomuutokset (sidekudosmuutokset, teleangiektasiat).
6. Ultraviolettisäteily Silmän side- ja sarveiskalvon tulehdus; ihomuutokset (valoihottuma, valokosketusihoittuma).

Kemialliset tekijät

tyypilliset sairauden muodot

1. Arseeni ja sen yhdisteet
Äkillinen arseenimyrkytys (ruoansulatus-, hengityselimistö- ja hermosto-oireet); pitkäaikaisvaikutuksina hengitysteiden limakalvo-oireet, silmien sidekalvojen ärsytysoireet, ihomuutokset kuten krooninen ihottuma, ihon pigmentaatio, hyperkeratoosi, ihosyöpä; keuhkosityöpä; ääreishermostovauriot.
2. Beryllium ja sen yhdisteet
Limakalvojen ärsytysoireet; suurina pitoisuuksina kemiallinen keuhkokuume; krooninen beryllioosi (=berylliumkeuhko); ihomuutokset (kosketusihottuma, vierasesinereaktio eli granulooma); keuhkosityöpä.
3. Elohopea ja sen yhdisteet
Äkilliseen myrkytykseen kuuluvat limakalvojen ja ruoansulatuselinten ärsytysoireet, joskus kemiallinen keuhkokuume. Subkroonisen tai kroonisen myrkytyksen taudinkuva vaihtelee yksilöllisistä tekijöistä ja altistuksen muodosta riippuen: suu-oireita (ientulehdus), keskus- ja ääreishermoston vauriot (mm. vapina ja psyykkiset muutokset), munuaisvauriot (valkuaisen erittyminen virtsaan) sekä oireisiin liittyen kohonneet veren ja virtsan elohopeapitoisuudet; ihomuutokset (kosketusihottuma, eksanteema tai muu laaja-alainen ihottuma).
4. Fosfori ja sen yhdisteet
Luukudoksen ja maksan vauriot; hengityselinten ärsytysoireet; keskushermosto-oireet; ihon syöpymävammat; orgaanisten fosforiyhdisteiden aiheuttamissa myrkytystiloissa taudinkuvaan liittyvä kudosten kolinesteraasiaktiiviteetin alentuminen.
5. Kadmium ja sen yhdisteet
Äkillinen myrkytys voimakkaine hengityselinoireineen (kemiallinen keuhkokuume); krooninen myrkytys (munuaisvauriot, keuhkojen laajentuma); ihomuutokset (kosketusihottuma); keuhkosityöpä.
6. Koboltti ja sen yhdisteet
Ihomuutokset (kosketusihottuma); nuha ja astma, jotka johtuvat herkistymisestä koboltille; kovametallipölykeuhko.
7. Kromi ja sen yhdisteet
Paikallinen kromin aiheuttama ihon tai limakalvojen ärsytys ja syövytys (kromihaavat); ihomuutokset (kosketusihottuma); nuha ja astma, jotka johtuvat herkistymisestä kromiyhdisteille; keuhkosityöpä; nenän sivuonteloiden syöpä.

8. Lyijy ja sen yhdisteet	Epäorgaanisten lyijy-yhdisteiden aiheuttaman subkroonisen tai kroonisen myrkytyksen ensimmäisiä merkkejä on häiriintynyt veren hemoglobiinin synteesi, myöhempiä anemia, retikulosytoosi, ääreishermostovauriot, maha- ja suolistooireet, munuais- ja maksavauriot sekä keskushermosto-oireet. Orgaanisen lyijyn aiheuttamalle myrkytykselle ovat ominaisia keskushermosto-oireet. Epäorgaanisten yhdisteiden aiheuttamassa myrkytyksessä oireisiin liittyvät kohonnut veren lyijypitoisuus ja koonneet pu-nasolujen protoporfyriniarvot sekä orgaanisen lyijyn aiheuttamassa myrkytyksessä veren ja virtsan kohonnut lyijypitoisuus.
9. Mangaani ja sen yhdisteet	Äkillisenä kemiallinen keuhkokuume; krooninen mangaanimyrkytys (=manganismi), jota hallitsevat hermostolliset oireet.
10. Nikkeli ja sen yhdisteet	Ihomuutokset (kosketusihottuma); nuha ja astma, jotka aiheutuvat herkistymisestä nikkelille; nikkelikarbonylin aiheuttama kemiallinen keuhkokuume; nenän sivuonteloiden ja keuhkojen syöpä.
11. Sinkki ja sen yhdisteet	Sinkkikuume; sinkkikloridin aiheuttamat ihomuutokset (kosketusihottuma, syöpymä).
12. Vanadiini ja sen yhdisteet	Hengityselinten ärsytysoireet (kemiallinen keuhkokuume, keuhkoputkien supistustilat).
13. Halogeenit ja niiden epäorgaaniset yhdisteet (kloori, bromi, fluori)	Limakalvojen ja sidekalvojen ärsytysoireet ja syöpymät; kemiallinen keuhkokuume; fluoriyhdisteiden aiheuttamat luumuutokset (fluoroosi); fluoripolymeerien hajoamistuotteiden aiheuttama kuume (polymeerikuume); ihomuutokset (kosketusihottuma, fluoridien aiheuttama syöpymä).
14. Syaaniyhdisteet	Äkillinen syanidimyrkytys; krooninen myrkytys (hengitystieoireet, hermosto-oireet); isosyanaattien aiheuttamat hengityselinsairaudet (astma).
15. Rikkihiili	Äkilliset myrkytystilat pääasiassa keskushermosto-oireineen; rikkihiilen aiheuttama krooninen myrkytys keskus- ja ääreishermosto-oireineen, joihin voi liittyä myös sepevaltimotauti.
16. Rikkivety	Äkilliset myrkytystilat pääasiassa hengityselin- ja keskushermosto-oireineen sekä keuhkopöhö.
17. Rikkidioksidi ja rikkihappo	Limakalvojen ja hengityselinten ärsytys- ja tulehdusoireet; hampaiden ja silmien syöpymä; ihomuutokset (kosketusihottuma, syöpymät).

18. Typpioksidit, typpihappo ja ammoniakki	Äkilliset hengityselinten ärsytysoireet, keuhkopöhö, paikallinen limakalvojen ärtyminen tai syöpyminen; ihomuutokset (kosketusihottuma, syöpymä).
19. Hiilimonoksidi	Hiilimonoksidin aiheuttama äkillinen myrkytys pääasiassa keskushermosto-oireineen. Taudinkuvaan liittyy veren hiilimonoksidihemoglobiinipitoisuuden kohoaminen.
20. Fosgeeni	Äkilliset hengityselinten ja sidekalvojen ärsytysoireet; keuhkopöhö.
21. Epäorgaaniset emäkset ja niiden anhydridit	Ihomuutokset (kosketusihottuma, syöpymä); äkilliset tai krooniset sidekalvojen, limakalvojen, hengityselinten tai ruoansulatuselinten syöpymis- ja ärsytysoireet.
22. Alifaattiset, aromaattiset ja alisykliset hiilivedyt	Äkilliset ja krooniset pääosin keskus- ja ääreishermostoon kohdistuvat myrkytykset; ihomuutokset (kosketusihottuma); bentseenin aiheuttamat leukemiat. (27.3.2003/252)
23. Hiilivetyjen halogeenijohdannaiset	Äkilliset ja krooniset pääosin hermostoon kohdistuvat myrkytykset; ihomuutokset (kosketusihottuma); freonien aiheuttamat sydämen rytmihäiriöt ja hengityselinärsytysoireet; freoneja korvaavien hiilivetyjen halogeenijohdannaisien, HCFC -aineiden eli hydrokloorifluorihiiilivetyjen aiheuttamat maksavauriot ja vinyylikloridin aiheuttama maksan hemangiosarkoma. (27.3.2003/252)
24. Hiilivetyjen nitro- ja aminojohdannaiset, amiinit	Äkilliset myrkytykset, joihin liittyy methemoglobiinin muodostusta; trinitrotolueenin aiheuttama hemolyyttinen anemia, maksavauriot ja silmävauriot; ihomuutokset (kosketusihottuma); amiinien aiheuttama astma, aromaattisten amiinien aiheuttama virtsarakon syöpä.
25. Nitroglyseroli ja nitroglykoli	Keskushermoston ja verenkiertoelinten oireet (esimerkiksi verenpaineen lasku, verisuonten laajeneminen) joko äkillisen tai kroonisen myrkytyksen aiheuttamana; ihomuutokset (kosketusihottuma).
26. Aldehydit, ketonit, alkoholit, eetterit ja esterit	Ihomuutokset (kosketusihottuma); formaldehydin aiheuttama astma ja nuha; alkoholin, ketonien, eetterien ja estereiden aiheuttamat äkilliset tai krooniset pääasiassa hermostoon kohdistuvat myrkytykset, etyleenioksidin aiheuttamat leukemiat.

27. Orgaaniset hapot ja happoanhydritit	Ihon ja limakalvojen ärsytys ja syövytys; happoanhydridien (esimerkiksi ftaalihappo-, maleiinihappo- ja trimellitiinihappoanhydridi) aiheuttama astma ja nuha.
28. Fenoli ja sen homologit sekä niiden halogeeni- ja nitro johdannaiset	Äkilliset myrkytykset, joihin kuuluvat hengityselinten, maksan, munuaisten ja keskushermoston oireet; krooninen myrkytys, johon kuuluu keskushermoston ja ruoansulatuselimistön oireita; ihomuutokset (kosketusihottuma, ihon värimuutokset); hemolyyttinen anemia; methemoglobinemia; polykloorattujen bifenyyliden aiheuttamat maksasyöpä ja klooriakne. (27.3.2003/252)
29. Antibiootit	Ihomuutokset (kosketusihottuma) ja herkistymisestä johtuvat hengityselinoireet.
30. Syöpälääkkeet
Alkyloivat aineet (syklofosfamidi, klorambusiili, melfalaani, semustiini, karmustiini, lomustiini) ja antimetaboliitit (atsatiopriini)	Leukemiat, lymfohematopoeettiset syövät ja virtsarakon syöpä. (27.3.2003/252)
31. Muovit ja teko-hartsit sekä niiden valmistuksessa käytetyt aineet ja syntyvät välituotteet	Hengitysteiden sairaudet (astma, nuha); ihomuutokset (kosketusihottuma).
32. Orgaaniset pölyt ja altisteet
Esimerkiksi jauhot, vilja, puupölyt ja -materiaalit, eläinten epiteeli, eritteet ja muut eläinperäiset altisteet, luonnon-kuitupölyt ja entsyymit, luonnonhartsit, luonnonkumi.	Ihomuutokset (kosketusihottuma, kosketusurtikaria, proteiini-kosketusihottuma); orgaanisen pölyn aiheuttama allerginen nuha, konjunktiviitti tai keuhkoastma, raakapuuvillapölyn aiheuttama ns. maanantaikuume (byssinoosi).

33. Mineraalipölyt	Kvartsi- ja asbestipölyjen aiheuttamat keuhkosairaudet (pneumokonioosit); asbestin aiheuttama keuhkosityöpä ja mesoteliooma; kvartsipölyn aiheuttama keuhkosityöpä; pölykeuhkosairauksien jälkiseuraukset hengitys- ja verenkiertoelimissä. (27.3.2003/252)
34. Tiuraamit, karbamaatit, parafenyleenidiamiinien johdannaiset	Ihomuutokset (kosketusihottuma).
35. Reaktio- ja dispersioväriaineet	Ihomuutokset (kosketusihottuma), reaktiiväriaineiden aiheuttama astma ja nuha.
36. Aflatoksiinit	Maksasyöpä.

Biologiset tekijät

tyypilliset sairauden muodot

1. Bakteerit ja homeiden vapauttamat itiöt ja muut biologisesti aktiiviset aineet	Homepölykeuhkosairaus, homeiden aiheuttama astma ja nuha, ilmankostuttajakuume ja orgaanisen pölyn aiheuttama toksinen oireyhtymä (ODTS). (27.3.2003/252)
2. Tuberkuloosibasilli	Tuberkuloosin eri muodot.
3. Virukset, bakteerit, sienet, alkueläimet ja halkiomadot	Hepatiitti B, hepatiitti C, lypsäjän kyhmyt, sikaruusu, luomatauti, pernarutto, listerioosi, ihon sienitaudit, toksoplasmoozi, malaria ja bilhartsia. (27.3.2003/252)

4 § 4 § on kumottu L:lla 30.12.2002/1315. (30.12.2002/1315)

5 § Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1989.

Tapaturmavakuutuslain ja ammattitautilain täytäntöönpanosta 3 päivänä joulukuuta 1948 annettu asetus (850/48) on edelleen voimassa myös ammattitautien osalta.

**Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:
30.12.2002/1315:**

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Lain 3 a §:n 1 momenttia sovelletaan myös sellaiseen ennen tämän lain voimaantuloa ilmenneeseen ammattitautiin, johon perustuvaa korvausta ei ole ennen tämän lain voimaantuloa lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu.

Tällä lailla kumotaan 29 päivänä joulukuuta 1988 annetun ammattitautiasetuksen (1347/1988) 4 §.

27.3.2003/252:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2003.

LIITE 5 Laki tapaturmavakuutuslain muuttamisesta 1314/2002

4 §

Työntekijän 1 momentissa tarkoitetuissa olosuhteissa saama

- 1) hiertymä tai hankauma,
- 2) syövyttävän aineen aiheuttama vamma,
- 3) terveydelle vaarallisten kaasujen hengittämisestä aiheutunut vamma,
- 4) ilmanpaineen huomattavan vaihtelun aiheuttama vamma,
- 5) tavallisuudesta poikkeavan lämpötilan aiheuttama paleltuminen, auringonpistos tai muu sellainen vamma,
- 6) jatkuvasta tai tavan takaa toistuvasta taikka työntekijälle poikkeuksellisesta puristuksesta aiheutunut kyynärpään tai polvilumpion tulehdus tai
- 7) työliikkeen aiheuttama muusta viasta, vammasta tai sairaudesta johtumaton lihaksen tai janteen kipeytyminen,

jota ei korvata ammattitautina, voidaan katsoa työtapaturman aiheuttamaksi, jos vamma on syntynyt lyhyehkönä, enintään yhden vuorokauden pituisena aikana.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Tällä lailla kumotaan eräistä työtapaturmina korvattavista vammoista 10 päivänä joulukuuta 1948 annettu asetus (852/1948).

LIITE 6 Tilastoluokitukset

Altisteet

Ammattitautien aiheuttajat on vuoden 1990 jälkeen luokitettu Työterveyslaitoksen uudella altisteluokituksella. Uusi luokitus on kattavampi, järjestelmällisempi ja monitasoisempi kuin aiemmin käytössä ollut luokitus vuodelta 1976 (täydennys v. 1983). Yksittäisten luokkien määrä lisääntyi myös huomattavasti ja kooditus muuttui 3-numeroisesta 6-numeroiseksi. Luokitusta päivitetään vuosittain. Luokitus on saatavissa Työterveyslaitoksen Tiedolla vaikuttamisen toiminta-alueen seuranta ja katsaukset -tiimistä (puh. 030 4741).

Altisteluokitus kattaa työelämän fysikaaliset altisteet (pääluokka 1), kemialliset altisteet (2–5), biologiset altisteet (6), fyysiset ja psykofyysiset kuormitustekijät (7), psykososiaaliset kuormitustekijät (8) sekä muut ja tuntemattomat tekijät (9). Tämän vuosijulkaisun altistekohtaisissa taulukoissa aiheuttajat on ryhmitelty pääluokkien lisäksi 3-numerotason luokkiin.

Taudit

Työperäisten sairauksien rekisteriin ilmoitetut ammattitaudit voidaan ryhmitellä toisaalta lääketieteellisen diagnoosin perusteella, toisaalta ottamalla huomioon taudin aiheuttaja. Lääketieteellisen diagnoosin koodauksessa otettiin vuonna 1996 käyttöön Maailman terveysjärjestön Tautiluokitus ICD-10:n suomalainen laitos. Ihotaudit luokitellaan lisäksi yhdeksään ammatti-ihotautiryhmään Työterveyslaitoksen oman luokituksen mukaisesti (Työterveyslaitoksen ammatti-ihotautiluokitus 1989, saatavilla Työterveyslaitoksen Terveys ja työkykyosaamiskeskuksen yliherkkyyssairauksien hallinta -tiimistä, puh. 030 4741).

Vuosijulkaisun taulukossa 3 ”Diagnoosi ja sukupuoli” taudit on ryhmitelty Tautiluokitus ICD-10:n 3-numeroryhmittelyn mukaisesti. Muuten julkaisussa taudit on jaettu tautiryhmiin, joita muodostettaessa on otettu huomioon diagnoosi tai aiheuttaja. Seuraavassa on esitelty julkaisussa esiintyvät tautiryhmät:

tauti	luokitusperuste
<i>meluvammat</i>	<i>aiheuttajana melu</i>
<i>rasitussairaudet</i>	<i>aiheuttajana fyysiset ja mekaaniset kuormitustekijät tai tarinanä ja diagnoosi ryhmässä M tai luokassa G56</i>
jännetuppitulehdus	rasitussairaus, jonka diagnoosi on M65.4, M67.4, M70.0, M75.2–3, M76.6–8 tai M77.5
olkaluun sivunastan tulehdus	rasitussairaus, jonka diagnoosi on M77.0 tai M77.1
limapussitulehdus	rasitussairaus, jonka diagnoosi on M70.2–M70.5
rannekanavaoireyhtymä	rasitussairaus, jonka diagnoosi on G56.0
muut ja tarkemmin määrittelemättömät rasitussairaudet	muu kuin yllämainittu rasitussairaus

tauti	luokitusperuste
<i>hengitystieallergiat</i>	<i>diagnoosi kuuluu johonkin luokista J45, J67 tai J30.3, J37.0</i>
astma	diagnoosi luokassa J45
allerginen nuha	diagnoosi J30.3
allerginen alveoliitti	diagnoosi luokassa J67
kurkunpää tulehdus	diagnoosi J37.0
<i>ihotaudit</i>	<i>tauti sijaitsee iholla (ihosyövät ovat kuitenkin ryhmässä syövät)</i>
allerginen kosketusihottuma	Työterveyslaitoksen ammatti-ihotautiluokituksen luokka 1
ärsytyskosketusihottuma	em. luokituksen luokka 2
ihoinfektiot	em. luokituksen luokka 6
proteiinikosketusihottuma tai kosketusurtikaria	em. luokituksen luokka 7
muut ihotaudit	muu kuin yllä mainittu ihotauti
<i>asbestisairaudet</i>	<i>aiheuttajana asbesti</i>
keuhkopussin kiinnikkeet ja paksuuntumat	asbestisairaus, jonka diagnoosi on luokassa J92 tai J94
asbestoosi	asbestisairaus, jonka diagnoosi J61
hengityselinten syöpä	asbestisairaus, jonka diagnoosi kuuluu luokkaan C33 tai C34
mesoteliooma	asbestisairaus, jonka diagnoosi kuuluu luokkaan C45

Ammatit

Työperäisten sairauksien rekisterissä sovelletaan Tilastokeskuksen vuoden 2001 ammatti-luokitusta. Tilastotaulukoissa on käytetty luokituksen 1-numerotarkkuutta (ammattiala) sekä tarkinta 3–5 numeron tasoa. Katsausosan kuvissa ammatit on luokiteltu ammattiryhmiin seuraavasti:

ammattiryhmän nimike	ammattiluokituksen koodi
teknillinen, tieteellinen, opetus-ym. humanistinen työ	21, 221, 23, 242, 243, 2441–2444, 245, 246, 311, 3151, 321, 33, 347, 348, 4141
terveydenhuolto, sosiaalialan työ	222, 223, 2445, 2446, 3152, 322, 323, 346, 513, 91321
hallinto- ja toimistotyö	1, 241, 247, 312, 34132, 3414, 3417, 34191, 34194, 342, 343, 411, 412, 4131, 419, 4211, 4212, 4214, 4215, 4221
kaupallinen työ	3411, 3412, 34131, 3415, 3416, 34192, 34193, 52, 911
maa- ja metsätalous, kalastus	6, 92
kuljetus- ja liikennetyö	314, 4133, 4142, 4223, 5112, 831, 832, 834
rakennustyö	712, 713, 71411, 9312, 9313
työ- ja kiinteiden koneiden käyttö	816, 817, 833
tekstiili-, ompelu-, jalkine- ja nahkatyö	733, 743, 744, 826, 8286
metalli-, valimo- ja konepajatyö	72, 721–723, 812, 8211, 8281
sähkö-, radio-, tv- ja videotekninen työ	313, 724, 8282, 8283
puutyö	7421–7423, 824, 8285
graafinen työ	734, 825
elintarviketeollisuustyö	7411–7415, 8271–8278
kemian prosessi-, massa- ja paperityö	814, 815, 822

ammattiryhmän nimike	ammattiluokituksen koodi
pakkaus-, varastointi ja ahtaustyö	932, 933
muu teollinen työ	71, 711, 71412, 731, 732, 74, 7416, 7424, 81, 811, 813, 82, 8212, 823, 8279, 8284, 829, 9311
palvelutyö ym.	0, 344, 345, 4213, 4222, 5111, 5113, 512, 514, 516, 7143, 912, 9131, 91322, 91323, 9133, 914-916
ammatti tuntematon tai ammatissa toimimaton	X, Z

Toimialat

Työperäisten sairauksien rekisterissä sovelletaan Tilastokeskuksen vuoden 2008 toimialaluokitusta. Tilastotaulukoissa on käytetty luokituksen päätoimialaryhmittelyä (kirjainkoodit) sekä 2-numerotason ryhmittelyä. Katsausosan kuvissa toimialat on luokiteltu toimialaryhmiin seuraavasti:

toimialaryhmän nimike	toimialaluokituksen koodi
maa-, metsä- ja kalatalous	01-03
kaivostoiminta ja louhinta	05-09
elintarvikkeiden, juomien ja tupakan valmistus	10-12
tekstiilien, vaatt., nahkatuott. ja jalkineiden valmistus	13-15
puutavaran ja puutuotteiden valmistus	16
massan, paperin ja paperituotteiden valmistus	17
kemiallisten tuotteiden valmistus, öljyn jalostus	19-21
kumi- ja muovituotteiden valmistus	22
ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	23
metallien ja metallituotteiden valmistus	24-25
sähkötekniisten tuotteiden ja optisten laitteiden valmistus	26-27, 32
koneiden ja laitteiden valmistus ja huolto	28, 33
kulkuneuvojen valmistus	29-30
huonekalujen valmistus	31
muu teollinen toiminta	18, 58
sähkö-, lämpö- ja vesihuolto	35
rakentaminen	41-43
kauppa, majoitus- ja ravitsemistoiminta; korjaus	45-47, 55-56, 95
kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	49-53, 61, 79
rahoitus, vakuutus ja liike-elämän palvelut	62-66, 68-74, 77-78, 80-82
julkiset ja muut palvelut	00, 36-39, 59-60, 75, 84-88, 90-94, 96-99

Tilaukset ja tiedustelut

TYÖTERVEYSLAITOS

TTL-Kirjakauppa

Topeliuksenkatu 41 a A
00250 Helsinki

Puh. 030 474 2543

Faksi 09 477 5071

www.ttl.fi/verkkokauppa

s-posti: kirjakauppa@ttl.fi

59.241

Katsauksia 159

ISBN 978-952-261-087-4 (nid.)

ISBN 978-952-261-088-1 (PDF)

ISSN-L 0357-4296 = Katsauksia

ISSN-L 1235-8614 = Ammattitaudit